

Budapest,
2003. november 26.,
szerda

135. szám

Ára: 1820,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
188/2003. (XI. 26.) Korm. r.	A hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok koordinációjáról szóló 163/1997. (IX. 30.) Korm. rendelet hatályon kívüli helyezéséről 10308
189/2003. (XI. 26.) Korm. r.	A közszolgálati jogviszonnyal összefüggő adatkezelésre és a közszolgálati nyilvántartásra vonatkozó szabályokról szóló 233/2001. (XII. 10.) Korm. rendelet módosításáról 10308
190/2003. (XI. 26.) Korm. r.	A vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 45/1996. (III. 25.) Korm. rendelet és a szellemi tulajdonjogok megsértésével szemben a vámigazgatási eljárásban alkalmazható intézkedésekről szóló 128/1997. (VII. 24.) Korm. rendelet módosításáról 10314
191/2003. (XI. 26.) Korm. r.	Az utazási és az utazást közvetítő szerződésről szóló 214/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról 10314
192/2003. (XI. 26.) Korm. r.	A veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet módosításáról 10317
193/2003. (XI. 26.) Korm. r.	A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről 10323
117/2003. (XI. 26.) FVM r.	A cukorrépa minimumáráról, valamint a kristálycukor 2003/2004. évi intervenció áráról és irányáráról 10334
118/2003. (XI. 26.) FVM r.	A tehéntej irányáráról, a tejpor, illetve a vaj alsó és felső intervenció áráról, valamint a közvetlen termelői támogatásokról szóló 27/2003. (III. 11.) FVM rendelet módosításáról 10335
77/2003. (XI. 26.) GKM r.	Az egyes közepes pontosságú hasáb és henger alakú súlyok műszaki és metrológiai követelményeiről, vizsgálatáról és hitelesítéséről szóló 6/2000. (II. 25.) GM rendelet módosításáról ... 10335
30/2003. (XI. 26.) OM r.	Az ipari és kereskedelmi szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 18/1995. (VI. 6.) IKM rendelet módosításáról 10336
127/2003. (XI. 26.) OGY h.	Dr. Deutsch Tamás országgyűlési képviselő mentelmi ügyében . 10387
128/2003. (XI. 26.) OGY h.	A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája 90. ülészakán elfogadott, a szövetkezetek elősegítéséről szóló 193. számú Ajánlásról szóló beszámoló elfogadásáról 10387
129/2003. (XI. 26.) OGY h.	Az 1932—1933. évi nagy ukrajnai éhínség 70. évfordulójára ... 10388
59/2003. (XI. 26.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 10388
60/2003. (XI. 26.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 10394
61/2003. (XI. 26.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 10397
219/2003. (XI. 26.) KE h.	Egyetemi tanári felmentésekről 10402
220/2003. (XI. 26.) KE h.	Egyetemi tanári kinevezésről 10402
1115/2003. (XI. 26.) Korm. h.	Az egészségügyi reformprogram végrehajtásának koordinálásáért felelős kormánybiztos feladat- és hatásköréről 10403
1116/2003. (XI. 26.) Korm. h.	A Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház, a Magyarországi Zsidó Hitközségek és a Budai Szerb Ortodox Egyházmegye számára 2003. évben rendezésre javasolt ingatlanokról és az e célra elkülönített költségvetési keret felosztásáról 10403
106/2003. (XI. 26.) ME h.	A Központi Statisztikai Hivatal elnökének felmentéséről 10411
107/2003. (XI. 26.) ME h.	A Központi Statisztikai Hivatal elnökének kinevezéséről 10411
108/2003. (XI. 26.) ME h.	Főiskolai tanár felmentéséről 10411
109/2003. (XI. 26.) ME h.	Központi tiszt cím megszüntetésének megállapításáról 10411
7/2003. (MK 135.) MSZH közl.	A külügyminiszter közleménye 10411
	Egyes 2004. évi kiállításokon bemutatásra kerülő találmányok, védjegyek, formatervezési és használati minták kiállítási kedvezményéről 10412
	A BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal közleménye 10412
	Helyesbítés 10413

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 188/2003. (XI. 26.) Korm. rendelete

a hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos
döntéséből adódó kormányzati feladatok
koordinációjáról szóló
163/1997. (IX. 30.) Korm. rendelet hatályon kívüli
helyezéséről

1. §

A hágai Nemzetközi Bíróság Dunával kapcsolatos döntéséből adódó kormányzati feladatok koordinációjáról szóló 163/1997. (IX. 30.) Korm. rendelet a hatályát veszti.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 189/2003. (XI. 26.) Korm. rendelete

a közszolgálati jogviszonnyal összefüggő adatkezelésre
és a közszolgálati nyilvántartásra vonatkozó
szabályokról szóló 233/2001. (XII. 10.) Korm. rendelet
módosításáról

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 80. §-a (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

A közszolgálati jogviszonnyal összefüggő adatkezelésre és a közszolgálati nyilvántartásra vonatkozó szabályokról szóló 233/2001. (XII. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és új (3) bekezdéssel egészül ki, a jelenlegi (3) bekezdés jelölése (4) bekezdésre változik:

„(1) E rendelet hatálya a Ktv. 1. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott szervekre (a továbbiakban: közigazgatási szerv) és az e szervekkel közszolgálati jogviszonyban álló köztisztviselőkre és ügykezelőkre (a továbbiakban együtt: köztisztviselő) terjed ki. A törvény eltérő rendelkezése hiányában e rendelet szabályait kell alkalmazni a Ktv. 2. §-ának *b)* pontjában meghatározott szervnél alkalmazott köztisztviselőkre és ügykezelőkre is.”

„(3) A KÖZIGTAD elkülönített alrendszereként [Ktv. 63. § (4) bek.] működik a kiemelt főtisztviselői kar név szerinti nyilvántartása (a továbbiakban: FŐTISZTAD). A főtisztviselő kinevezéséről, a főtisztviselői kinevezés megszűnéséről a Miniszterelnöki Hivatal, illetőleg a Miniszterelnöki Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatában kijelölt szervezeti egysége 8 napon belül írásban tájékoztatja az alkalmazó közigazgatási szervet, valamint a FŐTISZTAD-ot. A tájékoztatás a főtisztviselő nevét, születési idejét és a közigazgatási szerv megnevezését tartalmazza.”

2. §

Az R. 2. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja és (2) bekezdésének bevezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) A közszolgálati adatkezelés jogszerűségéért, a személyes adatok védelméért, valamint a Ktv. 62. §-ának (1) bekezdésében, 62/A. §-ában és 63. §-ának (4) bekezdésében előírt adatszolgáltatásokért felelős]

„*a)* a köztisztviselővel közszolgálati jogviszonyban álló közigazgatási, illetve alkalmazó szerv hivatali szervezetének vezetője; helyi önkormányzat képviselő-testületének polgármesteri hivatala esetén a jegyző (főjegyző), a megyei jogú város kerületi hivatala vezetője, a körjegyző;”

„(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a központi közigazgatási szerv, illetve területi szerve (a továbbiakban: irányító közigazgatási szerv) hivatali szervezetének vezetője látja el az irányítása, felügyelete, ellenőrzése alatt álló közigazgatási szerv (a továbbiakban: irányított közigazgatási szerv) köztisztviselője személyi anyagával, közszolgálati alapnyilvántartásával és — kivéve, ha jogszabály másként nem rendelkezik — egyéb személyi iratainak adatkezelésével, valamint a Ktv. 62. § (1) és a 63. § (4) bekezdéseiben meghatározott adatszolgáltatással kapcsolatos adatfeldolgozást, ha”

3. §

Az R. 4. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közigazgatási, illetve az alkalmazó szerv, valamint a személyzeti szerv a köztisztviselő — írásbeli kérelmére — olyan adatait is kezelheti, amelyek átadására törvény a köztisztviselőt nem kötelezi, azonban ezen adatok csak a köztisztviselő által megjelölt célra használhatók fel, illetve csak írásbeli hozzájárulásával továbbíthatók más szerv részére.”

4. §

Az R. 6. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha az illetményszámfejtéssel kapcsolatos feladatokat nem a köztisztviselőt alkalmazó szerv végzi, az illetményszámfejtéshez nélkülözhetetlen adatokat tartalmazó iratokat, valamint a (2) bekezdés c) és d) pontja szerinti iratokat az illetményszámfejtést végző szerv is — e rendeletben foglaltak figyelembevételével — kezelheti.”

5. §

(1) Az R. 8. §-ának (1)—(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közigazgatási, illetve alkalmazó szervnél keletkezett személyi iratok kezelésének technikai szabályairól a közszolgálati adatvédelmi és az iratkezelési szabályzatban kell rendelkezni.

(2) A személyi iratokat — ha jogszabály másként nem rendelkezik — külön számtartományon belül gyűjtőszámon vagy ezzel egyenértékű módon kell iktatni.”

(2) Az R. 8. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A köztisztviselőhöz tartozó — a vagyonyilatkozattételével összefüggő — személyi iratokat az egyéb személyi iratoktól fizikailag elkülönítetten, önálló iktatás szerint a közigazgatási, illetve alkalmazó szervben belül egy szervezeti egységnél, illetve az azzal megbízott ügyintézőnél egységesen kell kezelni.”

(3) Az R. 8. §-ának (6)—(7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A közszolgálati jogviszony létesítésekor a közigazgatási, illetve alkalmazó szerv összeállítja a köztisztviselő személyi anyagát, s azt e rendeletben meghatározottak szerint kezeli. Törvény eltérő rendelkezésének hiányában a személyi anyagban a Ktv. 64. § (1) bekezdésében felsorolt személyzeti iratokon kívül más irat nem tárolható. A személyzeti iratokat tartalmuknak megfelelően csoportosítva, keletkezésük sorrendjében, az e célra személyenként kialakított gyűjtőben kell őrizni (személyi anyag). Az elhelyezett személyzeti iratokról tartalomjegyzéket (a továbbiakban: tartalomjegyzék) kell készíteni, amelyen a közigazgatási, illetve alkalmazó szerv dokumentálja az irat megnevezését, iktatószámát és keletkezését. A tartalomjegyzékre azonnal rávezeti a változást.

(7) Határozott időre történő áthelyezés, illetve a kirendelés esetén — kivéve a Ktv. 31/C. § (4) bekezdésében említett határozott idejű áthelyezést (a továbbiakban: határozott idejű kötelező áthelyezés) — a kinevező közigazgatási, illetve alkalmazó szerv kezeli a köztisztviselő személyi anyagát. Az áthelyezést, illetve a kirendelést követően keletkező és a személyi anyag részét képező személyzeti iratot a személyi anyagban kell elhelyezni. Közigazgatási szervhez történő végleges áthelyezés esetén a köztisztviselő személyi anyagát a személyzeti iratokról készített

átadási jegyzékkel együtt az áthelyezés időpontjában — legkésőbb az áthelyezés időpontját követő munkanapon — meg kell küldeni az áthelyezés helye szerinti közigazgatási szervnek, amely nyolc napon belül visszaigazolja azok átvételét. Határozott idejű kötelező áthelyezés esetén a köztisztviselő személyi anyagának kezelése szempontjából úgy kell eljárni, mintha az áthelyezés végleges lenne.”

(4) Az R. 8. §-ának (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A közszolgálati jogviszony megszűnése esetén a tartalomjegyzéket és a betekintési lapot a közigazgatási, illetve alkalmazó szerv lezárja és a személyi anyagot irattározza. A személyi anyagot — kivéve, amelyet a Ktv. 64. § (3) bekezdése alapján átadtak — a közszolgálati jogviszony megszűnésétől számított ötven évig meg kell őrizni. Tárolásáról és levéltárba helyezéséről a közigazgatási, illetve alkalmazó szerv iratkezelési szabályzatában és irattározási tervében kell rendelkezni.”

6. §

Az R. 12. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) Számítógéppel vezetett adatokat ki kell nyomtatni a köztisztviselő]

„b) végleges áthelyezésekor, továbbá a főtisztviselő határozott idejű kötelező áthelyezésekor;”

7. §

Az R. 13. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Számítógépes módszerrel vezetett alapnyilvántartásból a közszolgálati jogviszony megszűnése és végleges áthelyezés esetén — ideértve a főtisztviselő határozott idejű kötelező áthelyezését is — azonnal és véglegesen törölni kell a köztisztviselő személyazonosító adatait.”

8. §

Az R. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § Számítógépes módszerrel történő adatkezelés esetén — jogszabály eltérő rendelkezése hiányában — a közigazgatási, illetve alkalmazó szerv szabadon határozza meg a gépi adatfeldolgozás technológiáját. Az adatfeldolgozás módszerétől függetlenül az adott technológiával csak a Ktv.-ben, törvény felhatalmazása alapján jogszabályban és e rendeletben meghatározott adatok kezelhetők, és attól eltérő célra nem használhatók fel, de a közigazgatási, illetve alkalmazó szerv saját céljaira a személyazonosításra alkalmatlan adatokat feldolgozhatja.”

9. §

(1) Az R. 16. §-ának (1)–(7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A közigazgatási, illetve alkalmazó szerv a köztisztviselő kinevezésének, végleges áthelyezésének — ideértve a főtisztviselő határozott idejű kötelező áthelyezését is —, illetve határozott időre történő áthelyezésének, kirendelésének időpontjában köteles a köztisztviselő számára közszolgálati alapnyilvántartási technikai azonosító kódot (a továbbiakban: technikai azonosító) megállapítani. A technikai azonosító a köztisztviselő azonosítását biztosító tizenegy számjegyből álló számsor. Az első hat számjegye a szervazonosító kód (a továbbiakban: szervazonosító), az utolsó öt számjegye a köztisztviselő egyéni azonosítására szolgáló, folyamatos és egyszer használható számsor (a továbbiakban: egyéni azonosító).

(2) A szervazonosítót a Belügyminisztérium Közigazgatásszervezési és Közszolgálati Hivatal (a továbbiakban: BM KKH) állapítja meg a közigazgatási, illetve alkalmazó szerv központi közszolgálati nyilvántartásba első alkalommal történő 18. § (2) bekezdés szerinti bejelentkezésekor. A BM KKH e rendelet hatálybalépésével egyidejűleg szervazonosítót állapít meg a FŐTISZTAD-on belül a rendelkezési állomány számára és azt a Miniszterelnöki Hivatal rendelkezésére bocsátja. A szervazonosítót a BM KKH három munkanapon belül a bejelentkező közigazgatási, illetve alkalmazó szervnek küldi meg. A 2. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott megállapodás esetén az irányított szerv nyolc napon belül tájékoztatja az irányító szervet a szervazonosítójáról, illetve annak változásáról.

(3) Az egyéni azonosítót — kivéve az (5) bekezdést — a közigazgatási, illetve alkalmazó szerv állapítja meg, amelyet nem változtathat meg a közszolgálati jogviszony fennállása alatt. A Ktv. 11. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az egyéni azonosító érvényessége a közigazgatási, illetve alkalmazó szervnél az utolsó meghosszabbítás végéig tart.

(4) Végleges áthelyezés, illetve a főtisztviselő határozott idejű kötelező áthelyezése esetén a technikai azonosító kezelése szempontjából úgy kell eljárni, mintha a közszolgálati jogviszony megszűnt volna.

(5) A 2. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott megállapodás esetén — az egyéni azonosítókhoz kapcsolódóan — a megállapodásban kell meghatározni az egyéni azonosítók

- a) megállapításának és nyilvántartásának módját,
- b) védelmét,
- c) kezelésével összefüggő felelősség szabályait.

(6) A szervazonosítóról tájékoztatást adhat

- a) a közigazgatási, illetve alkalmazó szerv

— jogutód szervének,

— a 2. § (2) bekezdésben meghatározott megállapodás esetén az irányító szervnek,

— a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettséggel összefüggő eljárás keretében a BM KKH részére,

— a Ktv. 63. § (1) bekezdés d), f)—i) pontjaiban felsoroltaknak;

- b) a BM KKH

— az érintett közigazgatási, illetve alkalmazó szervnek,

— a Ktv. 63. § (1) bekezdés d), f)—i) pontjaiban felsoroltaknak.

A közigazgatási, illetve alkalmazó szerv szervazonosítóját megismerni jogosultak a szervazonosítóról másnak tájékoztatást nem adhatnak.

(7) A technikai azonosítóról a közigazgatási, illetve alkalmazó szerv tájékoztatást adhat

— köztisztviselőjének saját technikai azonosító kódjáról,

— a vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettséggel összefüggő eljáráshoz a BM KKH részére,

— a Ktv. 63. § (1) bekezdés d), f)—i) pontjaiban felsoroltaknak.

A köztisztviselő technikai azonosítóját megismerni jogosultak a technikai azonosítóról másnak tájékoztatást nem adhatnak.”

(2) Az R. 16. §-ának (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) A betekintési jog gyakorlását igénylő köztisztviselő számára a 19. § (1)–(2) bekezdésekben meghatározott közigazgatási szerv köteles átadni a technikai azonosítót tartalmazó igazolást, amelynek alapján a BM KKH köteles lehetővé tenni a köztisztviselőről a KÖZIGTAD-ban nyilvántartott teljes adatkör személyes megtekintését. Főtisztviselő esetében — a FŐTISZTAD-ba történő betekintési jog gyakorlásához — az igazolásnak tartalmazni kell a technikai azonosítón kívül a főtisztviselői azonosító kódot is.”

10. §

Az R. 17. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Belügyminisztérium a KÖZIGTAD-dal kapcsolatos adatkezelői feladatait a BM KKH útján látja el. A FŐTISZTAD-dal kapcsolatos adatfeldolgozást a BM KKH végzi.”

11. §

Az R. 19. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„19. § (1) A Ktv. 62. § (1) bekezdésében és a 63. § (4) bekezdésében előírt adatszolgáltatásokat az alábbiak szerint kell teljesíteni:

a) A KÖZIGTAD (ideértve a FŐTISZTAD-ot is) adatállományának kialakításához, karbantartásához és működéséhez szükséges adatszolgáltatásokat a közigazgatási szerv (a továbbiakban: adatszolgáltató) teljesíti az e rendeletben meghatározott módon. Adatszolgáltatónak

minősül még a Ktv. 2. §-ának *b*) pontjában meghatározott szerv a köztisztviselők tekintetében.

b) A szeptember 1-jei állapotra vonatkozó évente egy-szeri adatszolgáltatás a főtisztviselők adataira nem terjed ki, a főtisztviselők adatairól és azok változásáról az adatszolgáltató folyamatos adatszolgáltatást végez a BM KKH-hoz, mint a FŐTISZTAD adatfeldolgozójához.

(2) A FŐTISZTAD a 19. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján fogadott és feldolgozott adatokat — személyazonosításra alkalmatlan módon — a szeptember 1-jei állapotnak megfelelően minden év szeptember 15-éig átadja a KÖZIGTAD adatállományának.

(3) Az adatszolgáltatások részletes technikai szabályait és teljesítésük határidejét a belügyminiszter rendelete határozza meg.

(4) Az adatszolgáltatás papír alapú vagy mágneses adathordozón, illetve — a technikai feltételektől függően — távadat-átviteli eszközön történhet. A mágneses adathordozót és annak technikai háttérét, valamint a távadat-átviteli eszközt a BM KKH-val előzetesen egyeztetni kell.”

12. §

Az R. 20. §-ának (1)—(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 19. § (1) bekezdés *a*) pontjában foglalt adatszolgáltatást a helyi önkormányzatok igazgatási szervei, valamint a centrális alárendeltségű területi és helyi államigazgatási szerv a székhelye szerint illetékes megyei, fővárosi közigazgatási hivatal vezetője útján, az egyéb közigazgatási szervek pedig közvetlenül teljesítik a BM KKH-hoz (a továbbiakban együtt: adatgyűjtő). Közigazgatási szerv létrehozása esetén a BM KKH a 16. § (2) bekezdésben meghatározott határidőn belül a szervazonosítóról szóló tájékoztatás keretében tájékoztatja az adatszolgáltatót, hogy az adatszolgáltatást melyik adatgyűjtőhöz kell teljesítenie.

(2) A 2. § (2) bekezdésben meghatározott megállapodás esetén a Belügyminisztérium dönt arról, hogy az adatszolgáltatást melyik adatgyűjtőhöz kell teljesíteni. Erről a Belügyminisztérium a 2. § (4) bekezdésben meghatározott tudomásulvételhez kapcsolódóan tájékoztatja az adatszolgáltatót.”

13. §

Az R. 20. §-a (4) bekezdésének *c*) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

[*(4) A megyei, fővárosi közigazgatási hivatal vezetője a (3) bekezdésben meghatározott feladatai során*]

„*c*) felhívja az adatszolgáltatót a feladat határidőben történő teljesítésére, illetve az általa vagy a BM KKH által észlelt hibák kijavítására.”

14. §

Az R. 21. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi rendelkezés számozása (1) bekezdésre változik:

„(2) A FŐTISZTAD a főtisztviselői kinevezés megszűnése esetén a belügyminiszteri rendeletben meghatározott adatszolgáltatást követően a főtisztviselő személyazonosításra alkalmas adatait haladéktalanul törli a számítógépes nyilvántartásból, egyidejűleg intézkedik a főtisztviselőre vonatkozó adatszolgáltatást tartalmazó adatlapok megsemmisítésére.”

15. §

Az R. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„22. § (1) A Ktv. 62. § (2) bekezdése alapján a Magyar Államkincstár átadja a KÖZIGTAD számára

a) az országos, valamint a közigazgatási szervtípusok [nem kormányzati szervek; központi közigazgatási szervek és területi, helyi szerveik; közigazgatási hivatalok; köztestületi önkormányzat igazgatási szerve; helyi önkormányzat képviselő-testületének hivatala, hatósági igazgatási társulása, közterület-felügyelete, körjegyzőség; Ktv. 2. § *b*) pontja szerinti szervek], illetve szervek szerinti létszám- és illetményadatokat, valamint kereseti adatokat (besorolási osztályok, fokozatok és fizetési fokozatok, illetve vezetői megbízások szerinti bontásban),

b) az *a*) pontban meghatározott bontásban a jutalmazási adatokat.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatok átadásával kapcsolatos feldolgozási és technikai szempontokról a BM KKH közvetlenül tájékoztatja a Kincstárt.”

16. §

Az R. 23. §-ának (3)—(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az adatszolgáltatót az általa szolgáltatott adatokról — azok feldolgozása után — besorolási osztály, fizetési fokozat és vezetői megbízás szerinti bontásban tájékoztatni kell.

(4) A központi érdekegyeztetési fórumok alanyait minden év május 31-éig tájékoztatni kell az előző évi országos összesítésű létszám- és illetményadatokról, besorolási osztályok és fizetési fokozatok, vezetői megbízások szerinti bontásban az illetményalap kialakításához szükséges egyeztetések céljából. A központi érdekegyeztetésben részt vevők külön kérésére részletesebb összesítésű adatfeldolgozás is készíthető, azzal a feltétellel, hogy egyedi közigazgatási szervre vonatkozóan tájékoztatás nem adható.”

5. A közigazgatási szerv azonosító száma a központi létszám- és bérgazdálkodási statisztikai információs rendszerben (a munkáltató törzsszáma):

6. Az új közigazgatási szerv létrehozásának időpontja:

--	--	--	--

--	--

--	--

7. Jogutódlás esetén a jogelőd közigazgatási szerv megnevezése, KÖZIGTAD szerv-
azonosító kódja:

--	--	--	--	--	--

8. A közigazgatási szerv irányítói, illetve felügyeleti szervének megnevezése és címe:

.....

9. A közigazgatási szerv hivatali szervezete vezetőjének a neve, telefonszáma; hivatali e-mail címe:

.....

10. Az új közigazgatási szerv számára létrehozásakor megállapított — közszolgálati jogviszonyban állókra vonatkozó — létszáma:

11. A közigazgatási szerv közszolgálati jogviszonyban állókra vonatkozó szeptember 1-jei létszáma a tárgyévben:

.....

12. A központi közszolgálati nyilvántartásba történő adatszolgáltatást végző közigazgatási szerv megnevezése:

.....

13. A központi közszolgálati nyilvántartásba történő adatszolgáltatás módja (aláhúzással):
papír alapú, mágneslemez, távadatátviteli mód

14. A közigazgatási szerv megszűnésének időpontja:

--	--	--	--

--	--

--	--

15. A SZERVEZETI ADATOK JELENTŐLAPJA megküldésének indoka:

a) új közigazgatási szerv létrehozása

--	--	--	--	--	--

b) közigazgatási szerv megszűnése

--	--	--	--	--	--

c) a soros szeptember 1-jei jelentési kötelezettség teljesítése

--	--	--	--	--	--

d) már létező szerv szervezeti adata megváltozásának bejelentése

--	--	--	--	--	--

16. A SZERVEZETI ADATOK JELENTŐLAPJA kitöltéséért felelős köztisztviselő neve, telefonszáma:

.....

17. A kitöltés időpontja:

--	--	--	--

--	--

--	--

Kelt:,

.....
hivatali szervezet vezetőjének aláírása

A Kormány 190/2003. (XI. 26.) Korm. rendelete

**a vámjogról, a vámeljárásról, valamint
a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény
végrehajtásáról szóló 45/1996. (III. 25.) Korm. rendelet
és a szellemi tulajdonjogok megsértésével szemben
a vámigazgatási eljárásban alkalmazható
intézkedésekről szóló 128/1997. (VII. 24.) Korm.
rendelet módosításáról**

1. §

(1) A vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény (a továbbiakban: Vámtv.) végrehajtásáról szóló 45/1996. (III. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 12. §-ának (7) bekezdésében, a 14. §-ának (3) bekezdésében, a 17. §-ának (1) bekezdésében, a 69. §-a (1) bekezdésének *f*) pontjában, a 74. §-ának (1) és (3) bekezdésében, a 88. §-ának (3) bekezdésében, a 93. §-a (4) bekezdésének *d*) pontjában a „vám-szervezet központi szerve” szöveg helyébe a „17. számú Vámhivatal” szöveg lép.

(2) A Korm. rendelet 241. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Hatósági jogkörrel rendelkező vámszervek az alsó fokú (helyi szervek) közül a vámhivatalok, a nyomozó hivatalok és a Fővárosi Szabálysértési Hivatal, a Vámárúraktár, a középfokú szervek közül a vámszervezet igazgatási területi szervei, a Központi Repülőtéri Parancsnokság (a továbbiakban: területi szervek), a Vám- és Pénzügyőrség Központi Bűnüldözési Parancsnoksága, a Központi Ellenőrzési Parancsnoksága, a Központi Járőrszolgálat Parancsnoksága, a Vám- és Pénzügyőrség Számlavezető Parancsnoksága, a Vám- és Pénzügyőrség Vegyvizsgáló Intézete, a Vám- és Pénzügyőrség Jövedéki Kapcsolattartó és Kockázatelemzési Központja, a Vám- és Pénzügyőrség Nemzeti Jövedéki Központja, továbbá a felsőfokú szerv, a vámszervezet központi szerve — a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága —, valamint az országos parancsnok.”

2. §

A szellemi tulajdonjogok megsértésével szemben a vámigazgatási eljárásban alkalmazható intézkedésekről szóló 128/1997. (VII. 24.) Korm. rendelet 3. §-ának (3) bekezdésében a „Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokságához” szöveg helyébe a „17. számú Vámhivatalhoz” szöveg lép.

3. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Korm. rendelet 244. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja és a (2) bekezdése hatályát veszti.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 191/2003. (XI. 26.) Korm. rendelete

**az utazási és az utazást közvetítő szerződésről szóló
214/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a Polgári Törvénykönyvről (a továbbiakban: Ptk.) szóló 1959. évi IV. törvény 416. §-a alapján a következőket rendeli el:

1. §

Az utazási és utazást közvetítő szerződésről szóló 214/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az utazási szerződésre vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell arra a szerződésre is, amelynek alapján az utazási vállalkozó díj ellenében a személyszállítás, szállás és egyéb turisztikai szolgáltatások közül legalább kettőnek előre meghatározott együttesét szolgáltatja, feltéve, hogy valamennyi szolgáltatás ellenértékét együttesen tartalmazza a kínált ár, és ha a szolgáltatás 24 óránál hosszabb időszakot érint, vagy éjszakai szállást is tartalmaz (utazási csomag).”

2. §

(1) Az R. 3. §-a (1) bekezdésének bevezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ha az utazási vállalkozó az általa meghirdetett utazások feltételeit és programját a programfüzetében (a továbbiakban: tájékoztató) közzéteszi, annak — úttípustól függően — egyértelműen és pontosan tartalmaznia kell:”

(2) Az R. 3. §-a (1) bekezdésének *h*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ha az utazási vállalkozó az általa meghirdetett utazások feltételeit és programját (a továbbiakban: tájékoztató) közzéteszi, annak — úttípustól függően — egyértelműen és pontosan tartalmaznia kell:]

„,h) az általa szervezett vagy közvetített fakultatív programokon való részvétel feltételeit,”

(3) Az R. 3. §-ának (1) bekezdése a következő *n*) és *o*) ponttal egészül ki:

[Ha az utazási vállalkozó az általa meghirdetett utazások feltételeit és programját (a továbbiakban: tájékoztató) közlésezi, annak — úttípustól függően — egyértelműen és pontosan tartalmaznia kell:]

„*n*) az általa szervezett utazások általános szerződési feltételeit,

o) az utazási vállalkozó folyamatosan elérhető ügyeleti telefonszámát.”

3. §

Az R. 4. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha az utazási vállalkozó a 3. §-ban meghatározottak szerinti tájékoztatót nem tette közzé, köteles az utazási szerződés megkötése előtt az utast a 3. § rendelkezéseinek megfelelően írásban tájékoztatni.”

4. §

(1) Az R. 6. §-a (1) bekezdésének bevezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az utazási szerződésnek — az utazás tartalmától függően — a 3. § (1) bekezdésében felsoroltakon túlmenően tartalmaznia kell a következőket is:”

(2) Az R. 6. §-ának (1) bekezdése a következő *h*) ponttal egészül ki:

[Az utazási szerződésnek — az utazás tartalmától függően — a 3. § (1) bekezdésében, valamint a 4. § (1) bekezdésének c)—d) pontjában felsoroltakon túlmenően tartalmaznia kell a következőket is:]

„*h*) az utazási vállalkozónak azt a kötelezettségét, hogy segítséget nyújt az utasnak, ha annak nehézségei támadnak amiatt, hogy

ha) az utazási szerződés hibás teljesítése olyan harmadik személy magatartására vezethető vissza, aki az utazási szerződésben vállalt szolgáltatások teljesítésével nincs kapcsolatban, és a hibát az utazási vállalkozó kellő gondossággal sem láthatta előre, illetve azt nem volt képes elhárítani, vagy

hb) vis maior esete [12. § (6) bekezdés *c*) pont] következett be.”

5. §

(1) Az R. 7. §-ának (2) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„E rendelet alkalmazásában társasutazáson résztvevő csoportnak azt kell tekinteni, amelynél a csoport létszáma eléri a 3. § (1) bekezdésének *i*) pontja szerint az utazási vállalkozó által meghatározott minimális létszámot.

Amennyiben az utazási vállalkozó nem határozta meg a csoport minimális létszámát, akkor csoportnak azt kell tekinteni, amelynél az azonos időpontban, azonos útvonalon, azonos szolgáltatásokat igénybe vevők létszáma a 15 főt eléri.”

(2) Az R. 7. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § eredeti (3) bekezdésének számozása (4) bekezdésre változik:

„(3) Az utazási vállalkozó az utast legkésőbb az utazási szerződés megkötésével egyidejűleg köteles tájékoztatni arról, hogy biztosít-e a (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelő idegenvezetésre jogosult személyt abban az esetben is, ha az utasok létszáma nem éri el a (2) bekezdésben meghatározott létszámot.”

6. §

Az R. 9. §-a (1) bekezdésének harmadik mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az engedményezést megelőzően keletkezett szerződéses kötelezettségeikért és az engedményezésből eredő igazolt többletköltségeikért az engedményező és az engedményes egyetemlegesen felel.”

7. §

Az R. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § (1) Az utazási vállalkozó legkésőbb az utazás megkezdése előtt 15 nappal írásban tett nyilatkozattal elállhat az utazási szerződéstől.

(2) Ha az utazási vállalkozó nem az utas érdekkörében felmerült okból áll el az utazási szerződéstől,

a) az utas az eredetivel azonos vagy magasabb értékű helyettesítő szolgáltatásra tarthat igényt, ha ennek nyújtására az utazási vállalkozónak lehetősége van,

b) ha az utazási vállalkozó az *a*) pont szerinti helyettesítő szolgáltatás nyújtására nem képes, vagy az utas a neki felkínált helyettesítő szolgáltatást nem fogadja el, az utas követelheti a teljes befizetett díj azonnali visszafizetését és a díj után évi 20% mértékű kamat megfizetését.

(3) Ha a (2) bekezdés *a*) pontja szerinti helyettesítő szolgáltatás az eredetivel alacsonyabb értékű, az utazási vállalkozó köteles a díjkülönbözetet az utasnak megtéríteni.

(4) Ha az utazási vállalkozó nem az utas érdekkörében felmerült okból áll el az utazási szerződéstől, a (2)—(3) bekezdésben foglaltakon túlmenően köteles az utasnak az elállás következtében felmerült kárát (ideértve a nem vagyoni kárt is) megtéríteni, kivéve, ha

a) az emberi életet és egészséget, illetve a vagyonbiztonságot veszélyeztető külső körülmény merül fel, amely a szerződés megkötésekor nem volt előre látható és az adott

helyzetben elvárható gondossággal nem volt elhárítható, vagy

b) a jelentkezők létszáma a meghirdetett legalacsonyabb résztvevőszámot nem éri el.”

8. §

(1) Az R. 11. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha az utas nem a saját érdekkörében felmerült okból áll el, különösen, ha a díj emelkedésének mértéke a 10%-ot meghaladja, vagy az utazási vállalkozó az utazási szerződésben foglaltakat lényegesen módosítani kívánja, illetőleg a program lényegesen megváltozott, az utast a 10. § (2) bekezdésében, illetve a 10. § (4) bekezdésében meghatározott jogok illetik meg.”

(2) Az R. 11. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha az utas nem a (2) bekezdésben meghatározott okból áll el, az utazási vállalkozó a szerződésből eredő kárának megtérítését igényelheti, ez azonban a befizetett díj összegét nem haladhatja meg. Az utazási vállalkozó a kárigényét a meghirdetett részvételi díj százalékában kifejezett átalány formájában is megállapíthatja. Az utazási vállalkozó nem igényelhet kártérítést, ha az utas az elállási jogát legkésőbb az utazás megkezdése előtt 35 nappal vagy az utazási szerződésben az elállásra meghatározott időtartam alatt gyakorolja. Az utazási szerződésben 35 nappal korábbi határidő csak akkor határozható meg, ha a külföldi közreműködő az elállásra 30 nappal korábbi határidőt kötött ki.”

9. §

Az R. 12. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (6)—(7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az utas a hiba felfedezése után haladéktalanul köteles a kifogását az utaskísérővel és a helyszíni szolgáltatóval közölni. A közlés késedelméből eredő kárért felelős. Az utaskísérő köteles közreműködni a kifogásnak a helyszíni szolgáltatónak történő bejelentése során. Az utaskísérő az utas bejelentését köteles jegyzőkönyvbe foglalni és ennek egyik példányát az utasnak átadni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell, hogy az utas a panaszát a helyszíni szolgáltatónak is bejelentette. Az utaskísérő köteles az utazási vállalkozót haladéktalanul tájékoztatni, továbbá a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtenni. Utaskísérő hiányában — amennyiben a helyi szolgáltató a panaszt nem orvosolta — az utas azt az utazási irodát köteles tájékoztatni, amelyet az utazási vállalkozó az általa kiadott részvételi jegyen megjelölt.

(6) Az utazási vállalkozó felel az utazási szerződés nem, vagy hibás teljesítéséből eredő károkért, kivéve, ha a nem, vagy hibás teljesítés sem az ő, sem az általa igénybe vett közreműködő magatartására nem vezethető vissza, különösen ha

a) a szerződés teljesítésében mutatkozó hiányosságok az utas magatartására vezethetők vissza, vagy

b) a hibák olyan harmadik személy magatartására vezethetők vissza, aki az utazási szerződésben vállalt szolgáltatások teljesítésével nincs kapcsolatban, s a hibát az utazási vállalkozó kellő gondossággal sem láthatta előre, illetve azt nem volt képes elhárítani, vagy

c) vis maior esete következett be. Ilyennek minősül az olyan szokatlan, előre nem látható körülmény, amely az utazási vállalkozó akaratán kívül áll, s amelynek következményeit az utazási vállalkozó a legkörülményesebb gondosság mellett sem lett volna képes elhárítani.

(7) A (6) bekezdés b) és c) pontja esetében az utazási vállalkozó köteles segítséget nyújtani az utasnak, amennyiben nehézségei támadnak.”

10. §

Az R. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § Ha e rendelet eltérően nem rendelkezik, a szerződésszegésre a Ptk. vonatkozó rendelkezései az irányadók.”

11. §

Az R. 14. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az utazási vállalkozó a szolgáltatás külföldön működő közreműködőjének magatartásáért úgy felel, mintha maga járt volna el, kivéve, ha a szolgáltatás külföldön működő közreműködőjének felelősségét nemzetközi egyezmény korlátozza. Az utassal szemben az utazásközvetítőért az őt megbízó utazásszervező felel a megbízásának keretei között.”

12. §

Az R. 16. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az utazást közvetítő szerződés alapján az utazásközvetítő létrehozza az utazásszervező és az utas közötti utazási szerződést az utas által igényelt utazási szolgáltatásokra figyelemmel. Az utazásközvetítő e körben a megbízottra vonatkozó szabályok szerint jár el. Az utazásközvetítő ebben az esetben a közvetítésért járó díjat igényelheti az utazásszervezőtől. Az utas által befizetett részvételi díjak az utazásszervezőt illetik meg, azzal az utazásközvetítő nem rendelkezhet.”

13. §

Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépését követően kötött utazási és utazást közvetítő szerződésekre kell alkalmazni.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 192/2003. (XI. 26.) Korm. rendelete

a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet módosításáról

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 59. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

(1) A veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vh.) 4. §-ának helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„4. § (1) A hulladék besorolását — annak veszélyességére tekintettel — a hulladék termelője, vagy ha az nem állapítható meg, akkor a birtokosa köteles elvégezni külön jogszabályban¹ foglaltak figyelembevételével.

(2) Amennyiben a termelő vagy a birtokos a besorolási kötelezettségének nem vagy hibásan tesz eleget, a termelő, birtokos telephelye szerint illetékes környezetvédelmi felügyelőség a hulladék besorolását a külön jogszabály előírásainak figyelembevételével határozatban állapítja meg. Az ezzel kapcsolatban felmerülő költségek a kötelezettet terhelik.”

(2) A Vh. a következő új 4/A. §-sal egészül ki:

„4/A. § (1) Külön jogszabály és a 4. § (1) bekezdése alapján nem besorolható hulladék minősítését a termelő, vagy ha az nem állapítható meg, akkor a birtokos a Környezet- és Természetvédelmi Főfelügyelőségtől köteles kérni. A kérelmet a hulladék keletkezésének vagy kezelésének helye szerint illetékes környezetvédelmi felügyelőségnek kell benyújtani. A környezetvédelmi felügyelőség a kérelmet — a véleményével együtt — 15 napon belül továbbítja a Környezet- és Természetvédelmi Főfelügyelőséghez.

(2) A hulladék-minősítési kérelmet, a kérelmező által elvégeztetett megalapozó vizsgálatokkal kell alátámasztani. A mintavételt és a megalapozó vizsgálatokat kizárólag a Nemzeti Akkreditáló Testület által elismert akkreditált szervezet végezheti. A megalapozó vizsgálatok körét, a mintavétel rendjét és a minősítési eljárás részletes szabályait az 1. számú melléklet tartalmazza.

(3) A minősítési eljárás költségeinek fedezetére a kérelmezőnek az 1. számú mellékletben meghatározott minősítési díjat kell fizetnie. A díj a kérelem visszavonása vagy az eljárás megszüntetése esetén sem követelhető vissza.

(4) A hulladék veszélyességéről vagy veszélytelenségéről, valamint a hulladék kódszámáról és megnevezéséről a Környezet- és Természetvédelmi Főfelügyelőség — a Bizottság állásfoglalása alapján — határozatot hoz. A minősítés eredményét a Főfelügyelőség a Környezetvédelmi Értesítőben közzé teszi.

(5) A hulladék minősítésére vonatkozó határozat jogerőre emelkedéséig a hulladékot veszélyes hulladéknak kell tekinteni.”

(3) A Vh. a következő új 4/B. §-sal egészül ki:

„4/B. § Állati hulladéknak a 4. § (2) bekezdésében foglaltak alapján történő besorolásához az illetékes megyei/fővárosi állategészségügyi és élelmiszerellenőrző állomás szakhatósági hozzájárulása szükséges. A szakhatósági hozzájárulásában az állomás arról nyilatkozik, hogy az állati hulladék rendelkezik-e a Hgt. 2. számú mellékletében szereplő H9 veszélyességi jellemzővel.”

2. §

A Vh. 8. §-ának b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„b) a veszélyes áruk szállítására is jogosult termelőnek, az előírásoknak megfelelő járművel saját veszélyes hulladékának saját telephelyei közötti vagy a kezelőhöz átadásra történő szállítását,”

3. §

A Vh. 10. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A hulladék termelője a veszélyes hulladékot, közvetlenül a keletkezés helyén, munkahelyi gyűjtőhelyen, a környezet szennyezését kizáró edényzetben, a tevékenység zavartalan végzését nem akadályozó mennyiségben gyűjtheti, legfeljebb 1 évig.”

4. §

A Vh. 11. §-a (2)—(3) bekezdéseinek helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Begyűjtő járattal a termelőtől elszállítható bármely veszélyes hulladék, ha annak egyszeri mennyisége nem

¹ 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet.

haladja meg a 2000 kg-ot, kivéve a (3) bekezdés szerinti eseteket.

(3) A (2) bekezdéstől eltérően a veszélyes hulladék tömegétől függetlenül begyűjtő járáttal szállíthatók a következő veszélyes hulladékok:

- a) hulladékká vált járművek;
- b) hulladékká vált elektromos, gázüzemű és elektronikus berendezések;
- c) hulladékolajok;
- d) elemek és akkumulátorok.”

5. §

A Vh. 14. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„A veszélyes áruk szállítására vonatkozó külön jogszabályok hatálya alá tartozó hulladékok szállítása során e rendelet előírásain túlmenően a külön jogszabályok előírásait is be kell tartani. A veszélyes hulladékok belföldi szállítási szabályzatát a 2. számú melléklet tartalmazza.”

6. §

A Vh. 34. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„34. § A veszélyes hulladékokkal kapcsolatos kötelezettségek megszegése esetén a veszélyes hulladék termelőjét, birtokosát a környezetvédelmi hatóság kötelezi a külön jogszabályban meghatározott veszélyeshulladék-bírság megfizetésére.”

7. §

A Vh. 1. számú melléklete C) fejezetének 2.1. alpontja a következő mondattal egészül ki:

„Állati hulladék minősítésekor a H9 veszélyességi jellemző vonatkozásában kikéri a hulladék keletkezésének vagy kezelésének helye szerint illetékes megyei/fővárosi állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás szakvéleményét.”

8. §

(1) A Vh. 1. számú melléklete E) fejezetének 1.1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.1. Fizikai és kémiai vizsgálatok

A hulladék veszélyes összetevői anyagi minőségének és koncentrációjának meghatározása:

A pH meghatározása

A kémiai oxigénigény meghatározása

A szárazanyag-tartalom meghatározása

A lobbaspont meghatározása (tűzveszélyesnek ítélt hulladékok esetében)

Kioldás desztillált vízzel, 4,5 pH-értékű ammónium-acetát pufferoldattal és ásványi savval (L/S=10)

Részecskeméret-eloszlás meghatározása (Porok és iszapok esetében, ha szükséges, az alkalmas mérési módszert a vizsgálendő hulladék összetételétől függően az akkreditált laboratórium választja ki)

Fém-ionok meghatározása (pl. Pb, Cd, összes króm, Cr(VI), Hg, As, Mn, Cu, V, Sb, Co, Ni, Sn, Ba)

Anionok meghatározása (szulfid, összes cianid, szabad cianid, fluorid, nitrit, nitrát stb.)

Elektromos vezetőképesség meghatározása

Szerves oldószerekkel extrahálható szerves anyagok bruttó koncentrációjának meghatározása

PAH-ok meghatározása

PCB-k meghatározása

THP-k meghatározása

Dioxinok/furánok meghatározása

(A PCB-k és a dioxinok/furánok meghatározását akkor kell elvégezni, ha a hulladékban való jelenlétük a technológia ismeretében megalapozott)”

(2) A Vh. 1. számú melléklete E) fejezetének 2.1.4. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.1.4. azok a hulladékok, amelyek mutagenitási tesztje legalább közepes mutagén hatást (> 500 revertáns/g) jelez.”

9. §

(1) A Vh. 2. számú melléklete 4. pontja címének helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. Begyűjtő járáttal szállítható veszélyes hulladékok”

(2) A Vh. 2. számú melléklete 4.2. alpontja második bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„A „K” kísérőjegyet 2 példányban kell kitölteni.”

(3) A Vh. 2. számú mellékletében szereplő „SZ” és „K” kísérőjegy minták helyébe e rendelet *melléklete* lép.

10. §

(1) A Vh. 5. számú melléklete 1. b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„b) katasztrófavédelmi szakkérdésekre kiterjedően:

ba) telephelyhez kötött és a főváros, megye területén belüli begyűjtési, szállítási tevékenység esetén

első fokon: az illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatóság, a fővárosban a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság,

másodfokon: az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF),

bb) több megye (főváros) területét érintő begyűjtési és szállítási tevékenység esetén

első fokon: az OKF hatósági főigazgató helyettese

másodfokon: az OKF főigazgatója.”

(2) A Vh. 5. számú melléklete 3. c) pontjának felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„c) termőföld minőségvédelmi és növényvédelmi szakkérdésekben”

(3) A Vh. 5. számú mellékletének 3. pontja a következő új i)—j) alpontokkal egészül ki:

„i) állategészségügyi szakkérdésekben

első fokon: az illetékes megyei/fővárosi állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrzési állomás,

másodfokon: a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: FVM) Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrzési Főosztálya;

j) erdészeti szakkérdésekben

első fokon: az Állami Erdészeti Szolgálat illetékes igazgatósága,

másodfokon: az FVM Erdészeti Hivatala.”

11. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit az első fokon még el nem bírált ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Vh. 16. §-a és 17. §-a hatályát veszti.

(3) A Vh. 26. §-a (1) bekezdésének a) pontjában, valamint 1. számú melléklete D) fejezetének 1.1.1. alpontjában szereplő „KSH azonosító szám” szövegrész, illetve a 27. §-a (1) bekezdésének a) pontjában szereplő „KSH azonosító kód” szövegrész helyébe „statisztikai azonosító jel” szövegrész lép.

(4) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a hulladék-gazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„a) a hulladékok, továbbá azok kezelésével kapcsolatos, jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt besorolási, nyilvántartási, bejelentési, adatszolgáltatási kötelezettségek nem vagy nem megfelelő teljesítése, a rendelkezések egyéb megsértése esetén kilencezer forint;”

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

E nyomtatvány kitöltését a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet írja elő.

SZ

„SZ” KÍSÉRŐJEGY A VESZÉLYES HULLADÉK SZÁLLÍTÁSÁHOZ

sorszámozás helye

1. A termelő neve:		3. A termelő település azonosítója: □ □ □ □ □ Címe: □ □ □ □ ir. szám település utca házsza	
2. Statisztikai azonosító jel: □ □ □ □ □ □ □ □ – □ □ □ □ – □ □ □ □			
4. A termelő telephelyének neve:		6. A telephely település azonosítója: □ □ □ □ □ Címe: □ □ □ □ ir. szám település utca házsza	
5. Telephely azonosító: □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □			
7. Az ügyintéző neve:	Tel.:	Fax:	E-mail:
8. A kezelő neve:		10. A kezelő település azonosítója: □ □ □ □ □ Címe: □ □ □ □ ir. szám település utca házsza	
9. Statisztikai azonosító jel: □ □ □ □ □ □ □ □ - □ □ □ □ - □ □ □ □			
11. A kezelő telephelyének neve:		14. A telephely település azonosítója: □ □ □ □ □ Címe: □ □ □ □ ir. szám település utca házsza	
12. Telephely azonosító: □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □			
13. Kezelési engedély száma:			
15. Az ügyintéző neve:	Tel.:	Fax:	E-mail:
16. A szállító neve:		19. A szállító település azonosítója: □ □ □ □ □ Címe: □ □ □ □ ir. szám település utca házsza	
17. Statisztikai azonosító jel: □ □ □ □ □ □ □ □ – □ □ □ □ – □ □ □ □			
18. Hatósági engedély száma:			
20. Az ügyintéző neve:	Tel.:	Fax:	E-mail:
21. A hulladék azonosító száma: □ □ □ □ □ □		22. A hulladék megnevezése:	
23. Megjelenési formája: □	24. A legfontosabb veszélyességi jellemzője: H □ □ □ □	25. A hulladék legveszélyesebb összetevőjének UN száma: □ □ □ □	
26. A hulladék összetétele; a jellemző R és S mondatok a 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet alapján:			
27. A szállítás módja: □	29. Csomagolás módja: □	31. A szállítandó hulladék mennyisége: bruttó(kg): □ □ □ □ □ □ □ □ nettó(kg): □ □ □ □ □ □ □ □	
28. A szállítás dátuma: □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □	30. Csomagok száma: □ □ □ □	32. A fuvarlevél száma:	
33. Az átvető a szállítmányt: Átvette: □ Nem vette át: □		35. Az átvett hulladék mennyisége: bruttó(kg): □ □ □ □ □ □ □ □ nettó(kg): □ □ □ □ □ □ □ □	
34. Az átvétel időpontja: □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □		36. Az átvett csomagok száma: □ □ □ □	
37. A termelő kijelenti, hogy a) a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, b) a szállítmány átadására érvényes szerződése van a kezelővel, c) a szállítmányra megfelelő pénzügyi garanciával vagy biztosítással rendelkezik, d) az átvétel meghiúsulása esetén a szállítmányt visszafogadja.		38. A szállító kijelenti, hogy a) az adatok a valóságnak megfelelnek, b) a veszélyes hulladék szállítása feljogosítással és megfelelő felszereltséggel rendelkezik.	39. A kezelő kijelenti, hogy a) a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, b) a veszélyes hulladék átvételére és kezelésére feljogosítással és megfelelő technológiával rendelkezik, c) a kezelés során keletkező hulladékok kezeléséről gondoskodik.
40. Felelős személy neve: Kelt: Aláírás és pecsét		41. Kelt: Aláírás és pecsét	42. Felelős személy neve: Kelt: Aláírás és pecsét
43. A hulladékátvétel megtagadásának oka:			

E nyomtatvány kitöltését a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet írja elő.									
K		'K' KÍSÉRŐJEGY BEGYŰJTÉSEL SZÁLLÍTHATÓ VESZÉLYES HULLADÉKRA				sorszámozás helye			
A begyűjtött hulladék									
Azonosító száma: □ □ □ □ □ □			Megnevezése:			Megjelenési formája: □		Legfontosabb veszélyességi jellemzője: H □ □ □	
A hulladék összetétele; a jellemző R és S mondatok a 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet alapján:									
		A termelő neve, statisztikai azonosító jele, címe		Kelt, aláírás		A begyűjtőnek átadott hulladékmennyiség (kg)		Csomagolás	
				Nettó		Bruttó			
1.		Neve: Statisztikai azonosító jel: □ □ □ □ □ □ □ □ - □ □ □ □ - □ □ □ □ Címe: □ □ □ □				□ □ □		Módja: □ Csom. száma: □ □ □	
2.		Neve: Statisztikai azonosító jel: □ □ □ □ □ □ □ □ - □ □ □ □ - □ □ □ □ Címe: □ □ □ □				□ □ □		Módja: □ Csom. száma: □ □ □	
3.		Neve: Statisztikai azonosító jel: □ □ □ □ □ □ □ □ - □ □ □ □ - □ □ □ □ Címe: □ □ □ □				□ □ □		Módja: □ Csom. száma: □ □ □	
4.		Neve: Statisztikai azonosító jel: □ □ □ □ □ □ □ □ - □ □ □ □ - □ □ □ □ Címe: □ □ □ □				□ □ □		Módja: □ Csom. száma: □ □ □	
A fuvarlevél száma:				Összes hulladékmennyiség:		□ □ □ □		□ □ □ □	
Abegyűjtő					A kezelő				
Neve: Statisztikai azonosító jel: □ □ □ □ □ □ □ □ - □ □ □ □ - □ □ □ □ Címe: □ □ □ □					Neve: Statisztikai azonosító jel: □ □ □ □ □ □ □ □ - □ □ □ □ - □ □ □ □ Címe: □ □ □ □				
Telephelyének címe: □ □ □ □			Engedély száma:		Telephelyének címe: □ □ □ □			Engedély száma:	
Tel.:		Fax:	E-mail:		Tel.:		Fax:	E-mail:	
A begyűjtő kijelenti, hogy a) az adatok a valóságnak megfelelnek, b) a veszélyes hulladék begyűjtésére feljogosítással és megfelelő felszereltséggel rendelkezik.			Kelt: Aláírás és pecsét		40. A kezelő kijelenti, hogy a) a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, b) az összes hulladékmennyiséget átvette, c) a veszélyes hulladék átvételére és kezelésére megfelelő feljogosítással és technológiával rendelkezik, d) a kezelés során keletkező hulladékok kezeléséről gondoskodik.			Kelt: Aláírás és pecsét	
Pótlapok száma: □ □ □ db									

E nyomtatvány kitöltését a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet írja elő.					
K	'K' KÍSÉRŐJEGY PÓTLAP BEGYŰJTÉSEL SZÁLLÍTHATÓ VESZÉLYES HULLADÉKRA			'K' Kísérőjegy sorszáma: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
				Pótlap sorszáma: ☐ ☐ ☐	
	A termelő neve, statisztikai azonosító jele, címe	Kelt, aláírás	A begyűjtőnek átadott hulladékmennyiség (kg)		Csomagolás
			Nettó	Bruttó	
1.	Neve: Statisztikai azonosító jel: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ Címe: ☐ ☐ ☐		☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	Módja: ☐ Csom. száma: ☐ ☐ ☐
2.	Neve: Statisztikai azonosító jel: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ Címe: ☐ ☐ ☐		☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	Módja: ☐ Csom. száma: ☐ ☐ ☐
3.	Neve: Statisztikai azonosító jel: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ Címe: ☐ ☐ ☐		☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	Módja: ☐ Csom. száma: ☐ ☐ ☐
4.	Neve: Statisztikai azonosító jel: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ Címe: ☐ ☐ ☐		☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	Módja: ☐ Csom. száma: ☐ ☐ ☐
5.	Neve: Statisztikai azonosító jel: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ Címe: ☐ ☐ ☐		☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	Módja: ☐ Csom. száma: ☐ ☐ ☐
6.	Neve: Statisztikai azonosító jel: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ Címe: ☐ ☐ ☐		☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	Módja: ☐ Csom. száma: ☐ ☐ ☐
7.	Neve: Statisztikai azonosító jel: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ Címe: ☐ ☐ ☐		☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	Módja: ☐ Csom. száma: ☐ ☐ ☐
8.	Neve: Statisztikai azonosító jel: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ ☐ - ☐ ☐ ☐ Címe: ☐ ☐ ☐		☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐	Módja: ☐ Csom. száma: ☐ ☐ ☐
Összes hulladékmennyiség:			☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	

A Kormány 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelete

a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről

A Kormány az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 124. §-a (2) bekezdésének *u*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a belső ellenőrzés nemzetközi belső ellenőrzési standardokon alapuló, egységes gyakorlatának kialakítása céljából, az államháztartás egészére kiterjedően az alábbiakat rendeli el:

I. Fejezet

A RENDELET HATÁLYA

1. §

(1) E rendelet szabályozza a (2) bekezdésben meghatározott szervezetek belső ellenőrzési tevékenységét.

(2) A rendelet hatálya kiterjed:

a) a minisztériumokra, a tárca nélküli miniszterek hivatali szerveire, a központi költségvetésben önálló fejezettel rendelkező országos hatáskörű és egyéb szervekre, továbbá más, fejezeti jogosítványokkal felhatalmazott szervekre — ideértve a Magyar Tudományos Akadémiát mint köztestületet is —, valamint a felügyeletük alá tartozó költségvetési szervekre;

b) a helyi önkormányzati és a helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szervekre, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben foglaltaknak megfelelően;

c) az elkülönített állami pénzalapokra és azok kezelőire;

d) a társadalombiztosítás pénzügyi alapjaira és a társadalombiztosítási költségvetési szervekre;

e) a vagyonkezelő szervezetekre;

f) az országos kisebbségi önkormányzati költségvetési szervekre;

g) a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény hatálya alá tartozó jogi személyiségű területfejlesztési tanácsokra és munkaszervezeteikre;

h) a Magyar Államkincstárra;

i) a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalra.

II. Fejezet

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) *szabályszerűségi ellenőrzés*: annak ellenőrzése, hogy az adott szervezet vagy szervezeti egység működése, illetve

tevékenysége megfelelően szabályozott-e, és érvényesülnek a hatályos jogszabályok, belső szabályzatok és vezetői rendelkezések előírásai;

b) *pénzügyi ellenőrzés*: az adott szervezet, program pénzügyi elszámolásainak, valamint az ezek alapjául szolgáló számviteli nyilvántartások ellenőrzése;

c) *rendszerellenőrzés*: rendszerek (irányítási, végrehajtási, pénzügyi lebonyolítási, beszámolási és ellenőrzési) működésének átfogó vizsgálata, melynek keretében a szabályszerűség, szabályozottság, gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség kerül ellenőrzésre;

d) *teljesítmény-ellenőrzés*: az adott szervezet által végzett tevékenységek, programok egy jól körülhatárolható területén a működés, illetve a forrásfelhasználás gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének vizsgálata;

e) *megbízhatósági ellenőrzés*: a költségvetési szerv által működtetett folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési és a belső ellenőrzési rendszer megfelelőségének, az éves elemi költségvetési beszámolók számviteli alapelveknek való megfelelőségének, illetve a beszámolási időszak költségvetési gazdálkodása szabályszerűségének minősítése. Az éves elemi költségvetési beszámolók megbízhatósági ellenőrzését a pénzügyminiszter által közzétett módszertan szerint kell végezni, mely a nemzetközi belső ellenőrzési standardok és az Állami Számvevőszék által kidolgozott módszertan figyelembevételével került kidolgozásra;

f) *informatikai rendszerek ellenőrzése*: a költségvetési szervnél működő informatikai rendszerek megbízhatóságának, biztonságának, valamint a rendszerben tárolt adatok teljességének, megfelelőségének, szabályosságának és védelmének vizsgálata;

g) *az ellenőrzési jelentés lezárása*: a belső ellenőr által elkészített, az ellenőrzött szervezettel egyeztetett, az elfogadott észrevételek átvezetésével véglegzésre került és aláírt ellenőrzési jelentésnek az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének történő megküldése. Amennyiben az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, a költségvetési szerv vezetőjének feladata a szükséges intézkedések megtétele, ez azonban a belső ellenőrzés lezárását nem befolyásolja;

h) *gazdaságosság*: egy adott tevékenység ellátásához felhasznált erőforrások költségének optimalizálása a megfelelő minőség biztosítása mellett;

i) *hatékonyság*: egy adott tevékenység során előállított termékek, szolgáltatások és egyéb eredmények, valamint az előállításukhoz felhasznált források közötti kapcsolat. Költséghatékonyság elemzésekor a belső ellenőr az eredményeket a költségek függvényében értékeli, míg munkahatékonyság vizsgálatok a befektetett munkával, illetve az alkalmazott létszámmal összefüggésben;

j) *eredményesség*: egy adott tevékenység céljai megvalósításának mértéke, a tevékenység szándékolt és tényleges hatása közötti kapcsolat;

k) *nemzetközi belső ellenőrzési standardok*: a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete által kiadott és a pénzügyminiszter által közzétett iránymutatások, amelyek segítik meghatározni a belső ellenőrzés céljai eléréséhez szükséges tevékenységeket és eljárásokat, valamint viszonyítási alapot adnak a belső ellenőrzési tevékenység eredményeinek értékeléséhez;

l) *kockázatelemzés*: objektív módszer az ellenőrizendő területek kiválasztására, mely meghatározza a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerekben rejlő kockázatokat;

m) *belső ellenőr*: a költségvetési szervnél főállásban foglalkoztatott vagy megbízási jogviszony keretében belső ellenőrzési tevékenységet ellátó személy;

n) *belső ellenőrzési vezető*: a költségvetési szerv belső ellenőrzési egységének vezetője vagy — amennyiben a költségvetési szerv nem rendelkezik belső ellenőrzési egységgel — a költségvetési szerv vezetője által kijelölt, a belső ellenőrzési tevékenység külső erőforrások bevonásával történő megszervezéséért felelős személy. Amennyiben a költségvetési szervnél egy fő látja el a belső ellenőrzést, ez a személy belső ellenőrzési vezetőnek minősül;

o) *vizsgálatvezető*: a belső ellenőrzési vezető által kijelölt, az ellenőrzési program összeállításáért és az adott ellenőrzés irányításáért felelős személy. Amennyiben a költségvetési szervnél egy fő látja el a belső ellenőrzést, ez a személy vizsgálatvezetőnek minősül;

p) *ellenőrzési nyomvonal*: költségvetési szerv végrehajtási, pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési folyamatainak szöveges, illetve táblázatba foglalt és folyamatábrákkal szemléltetett leírása.

III. Fejezet

A BELSŐ ELLENŐRZÉS FOGALMA, MŰKÖDTETÉSE, FUNKCIONÁLIS FÜGGETLENSÉGE ÉS FELADATA

A belső ellenőrzés fogalma és működtetése

3. §

A belső ellenőrzés az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 121/A. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenység.

4. §

(1) A költségvetési szerveknél a belső ellenőrzés kialakításáról és működéséhez szükséges források biztosításáról a költségvetési szerv vezetője köteles gondoskodni.

(2) A belső ellenőrzési kötelezettséget, az ellenőrzést végző személy, egység vagy szervezet jogállását, feladatait a költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatában elő kell írni.

(3) A fejezet felügyeletét ellátó szervnek belső ellenőrzési egységgel kell rendelkeznie, amely ellátja a szerv belső ellenőrzését, és ellenőrzést végez a felügyelete alá tartozó bármely költségvetési szervnél, illetve a fejezeti kezelésű előirányzatok, elkülönített állami pénzalapok (a továbbiakban: alapok) vonatkozásában, továbbá a fejezet többségi tulajdonában lévő szervezeteknél, valamint a költségvetésből céljelleggel juttatott és a nemzetközi támogatások felhasználásával kapcsolatosan a kedvezményezetteknek és a támogatások lebonyolításában részt vevő szervezeteknél.

(4) A fejezet felügyeletét ellátó szerv egyes ellenőrzési jogosítványait átruházhatja a középírányító szervre, az annak irányítása alá tartozó költségvetési szervek tekintetében.

(5) Amennyiben a költségvetési szerv nem rendelkezik belső ellenőrzési egységgel, a költségvetési szerv vezetőjének ki kell jelölnie a szerv belső ellenőrzési tevékenységének külső erőforrások bevonásával történő megszervezéséért felelős ellenőrzési vezetőt.

(6) A költségvetési szerveknél foglalkoztatott belső ellenőrök számát kapacitásfelmérés alapján úgy kell megállapítani, hogy az arányban álljon a szervezet által ellátott feladatokkal, a kezelt eszközök nagyságával és a jelen rendelet 19. §-ában meghatározott stratégiai tervben foglaltakkal.

5. §

(1) A belső ellenőr tevékenységét a vonatkozó jogszabályok, a nemzetközi belső ellenőrzési standardok, a pénzügyminiszter által közzétett módszertani útmutatók és kézikönyv minta alapján, a belső ellenőrzési vezető által kidolgozott és a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott belső ellenőrzési kézikönyv szerint végzi.

(2) A belső ellenőrzési kézikönyv tartalmazza:

a) a belső ellenőrzés hatáskörét, feladatait és céljait meghatározó belső ellenőrzési alapszabályt,

b) belső ellenőrökre vonatkozó szakmai etikai kódexet,

c) a belső ellenőrzés funkcionális függetlenségét bemutató szervezeti ábrát,

d) a belső ellenőrzési tevékenységre vonatkozó belső szabályokat és eljárásokat, módszertani útmutatókat, az egyes ellenőrzési módszerek főbb lépéseit, szakaszait,

e) a kockázatelemzési módszertant,

f) a belső ellenőrzési tevékenység minőségét biztosító szabályokat,

g) az ellenőrzési dokumentumok formai követelményeit, a dokumentumok megőrzési rendjét,

h) egységes iratmintákat,

i) az ellenőrzési jelentések szerkezetére, tartalmára vonatkozó előírásokat,

j) az ellenőrzési megállapítások hasznosításának, az ellenőrzést követő intézkedések elrendelésének szabályait,

k) az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság feltárása esetén alkalmazandó eljárást,

l) belső ellenőrök folyamatos továbbképzésére vonatkozó alapelveket,

m) külső szakértők bevonására vonatkozó előírásokat.

A funkcionális függetlenség elemei

6. §

(1) A költségvetési szerv vezetője felelős a belső ellenőrök funkcionális (feladatköri és szervezeti) függetlenségének biztosításáért, és ezt a felelősségét másra nem ruházhatja át.

(2) A belső ellenőrzést végző személy, egység vagy szervezet tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi.

(3) A belső ellenőrzési egység vezetője, illetve a belső ellenőr az ellenőrzési tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába nem vonható be.

(4) A belső ellenőrzést végző személy, egység vagy szervezet tevékenységének tervezése során önállóan jár el, ellenőrzési terveit kockázatelemzésre alapozva és a soron kívüli ellenőrzések figyelembevételével állítja össze.

(5) A belső ellenőr az ellenőrzési program végrehajtásában befolyástól mentesen, a módszerek kiválasztása során önállóan jár el.

(6) A belső ellenőr befolyástól mentesen állítja össze a megállapításokat, következtetéseket és javaslatokat tartalmazó ellenőrzési jelentést, amelynek tartalmáért felelőséggel tartozik.

7. §

(1) A fejezet felügyeletét ellátó szerv belső ellenőrzési egységének vezetőjét — amennyiben törvény eltérően nem rendelkezik — nyilvános pályázat útján kell kiválasztani. A pályázatok elbírálását végző bizottság munkájában a pénzügyminiszter képviselője tanácskozási joggal vesz részt.

(2) Amennyiben törvény eltérően nem rendelkezik, a fejezeti belső ellenőrzési egység vezetőjét a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője nevezi ki, menti fel, helyezi át.

(3) Amennyiben törvény eltérően nem rendelkezik, a fejezet felügyelete alá tartozó szervek esetén a belső ellenőrzési egység vezetőjét a felügyeleti szerv vezetője a költségvetési szerv vezetőjének javaslatára nevezi ki, menti fel, helyezi át.

A belső ellenőrzés feladata

8. §

A belső ellenőrzés feladata:

a) vizsgálni és értékelni a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését;

b) vizsgálni és értékelni a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerek működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét;

c) vizsgálni a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások, beszámolók megbízhatóságát;

d) a vizsgált folyamatokkal kapcsolatban megállapításokat és ajánlásokat tenni, valamint elemzéseket, értékeléseket készíteni a költségvetési szerv vezetője számára a költségvetési szerv működése eredményességének növelése, valamint a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési, és a belső ellenőrzési rendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében;

e) ajánlásokat és javaslatokat megfogalmazni a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése érdekében;

f) nyomon követni az ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket.

9. §

A belső ellenőrzési tevékenység során szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer- és teljesítmény-ellenőrzéseket, illetve informatikai rendszerellenőrzéseket kell végezni, valamint az éves elemi költségvetési beszámolókról megbízhatósági ellenőrzés keretében igazolásokat kell kibocsátani.

10. §

A fejezet felügyeletét ellátó szerv belső ellenőrzési egysége elvégzi a felügyelete alá tartozó költségvetési szerveknél az éves beszámoló megbízhatósági ellenőrzését, illetve a Strukturális Alapok esetén az 5%-os, a Kohéziós Alap esetén a 15%-os ellenőrzéseket.

IV. Fejezet

A BELSŐ ELLENŐRRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ÉS SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

11. §

(1) Belső ellenőrzési tevékenységet legalább az alábbi követelményeknek megfelelő büntetlen előéletű magyar állampolgár láthat el:

a) szakirányú felsőfokú iskolai végzettség (közgazdasági, jogi), vagy

b) más felsőfokú iskolai végzettség esetén a következő képesítések valamelyikével rendelkezik:

ba) okleveles pénzügyi revizori,

bb) pénzügyi-számviteli szakellenőri,

bc) okleveles könyvvizsgálói,

bd) költségvetési ellenőri,

be) mérlegképes könyvelői, illetve azzal egyenértékű képesítés,

bf) a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete okleveles belső ellenőri képesítése,

bg) okleveles informatikai rendszer ellenőr;

valamint az a), illetve a b) pontban meghatározott képzettség és képesítés mellett legalább kétéves munkaviszony, köztisztviselői, illetve közalkalmazotti jogviszony, hivatásos állományú szolgálati viszony megléte költségvetési, pénzügyi vagy számviteli munkakörben.

(2) A költségvetési szerv vezetője indokolt esetben az (1) bekezdésben meghatározott iskolai végzettség vagy képesítés megszerzésére 2006. december 31-ig halasztást, illetve az (1) bekezdésben meghatározott idő alól felmentést adhat.

V. Fejezet

A BELSŐ ELLENŐRZÉSI VEZETŐ

12. §

A belső ellenőrzési vezető feladata:

a) a belső ellenőrzési kézikönyv elkészítése;

b) a kockázatelemzéssel alátámasztott stratégiai, középtávú és éves ellenőrzési tervek összeállítása, a költségvetési szerv vezetőjének jóváhagyása után a tervek végrehajtása, valamint azok megvalósításának nyomon követése;

c) a belső ellenőrzési tevékenység megszervezése, az ellenőrzések végrehajtásának irányítása;

d) az ellenőrzések összehangolása;

e) megbízatásával kapcsolatban vagy személyére nézve összeférhetlenségi ok tudomására jutásáról köteles haladéktalanul jelentést tenni a költségvetési szerv vezetőjének, amelynek elmulasztásáért vagy késedelmes teljesítéséért fegyelmi felelősséggel tartozik;

f) amennyiben az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, a költségvetési szerv vezetőjének, illetve a költségvetési szerv vezetőjének érintettsége esetén a felügyeleti szerv vezetőjének a haladéktalan tájékoztatása;

g) az ellenőrzés lezárását követően az ellenőrzési jelentést az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység számára megküldeni;

h) az éves ellenőrzési jelentés, illetve az összefoglaló ellenőrzési jelentés 31. §-ban foglaltak szerinti összeállítása;

i) gondoskodni arról, hogy a belső ellenőrzési tevékenység során alkalmazásra kerüljenek a belső ellenőrzési tevékenység minőségét biztosító eljárások és érvényesüljenek a pénzügyminiszter által közzétett módszertani útmutatók;

j) gondoskodni az ellenőrzések nyilvántartásáról, valamint az ellenőrzési dokumentumok legalább 10 évig történő megőrzéséről, illetve a dokumentumok és az adatok biztonságos tárolásáról;

k) biztosítani a belső ellenőrök szakmai továbbképzését, ennek érdekében — a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott — éves képzési tervet készíteni és gondoskodni annak megvalósításáról;

l) évente értékelni a belső ellenőrzés tárgyi, személyi feltételeit, és javaslatot tenni a költségvetési szerv vezetőjének, a feltételeknek az éves tervvel történő összehangolására;

m) a költségvetési szerv vezetőjét az éves ellenőrzési terv megvalósításáról, és az attól való eltérésekről tájékoztatni;

n) nyomon követni az intézkedési tervek végrehajtását a költségvetési szerv vezetőjének tájékoztatása alapján.

VI. Fejezet

A BELSŐ ELLENŐR JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

13. §

A belső ellenőr az alábbiakra jogosult:

a) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység helyiségeibe belépni, figyelemmel az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység biztonsági előírásaira, munkarendjére;

b) az ellenőrzött szervnél, illetve szervezeti egységnél az ellenőrzés tárgyához kapcsolódó, államtitkot, szolgálati titkot, üzleti titkot tartalmazó iratokba és más dokumentumokba, az elektronikus adathordozón tárolt adatokba betekinteni a külön jogszabályokban meghatározott adat- és titokvédelmi előírások betartásával, azokról másolatot, kivonatot, illetve tanúsítványt készíttetni, indokolt esetben az eredeti dokumentumokat másolat hátrahagyása mellett — átvételi elismervény ellenében — átvenni;

c) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjétől és bármely alkalmazottjától írásban vagy szóban információt kérni;

d) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység működésével és gazdálkodásával összefüggő kérdésekben információt kérni más szervektől;

e) a vizsgálatba szakértő bevonását kezdeményezni.

14. §

(1) A belső ellenőr köteles:

a) ellenőrzési tevékenysége során az ellenőrzési programban foglaltakat végrehajtani;

b) tevékenységének megkezdéséről az ellenőrzött szerv vezetőjét tájékoztatni, és megbízólevelét bemutatni;

c) objektív véleménye kialakításához elengedhetetlen dokumentumokat és körülményeket megvizsgálni;

d) megállapításait tárgyyszerűen, a valóságnak megfelelően írásba foglalni, és azokat elegendő és megfelelő bizonyítékkal alátámasztani;

e) amennyiben az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, haladéktalanul jelentést tenni a belső ellenőrzési vezetőnek;

f) ellenőrzési jelentést készíteni, az ellenőrzési jelentés tervezetét az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjével egyeztetni;

g) az ellenőrzési jelentés aláírását követően az ellenőrzési jelentést a belső ellenőrzési vezetőnek átadni;

h) ellenőrzési megbízatásával kapcsolatban vagy személyére nézve összeférhetlenségi ok tudomására jutásáról haladéktalanul jelentést tenni a belső ellenőrzési vezetőnek, amelynek elmulasztásáért vagy késedelmes teljesítéséért fegyelmi felelősséggel tartozik;

i) az eredeti dokumentumokat az ellenőrzés lezárásakor hiánytalanul visszaszolgáltatni, illetve amennyiben az ellenőrzés során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja merül fel, az eredeti dokumentumokat a szükséges intézkedések megtétele érdekében a költségvetési szerv vezetőjének átvételi elismervény ellenében átadni;

j) az ellenőrzött szervnél, illetve szervezeti egységnél, illetve annak részegységeiben a biztonsági szabályokat és a munkarendet figyelembe venni;

k) a tudomására jutott állami, szolgálati és üzleti titkot megőrizni;

l) az ellenőrzés során készített iratokat és iratmásolatokat az ellenőrzés dokumentációjában megőrizni.

(2) Az ellenőrzés megállapításainak bizonyítására felhasználható különösen:

a) az eredeti okmány, amely a gazdasági eseményelsődleges okirata (bizonylata);

b) a másolat, amely az eredeti okirat szöveghű, hitelesített másolata. Hitelesítésnél a „másolat” szó feltüntetése mellett utalni kell arra, hogy a másolat az eredeti okirattal mindenben megegyezik;

c) a kivonat, amely az eredeti okirat meghatározott részének, részeinek szöveghű, hitelesített másolata. Hitelesítésnél a „kivonat” szó feltüntetése mellett meg kell jelölni, hogy a kivonat mely eredeti okirat, melyik oldalának, mely szövegrészét tartalmazza;

d) a tanúsítvány, amely több eredeti okiratnak az ellenőr által meghatározott szövegrészét és számszaki adatait tartalmazza. Hitelesítésnél a „tanúsítvány” szó feltünté-

tése mellett meg kell jelölni, hogy mely okiratok alapján készült;

e) a közös jegyzőkönyv, amely olyan tényállás igazolására szolgál, amelyről nincs egyéb okmány, de amelynek valódiságát az ellenőr és az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység illetékes vezetője (alkalmazottja) közösen megállapítja, és e tény aláírásával igazolja;

f) fénykép, videófelvétel vagy más kép-, hang- és adat-rögzítő eszköz, amely alkalmazható az ellenőr által szemrevételezett helyzet, állapot hiteles igazolására. A fényképet és az egyéb módon rögzített információkat az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységnek a rögzítésnél jelen lévő alkalmazottja jegyzőkönyvben hitelesíti a rögzítés időpontjának, helyének és tárgyának megjelölésével;

g) a szakértői vélemény, amely a speciális ismereteket igénylő szakkérdésekben felkért szakértő által adott értékelés;

h) a nyilatkozat, amely az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység alkalmazottjának olyan írásbeli vagy szóbeli kijelentése, amely okirat hiányában vagy meglévő okirattal ellentétesen valamilyen tényállást közöl;

i) a többes nyilatkozat, amely több személynek külön-külön vagy együttesen tett nyilatkozata ugyanazon tényállásról.

(3) A másolatot, a kivonatot és a tanúsítványt az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője vagy az általa megbízott személy hitelesíti. A hitelesítő az okiratban foglaltak valódiságát a hitelesítés időpontjának feltüntetése mellett aláírásával igazolja.

15. §

(1) A belső ellenőr, illetve a belső ellenőrzési vezető tekintetében összeférhetlenség áll fenn és ezért nem vehet részt az ellenőrzésben, amennyiben

a) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének vagy alkalmazottjának a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § b) pontja szerinti közeli hozzátartozója;

b) korábban az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének munkáltatói jogköre alá tartozott, a jogviszony megszűnésétől számított három éven belül;

c) az ellenőrizendő szakterülettel vagy intézménnyel közös, illetve kapcsolódó program vagy feladat végrehajtásában közreműködött, a program lezárását, illetve a feladat elvégzését követő három éven belül;

d) az ellenőrzés tárgyilagos lefolytatása tőle egyéb okból nem várható el.

(2) Az összeférhetlenségről a belső ellenőrzési vezető, a belső ellenőrzési egység vezetőjének személyét érintő összeférhetlenség esetén a költségvetési szerv vezetője, az összeférhetlenség okának tudomására jutásától számított 8 munkanapon belül határoz. A döntés meghozataláig az ellenőrt, illetve a belső ellenőrzési egység vezetőjét az összeférhetlenséggel összefüggésben az ellenőrzési tevékenysége alól fel kell menteni.

VII. Fejezet

AZ ELLENŐRZÖTT SZERV, ILLETVE SZERVEZETI
EGYSÉG JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

16. §

Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője és alkalmazottai jogosultak:

- a) az ellenőr személyazonosságának bizonyítására alkalmas okiratot, illetve megbízólevelének bemutatását kérni, ennek hiányában az együttműködést megtagadni;
- b) az ellenőrzés megállapításait megismerni, azokra észrevételeket tenni, és az észrevételekre választ kapni.

17. §

(1) Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője és alkalmazottai kötelesek:

- a) az ellenőrzés végrehajtását elősegíteni, együttműködni;
- b) az ellenőr részére szóban vagy írásban a kért tájékoztatást, felvilágosítást, nyilatkozatot megadni, a dokumentációkba a betekintést biztosítani, kérés esetén az eredeti dokumentumokat — másolat és átvételi elismervény ellenében — az ellenőrnek megadott határidőre átadni;
- c) az ellenőr kérésére, a rendelkezésre bocsátott dokumentáció (iratok, okmányok, adatok) teljességéről nyilatkozni;
- d) a saját hatáskörébe tartozóan az ellenőrzés megállapításai, és javaslatai alapján a végrehajtásért felelősöket és a végrehajtás határidejét feltüntető intézkedési tervet készíteni, az intézkedéseket a megadott határidőig végrehajtani, továbbá arról az ellenőrzést végző szerv, illetve szervezeti egység belső ellenőrzési vezetőjét tájékoztatni;
- e) az ellenőrök számára megfelelő munkakörülményeket biztosítani.

(2) A költségvetési szerv vezetője elkészíti, és a belső ellenőr rendelkezésére bocsátja a költségvetési szerv végrehajtási, pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési folyamatainak leírását tartalmazó ellenőrzési nyomvonalat.

VIII. Fejezet

A BELSŐ ELLENŐRZÉS ELJÁRÁSI
ÉS VÉGREHAJTÁSI RENDJE

A belső ellenőrzés tervezése

18. §

Az ellenőrzési munka megtervezéséhez a belső ellenőrzési vezető kockázatelemzés alapján stratégiai tervet, kö-

zéptávú ellenőrzési tervet és éves ellenőrzési tervet készít, amelyeket a költségvetési szerv vezetője hagy jóvá.

19. §

A belső ellenőrzési vezető stratégiai tervet készít, amely — összhangban a költségvetési szerv hosszú távú céljaival — meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket, és az alábbiakat tartalmazza:

- a) a hosszú távú célkitűzéseket, stratégiai célokat;
- b) a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer értékelését;
- c) a kockázati tényezőket és értékelésüket;
- d) a belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési tervet;
- e) a szükséges ellenőri létszám és az ellenőri képzettség felmérését;
- f) a belső ellenőrök hosszú távú képzési tervét;
- g) a belső ellenőrzés tárgyi és információs igényét;
- h) az ellenőrzés által vizsgált területeket, figyelembe véve a szervezet struktúrájában vagy tevékenységében szükséges változásokat.

20. §

(1) A belső ellenőrzés feladatain és céljain, valamint a költségvetési szervet érintő kockázatok objektív megítélésén alapuló középtávú ellenőrzési tervet a belső ellenőrzési vezető a stratégiai tervvel összhangban 3 éves időtartamra készíti el. A középtávú ellenőrzési tervet a következő évre szóló ellenőrzési munkaterv összeállításakor kell felülvizsgálni.

(2) A középtávú ellenőrzési terv tartalmazza:

- a) a belső ellenőrzésnek az adott időszakra vonatkozóan kockázatelemzés alapján meghatározott prioritási területeit;
- b) az a) pontban meghatározott prioritási területeken az ellenőrzés gyakoriságát;
- c) az ellenőrzés elvégzéséhez szükséges erőforrások meghatározását;
- d) a belső ellenőrök számára középtávú továbbképzési és szakmai fejlődési terv — személyre szóló képzési terv — meghatározását;
- e) az ellenőrzés területeinek kiterjesztését vagy szűkítését, tekintettel a szervezet struktúrájában vagy tevékenységében szükséges változásokra.

21. §

(1) A belső ellenőrzési vezető — összhangban a középtávú ellenőrzési tervvel — összeállítja a tárgyévét követő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet.

(2) Az éves ellenőrzési tervnek kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon, a középtávú terv célkitűzésein, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló erőforrásokon kell alapulnia.

(3) Az éves ellenőrzési terv tartalmazza:

- a) az ellenőrzési tervet megalapozó elemzéseket, különös tekintettel a kockázatelemzésre;
- b) a tervezett ellenőrzések tárgyát;
- c) az ellenőrzések célját;
- d) az ellenőrizendő időszakot;
- e) a szükséges ellenőrzési kapacitás meghatározását;
- f) az ellenőrzések típusát és módszereit;
- g) az ellenőrzések ütemezését;
- h) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységek megnevezését.

(4) Az éves ellenőrzési tervet úgy kell összeállítani, hogy szükség esetén az abban nem szereplő soron kívüli ellenőrzési feladatok is végrehajthatóak legyenek.

(5) Az éves ellenőrzési tervet a belső ellenőrzési vezető a költségvetési szerv vezetőjének egyetértésével módosíthatja.

(6) Soron kívüli ellenőrzést a költségvetési szerv vezetőjének javaslatára, illetve a belső ellenőrzési vezető kezdeményezésére lehet végezni.

22. §

(1) A költségvetési szerv belső ellenőrzési vezetője a tárgyévet követő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervét megküldi a fejezet felügyeletét ellátó költségvetési szerv belső ellenőrzési egységének vezetője részére minden év november 15-éig.

(2) A fejezet felügyeletét ellátó szerv belső ellenőrzési egységének vezetője kidolgozza, és a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője a pénzügyminiszternek minden év december 15-éig megküldi a következő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervét, valamint a fejezethez tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési tervei alapján összeállított összefoglaló éves ellenőrzési tervet.

Az ellenőrzési program

23. §

(1) A belső ellenőrzési vezető vagy az általa megbízott ellenőr (vizsgálatvezető) minden egyes ellenőrzés lefolytatásához ellenőrzési programot készít és kijelöli az ellenőrzéseket lefolytató belső ellenőröket, figyelembe véve

- a) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység működéséről, gazdálkodásáról rendelkezésre álló információkat;
- b) az ellenőrzés tárgyát, részletes feladatait;

- c) az ellenőrzés célját;
- d) az ellenőrzött szervnél, illetve szervezeti egységnél lefolytatott korábbi ellenőrzések tapasztalatait;
- e) az adott ellenőrzés lefolytatásához szükséges szakértelmet és kapacitást;
- f) az adott ellenőrzés lefolytatásához szükséges időt és ütemezést;
- g) az esetlegesen felmerülő összeférhetetlenséget az ellenőr és az ellenőrzött szervezet, illetve szervezeti egység, annak vezetői és alkalmazottai között.

(2) Az ellenőrzés végrehajtását megelőzően az ellenőrzést végző személy köteles megismerni az ellenőrzött szerve, illetve szervezeti egységre vonatkozó előírásokat, rendelkezéseket, belső szabályzatokat, a korábban készült ellenőrzési jelentéseket, valamint, az ellenőrzött szervnek, illetve szervezeti egységnek az ellenőrizendő időszakról készült éves beszámolóit. A belső ellenőr értékeli az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység ellenőrzési nyomvonalát, ellenőrzéseihez azt iránymutatásként használja.

(3) Az ellenőrzési programot a belső ellenőrzési vezető hagyja jóvá. A programtól eltérni a belső ellenőrzési vezető jóváhagyásával lehet, a program módosítását a vizsgálatvezető kezdeményezheti.

(4) Az ellenőrzési program tartalmazza:

- a) az ellenőrzést végző szerv, illetve szervezeti egység megnevezését,
- b) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység megnevezését,
- c) az ellenőrzés tárgyát,
- d) az ellenőrzés részletes feladatait,
- e) az ellenőrzés célját,
- f) az ellenőrizendő időszakot,
- g) az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi vagy egyéb felhatalmazásra történő hivatkozást,
- h) az ellenőrzés módszereit,
- i) az ellenőrzési kérdőíveket,
- j) az ellenőrök, szakértők, valamint a vizsgálatvezető megnevezését, megbízólevelük számát, a feladatmegosztást,
- k) az ellenőrzés tervezett időtartamát, a jelentések elkészítésének határidejét,
- l) a kiállítás keltét,
- m) a jóváhagyásra jogosult aláírását, bélyegzőlenyomatát.

(5) A belső ellenőrzési vezető felügyeli az ellenőrzési program végrehajtását.

A megbízólevél

24. §

(1) A belső ellenőrt — ideértve a külső szakértőket is — megbízólevellel kell ellátni, amelyet a belső ellenőrzési vezető ír alá. A belső ellenőrzési egység vezetőjének megbízólevelét a költségvetési szerv vezetője írja alá.

(2) Az iktatószámmal ellátott megbízólevél az alábbiakat tartalmazza:

- a) a „Megbízólevél” megnevezést,
- b) az ellenőr nevét, beosztását, szolgálati igazolványának, illetve — amennyiben szolgálati igazolvánnyal nem rendelkezik — a személyazonosító igazolványának vagy más személyazonosításra alkalmas igazolványának számát,
- c) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység megnevezését,
- d) az ellenőrzési program megnevezését,
- e) az ellenőrzés tárgyát,
- f) az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi vagy egyéb felhatalmazásra történő hivatkozást,
- g) a megbízólevél érvényességi idejét,
- h) a kiállítás keltét,
- i) a kiállításra jogosult aláírását, bélyegzőlenyomatát.

Az ellenőrzés végrehajtása

25. §

(1) Az ellenőrzést szükség szerint a helyszínen, illetve adatbekérés útján, elsősorban az ellenőrzés végrehajtásához szükséges dokumentációk értékelésével és a belső szabályzatokban található leírások, útmutatók, ellenőrzési nyomvonalak, valamint az ellenőrzési programban meghatározott ellenőrzési módszerek alkalmazásával kell végrehajtani.

(2) Az adatbekérés útján kapott információk valódiságát az ellenőr — az érdemi értékeléshez szükséges módon — köteles vizsgálni.

(3) A helyszíni vizsgálatot annak megkezdése előtt legalább 3 munkanappal megelőzően, szóban vagy írásban be kell jelenteni az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének. Ennek keretében a belső ellenőrzési vezető tájékoztatást ad az ellenőrzés céljáról és formájáról, jogszabályi felhatalmazásról, valamint az ellenőrzés várható időtartamáról. Az előzetes bejelentést nem kell megtenni, ha az — a rendelkezésre álló adatok alapján — megíúsíthatja az ellenőrzés eredményes lefolytatását. Az előzetes bejelentés elhagyásáról a belső ellenőrzési vezető dönt.

(4) A helyszíni ellenőrzés megkezdésekor az ellenőr köteles bemutatni a megbízólevélét az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének vagy az őt helyettesítő személynek.

(5) A vizsgálatvezető köteles gondoskodni az ellenőrzés összehangolt, az ütemezésnek megfelelő végrehajtásáról.

26. §

(1) Az ellenőrzési célnak és feladatoknak megfelelően, valamint kockázatelemzés alapján kell megválasztani a

vizsgálati eljárásokat és módszereket, amelyek különösen a következők lehetnek:

- a) eljárások és rendszerek szabályzatainak elemzése és értékelése;
- b) pénzügyi, számviteli és statisztikai adatok, költségvetés, beszámolók, szerződések, programok elemzése és értékelése;
- c) folyamatok és rendszerek működésének tesztelése;
- d) dokumentumok és nyilvántartások vizsgálata;
- e) közvetlen megfigyelésen alapuló ellenőrzés (interjú, rovincsolás, szemle, kísérlet, mintavételes vizsgálat);
- f) informatikai rendszer-tesztelési eljárások.

(2) Az ellenőrzés során az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjétől szükség esetén teljességi nyilatkozatot kell kérni, amelyben az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője igazolja, hogy az ellenőrzött feladattal összefüggő, felelősségi körébe tartozó valamennyi okmányt, illetve információt hiánytalanul az ellenőr rendelkezésére bocsátotta.

(3) A gazdálkodási rendet sértő, a személyi és anyagi felelősség megállapítása alapjául szolgáló mulasztások, szabálytalanságok, károkozások és egyéb jogsértő cselekmények gyanúja esetén a belső ellenőr köteles ellenőrzési jegyzőkönyvet felvenni, amelyben foglaltakat az érintett személy 3 munkanapon belül köteles észrevételezni.

Ellenőrzési jelentés és összefoglaló ellenőrzési jelentés

27. §

(1) A belső ellenőr az ellenőrzés tárgyát, megállapításait, következtetéseit és javaslatait tartalmazó ellenőrzési jelentést, vagy több kapcsolódó témájú ellenőrzési jelentés alapján összefoglaló ellenőrzési jelentést készít.

(2) A jelentésnek tartalmaznia kell:

- a) az ellenőrzést végző szerv, illetve szervezeti egység megnevezését,
- b) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység megnevezését,
- c) az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi felhatalmazás megjelölését,
- d) az ellenőrzés tárgyát,
- e) az ellenőrzött időszakot,
- f) a helyszíni ellenőrzés kezdetét és végét,
- g) az ellenőrzés célját, feladatait,
- h) az alkalmazott ellenőrzési módszereket és eljárásokat,
- i) az ellenőrzési megállapításokat az ellenőrzési programnak megfelelően,
- j) a következtetéseket és javaslatokat,
- k) az ellenőrzött időszakban hivatalban levő vezetők (költségvetési szerv vezetője, gazdasági vezető) nevét, beosztását,
- l) a jelentés dátumát és az ellenőrök aláírását.

(3) A (2) bekezdés szerinti megállapításokat úgy kell megfogalmazni, hogy

a) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység egészének működése, gazdálkodása vagy az ellenőrzött tevékenység objektíven értékelhető legyen,

b) vegye figyelembe a működéssel, gazdálkodással, tevékenységgel kapcsolatos előnyös és hátrányos összefüggéseket.

(4) A belső ellenőr köteles a jelentésben szerepeltetni minden olyan lényeges tény, megállapítást, hiányosságot és ellentmondást, amely biztosítja a vizsgált tevékenységről szóló ellenőrzési jelentés teljességét.

(5) A belső ellenőrök az ellenőrzési jelentés elkészítésénél kötelesek értékelni minden, a vizsgált szervezet, illetve egyéb felek által rendelkezésükre bocsátott információt és véleményt, azonban ez utóbbi nem befolyásolhatja a belső ellenőrök tényeken alapuló megállapításait, következtetéseit.

(6) A jelentésben lényegre törő, az eredményeket és a hiányosságokat összefoglaló, rövid, tömör értékelést is kell adni, és ajánlásokat, javaslatokat kell megfogalmazni a hiányosságok felszámolása, illetve a folyamatok hatékonyabb, eredményesebb működése érdekében.

(7) Amennyiben a jelentésben a megállapítások, következtetések alátámasztását, jellemzését szolgáló konkrét példák nagy száma miatt azok teljes körű ismertetése túlságosan terjedelmessé tenné a jelentést, akkor ezeket mellékletben kell közölni.

(8) A jelentés elkészítéséért, a levont következtetésekért a vizsgálatvezető, a megállapítások valódiságáért és alátámasztásáért a vizsgálatot végzők felelősek.

28. §

(1) A belső ellenőrzési vezető a jelentést egyeztetés céljából megküldi az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének, illetve annak, akire vonatkozóan a jelentés megállapítást vagy javaslatot tartalmaz.

(2) A jelentésnek tartalmaznia kell a záradékot, amelyben az (1) bekezdésben meghatározottak a jelentés kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül nyilatkozhatnak arról, hogy a jelentésben foglaltakkal kapcsolatban kívánnak-e észrevételt tenni, amelyet kötelesek a jelentés kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül megküldeni az ellenőrzést végző szerv vagy szervezeti egység részére.

(3) Megbeszélést kell tartani, ha az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység részéről a megállapításokat vitatják. A megbeszélés célja a megállapítások és következtetések elemzése, valamint az összeállított ajánlások egyeztetése.

(4) A megbeszélésen részt vesz a vizsgálatvezető, az ellenőrzést végző belső ellenőrök, az ellenőrzést végző szerv, illetve szervezeti egység belső ellenőrzési vezetője, az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője, belső ellenőrzési vezetője, valamint a vizsgálatban érintett egységek vezetői és szükség szerint más olyan személy, akinek meghívása a vizsgálat tárgya vagy megállapításai miatt indokolt.

(5) Az észrevétel elfogadásáról vagy elutasításáról a vizsgálatvezető dönt, amelyről az észrevétel kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül az érintetteknek írásbeli tájékoztatást ad és az el nem fogadott észrevételeket indokolja.

(6) Az elfogadott észrevételeknek megfelelően a vizsgálatvezető a jelentést módosítja.

(7) Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének észrevételeit, illetve a vizsgálatvezető választ az ellenőrzési jelentéshez csatolni kell, és a továbbiakban egy dokumentumként kell kezelni.

(8) Az ellenőrzési jelentés az (1)–(7) bekezdésben meghatározott eljárást követően lezárásra kerül, a jelentést — a vizsgálatvezető és a vizsgálatot végző valamennyi ellenőr aláírását követően — a belső ellenőrzési vezető megküldi az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének.

(9) A fejezet felügyeletét ellátó szervek belső ellenőrzési egysége által a felügyelt szerveknél lefolytatott ellenőrzések esetén az ellenőrzési jelentést a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője küldi meg az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetőjének, és felkéri az intézkedési terv elkészítésére.

Az intézkedési terv

29. §

(1) Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője a szükséges intézkedések végrehajtásáért felelős személyek és a vonatkozó határidők megjelölésével az ellenőrzési jelentés kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül intézkedési tervet készít. Indokolt esetben a belső ellenőrzési vezető ennél hosszabb, legfeljebb 30 napos határidőt is megállapíthat.

(2) Az elkészített intézkedési tervet az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője haladéktalanul megküldi az ellenőrzést végző szerv, illetve szervezeti egység belső ellenőrzési vezetőjének, aki az intézkedési tervet annak kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül véleményezi.

(3) Amennyiben az ellenőrzést végző szerv, illetve szervezeti egység részéről az intézkedési tervet vitatják, írásban kell tájékoztatni az ellenőrzött szervet, illetve szervezeti egységet, és szükség esetén megbeszélést kell tartani, amelyen részt vesz az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője és a vizsgálatot végző ellenőrök.

(4) Az elfogadott intézkedési tervet az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője megküldi az ellenőrzést végző szerv, illetve szervezeti egység belső ellenőrzési vezetője részére.

(5) Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője felelős az intézkedési terv végrehajtásáért, illetve annak nyomon követéséért.

30. §

(1) A fejezet felügyeletét ellátó szervek belső ellenőrzési egysége által végzett ellenőrzések esetén az egység vezetője az intézkedési tervet megküldi a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének, aki azt jóváhagyja.

(2) Amennyiben az ellenőrzést végző szerv, illetve szervezeti egység részéről az intézkedési tervet vitatják, megbeszélést kell tartani, amelyen részt vesz a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője, az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység vezetője és a vizsgálatot végző ellenőrök.

Éves ellenőrzési jelentés és éves összefoglaló ellenőrzési jelentés, valamint megbízhatósági ellenőrzési jelentés

31. §

(1) A költségvetési szerv vezetője felelős az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért. Az éves ellenőrzési jelentést a költségvetési szerv vezetője megküldi a felügyeletét ellátó szerv vezetőjének legkésőbb a tárgyévét követő év március 15-éig.

(2) A fejezet felügyeletét ellátó szervek vezetői kötelesek a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentésüket, valamint a felügyeletük alá tartozó szervezetek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést megküldeni a pénzügyminiszter részére a tárgyévét követő év április 15-éig. A fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetője értékelést ad a fejezetnél működő belső ellenőrzési rendszerekről.

(3) Az éves ellenőrzési jelentés, illetve éves összefoglaló ellenőrzési jelentés az alábbiakat tartalmazza:

a) a belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása:

aa) az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelését, a tervtől való eltérések indokát, a terven felüli ellenőrzések indokoltságát,

ab) az ellenőrzések személyi és tárgyi feltételeit, a tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezőket,

ac) az ellenőrzések fontosabb megállapításait,

ad) az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések számát,

ae) a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatokat;

b) a belső ellenőrzés által tett megállapítások és javaslatok hasznosítását:

ba) az intézkedési tervek megvalósításáról szóló beszámolót, az ellenőrzési megállapítások és ajánlások hasznosulásának tapasztalatait,

bb) az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

(4) A (3) bekezdés a) pontjában foglaltak elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető, a (3) bekezdés b) pontjában foglaltak elkészítéséért pedig a költségvetési szerv vezetője felelős.

(5) A megbízhatósági ellenőrzésekről készült ellenőrzési jelentéseket a fejezet felügyeletét ellátó szerv belső ellenőrzési egységének vezetője a jelentések elkészülte után haladéktalanul, de legkésőbb a tárgyévét követő év május 31-éig megküldi a pénzügyminiszternek.

(6) A Strukturális Alapok esetén az 5%-os, illetve a Kohéziós Alap esetén a 15%-os ellenőrzésekről készített éves összesített jelentéseket a fejezet felügyeletét ellátó szerv belső ellenőrzési egységének vezetője megküldi a pénzügyminiszternek.

Az ellenőrzések nyilvántartása

32. §

(1) A költségvetési szerv belső ellenőrzési vezetője köteles nyilvántartást vezetni az elvégzett ellenőrzésekről és gondoskodni az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről.

(2) A nyilvántartás tartalmazza:

a) az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységek megnevezését,

b) az elvégzett ellenőrzések témájának megnevezését,

c) az ellenőrzések kezdetének és lezárásának időpontját,

d) az ellenőrök nevét,

e) a jelentősebb megállapításokat, javaslatokat,

f) az intézkedési tervek végrehajtását.

IX. Fejezet

A BELSŐ ELLENŐRZÉSI RENDSZER KOORDINÁCIÓJA, HARMONIZÁCIÓJA

33. §

A pénzügyminiszter felelős a belső ellenőrzési rendszer szabályozásáért, fejlesztéséért, koordinációjáért és harmo-

nizációjáért a költségvetési kiadások és bevételek, illetve a hazai és nemzetközi támogatások vonatkozásában, amelynek keretében:

a) javaslatokat tesz a belső ellenőrzéshez kapcsolódó jogszabályok megalkotására;

b) javaslatokat és ajánlásokat dolgoz ki a belső ellenőrzési rendszer továbbfejlesztése és harmonizációja érdekében;

c) megalkotja, közzéteszi és rendszeresen felülvizsgálja a belső ellenőrzések megszervezésére és lefolytatására vonatkozó irányelveket, módszertani útmutatókat, és közzéteszi a kézikönyv mintát;

d) figyelemmel kíséri és vizsgálja a jogszabályok, módszertani útmutatók, nemzetközi belső ellenőrzési standardok alkalmazását és végrehajtását;

e) felelős a belső ellenőrök szakképzési rendszerének fejlesztéséért;

f) létrehozza és működteti az Államháztartási Belső Pénzügyi Ellenőrzési Tárcaközi Bizottságot (a továbbiakban: ÁBPE Bizottság);

g) kapcsolatot tart az illetékes európai uniós intézményekkel, a tagállamokkal és szakmai szervezetekkel;

h) felelős a belső ellenőrzéssel kapcsolatos kommunikációért és az érintett hazai szervezetekkel való kapcsolattartásért.

34. §

(1) Az ÁBPE Bizottság egy olyan konzultatív testület, amelynek feladata a belső ellenőrök funkcionális függetlenségének értékelése és támogatása, a belső ellenőrzési rendszert magában foglaló államháztartási belső pénzügyi ellenőrzési rendszer működésének áttekintése, koordinációja, harmonizációja, a továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatok előkészítése, valamint az európai uniós támogatásokhoz kapcsolódó ellenőrzési feladatok koordinációja, ez utóbbival kapcsolatban az 5—15%-os ellenőrzésekről készített éves jelentéseknek, valamint a rendszerellenőrzésről készített jelentéseknek a megtárgyalása.

(2) A belső ellenőrzési rendszer működéséről a pénzügyminiszter évente jelentést készít, amelyet — miután azt az ÁBPE Bizottság megtárgyalta — a tárgyévet követő év június 30-áig benyújtja Kormánynak.

X. Fejezet

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

35. §

(1) E rendelet alkalmazásában a javaslatokat, nyilatkozatokat, jelentéseket legkésőbb a kézbesítés második meg-

kísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.

(2) A megbízhatósági ellenőrzések évenkénti és teljes körű végrehajtását fokozatosan, 2010-re kell biztosítani. A megbízhatósági ellenőrzések feltételeinek időarányos teljesítését a 31. § szerinti jelentésekben értékelni kell.

(3) A minisztériumoknál a költségvetési szerv vezetőjének e rendeletben meghatározott jogait és kötelezettségeit a miniszter vagy a miniszter döntése alapján a közigazgatási államtitkár gyakorolja.

36. §

(1) A helyi önkormányzati és helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szervek esetében az e rendelet 4. §-ának (3), (4) bekezdéseiben, 7. §-ában, 10. §-ában, 22. §-ában, valamint a 31. § (5) bekezdésében foglalt szabályokat nem kell alkalmazni.

(2) A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önállóan és részben önállóan gazdálkodó költségvetési szervek pénzügyi-gazdasági feladatainak ellátására vonatkozó megállapodásban meghatározhatja, hogy az önállóan gazdálkodó költségvetési szerv ellátja a részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv(ek)nél a belső ellenőrzési feladatokat. A helyi önkormányzat(ok) képviselő-testülete(i) gondoskodhatnak költségvetési szervei(k) belső ellenőrzésének közös megszervezéséről.

(3) A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal által végzett ellenőrzések lefolytatására az e kormányrendeletben foglaltakat kell alkalmazni, a Hivatal felügyeletéről és feladatáról szóló külön kormányrendeletben foglalt eltérésekkel.

37. §

(1) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetésének 2002. évi végrehajtásáról szóló törvény hatálybalépésével egyidejűleg lép hatályba, rendelkezéseit a 2004. január 1-jét követően megkezdett ellenőrzések során kell alkalmazni.

(2) A 2004. évi ellenőrzési tervezésre vonatkozóan a 22. § (1)—(2) bekezdésében meghatározott határidők az e rendelet hatálybalépésétől számított 60., illetve 90. nap. Az 5. § (2) bekezdés szerinti belső ellenőrzési kézikönyvet az 5. § (1) bekezdés szerinti, a pénzügyminiszter által elkészítendő kézikönyv minta közzétételétől számított 60 napon belül kell elkészíteni.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a központi, a társadalombiztosítási és a köztestületi költségvetési szervek kormányzati, felügyeleti, valamint belső költségvetési ellenőrzéséről szóló 15/1999. (II. 5.) Korm. rendelet és az azt módosító 141/2001. (VIII. 8.) Korm. rendelet 28—29. §-a.

(4) E rendelet tekintetében nem alkalmazható a köztisztviselők képesítési előírásairól szóló 9/1995. (II. 3.) Korm. rendelet 7. §-a.

(5) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a köztisztviselők képesítési előírásairól szóló 9/1995. (II. 3.) Korm. rendelet 3. számú mellékletének 66. pontjában előírtak helyére a következő rendelkezések lépnek:

„66. Belső ellenőrzési feladatkör

a) szakirányú felsőfokú iskolai végzettség (közgazdasági, jogi), vagy

b) más felsőfokú iskolai végzettség esetén a következő képesítések valamelyikével rendelkezik:

ba) okleveles pénzügyi revizori,

bb) pénzügyi-számviteli szakellenőri,

bc) okleveles könyvvizsgálói,

bd) költségvetési ellenőri,

be) mérlegképes könyvelői, illetve azzal egyenértékű képesítés,

bf) a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete okleveles belső ellenőri képesítése,

bg) okleveles informatikai rendszer ellenőr”

(6) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a köztisztviselők képesítési előírásairól szóló 9/1995. (II. 3.) Korm. rendelet 1. számú melléklete II. fejezetének 3. pontjában előírtak helyére a következő rendelkezések lépnek:

„3. Belső ellenőrzési feladatok

a) szakirányú felsőfokú iskolai végzettség (közgazdasági, jogi), vagy

b) más felsőfokú iskolai végzettség esetén a következő képesítések valamelyikével rendelkezik:

ba) okleveles pénzügyi revizori,

bb) pénzügyi-számviteli szakellenőri,

bc) okleveles könyvvizsgálói,

bd) költségvetési ellenőri,

be) mérlegképes könyvelői, illetve azzal egyenértékű képesítés,

bf) a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete okleveles belső ellenőri képesítése,

bg) okleveles informatikai rendszer ellenőr.”

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 117/2003. (XI. 26.) FVM rendelete

**a cukorrépa minimumáráról, valamint a kristálycukor
2003/2004. évi intervenciós áráról és irányáráról**

Az agrárpiaci rendtartásról szóló 2003. évi XVI. törvény 32. §-a (1) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

E rendelet hatálya azokra a termelőkre terjed ki, akik ipari feldolgozás céljára cukorrépat (vámtarifaszám: 121291) termesztnek, valamint azokra a cukoripari gazdálkodó szervezetekre, amelyek kristálycukrot (vámtarifaszám: 170199) állítanak elő, és tagjai a Cukor Terméktanácsnak (a továbbiakban: Terméktanács).

2. §

(1) A 16% cukortartalmú, utánfejelt és az MSZ 17045:2002 szabványban előírt minőségi követelményeknek megfelelő cukorrépa első értékesítéskori minimumára 8250 Ft/tonna.

(2) Az 50 kg-os kiszerelésű belföldi értékesítésű és a Magyar Élelmiszerkönyv előírásainak (MÉ 1—3—73/437) megfelelő normál kristálycukor gyártelepi paritáson számított első értékesítéskori intervenciós ára 132 000 Ft/tonna.

(3) Az 50 kg-os kiszerelésű belföldi értékesítésű és a Magyar Élelmiszerkönyv előírásainak (MÉ 1—3—73/437) megfelelő normál kristálycukor gyártelepi paritáson számított első értékesítéskori irányára 147 000 Ft/tonna.

(4) A minimumár és az intervenciós ár az általános forgalmi adót vagy a kompenzációs felárat nem tartalmazza.

3. §

(1) E rendelet alkalmazásában piaci ár az a Magyar Mezőgazdaság című hetilapban közzétett ár, amelyet a Terméktanács javaslata alapján a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: miniszté-

rium) Agrárrendtartási Hivatala (a továbbiakban: ARH) jelentet meg.

(2) A normál kristálycukor piaci árának közzétételére minden naptári hónap 20-áig kerül sor. Ezt megelőzően 10 nappal a Terméktanács javaslatot tesz az ARH részére a normál kristálycukor aktuális piaci árára.

4. §

Amennyiben a normál kristálycukor 3. § rendelkezései szerint meghatározott és közzétett piaci ára az intervenciós árat eléri, vagy az alá csökken, és azt legalább — a piaci ár közzétételétől számított — 60 napig nem haladja meg, a minisztérium

- a) intervenciós felvásárlást hajt végre, illetve
- b) az agrárpiacon rendtartás egyéb eszközét alkalmazza.

5. §

A 4. §-ban meghatározott piaci beavatkozás részletes feltételeit és lebonyolítási rendjét külön jogszabály szabályozza.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, és 2004. április 30-án hatályát veszti.

Dr. Németh Imre s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 118/2003. (XI. 26.) FVM rendelete

**a tehéntej irányáráról, a tejpor, illetve a vaj alsó és felső
intervenciós áráról, valamint a közvetlen termelői
támogatásokról szóló 27/2003. (III. 11.) FVM rendelet
módosításáról**

Az agrárpiacon rendtartásról szóló 2003. évi XVI. törvény 32. §-a (1) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

A tehéntej irányáráról, a tejpor, illetve a vaj alsó és felső intervenciós áráról, valamint a közvetlen termelői támogatásokról szóló 27/2003. (III. 11.) FVM rendelet 9. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 7. § (1) bekezdés szerinti támogatás a 100 000 liternél kevesebb — a 2003. évre a Terméktanács által visszaigazolt — tejkvótával rendelkező vagy tejgyűjtőbe szállító, valamint az agrárgazdasági és vidékfejlesztési célok 2003. évi költségvetési támogatásáról szóló 3/2003. (I. 24.) FVM rendelet 2. § (1) bekezdés d) pontja szerinti egyes termékek beszerzését, értékesítését, szolgáltatását nyújtó szövetkezés és egyéb gazdálkodó szervezet, ugyan-ezen rendelet 82. § b) pontja szerinti tejszövetkezet, a termelői csoportokról szóló 85/2002. (IX. 18.) FVM rendelet alapján létrehozott termelői csoport útján értékesítő tejtermelő esetében a feldolgozón keresztül igényelhető.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Németh Imre s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

A gazdasági és közlekedési miniszter 77/2003. (XI. 26.) GKM rendelete

**az egyes közepes pontosságú hasáb és henger alakú
súlyok műszaki és metrológiai követelményeiről,
vizsgálatáról és hitelesítéséről szóló
6/2000. (II. 25.) GM rendelet módosításáról**

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 56. §-ának a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

Az egyes közepes pontosságú hasáb és henger alakú súlyok műszaki és metrológiai követelményeiről, vizsgálatáról és hitelesítéséről szóló 6/2000. (II. 25.) GM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § E rendeletet kell alkalmazni

a) az 5, 10, 20 és 50 kilogrammos névleges tömegű közepes pontosságú hasáb alakú, továbbá

b) az 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200 és 500 grammos, valamint az 1, 2, 5 és 10 kilogrammos névleges tömegű, közepes pontosságú, henger alakú súlyok forgalomba hozatalára, használatára és hitelesítésére.”

2. §

Az R. 2. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § eredeti szövege (1) bekezdésre változik:

„(2) E rendelet alkalmazásában a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény, valamint a végrehajtásáról szóló 127/1991. (X. 9.) Korm. rendelet, továbbá a mérőeszközökről és azok mérésügyi ellenőrzéséről szóló 6/2001. (III. 19.) GM rendelet meghatározásai irányadóak.”

3. §

(1) Az R. 3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A súly akkor hozható forgalomba vagy használható, ha

a) megfelel az e rendeletben meghatározott műszaki és metrológiai követelményeknek, és

b) rendelkezik a mérőeszközökről és azok mérésügyi ellenőrzéséről szóló 6/2001. (III. 19.) GM rendelet melléklete 5. pontja szerinti EGK elsőhitelesítési jellel.”

(2) Az R. 3. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Forgalomba hozatal előtt a gyártó vagy annak az Európai Közösségben letelepedett meghatalmazott képviselője köteles gondoskodni arról, hogy a hitelesítésre jogosult szerv a súlyt elsőhitelesítési jellel ellássa.”

4. §

(1) Ez a rendelet a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

a) az R. szövegében a „gyártó vagy képviselője” szövegrész helyébe a „gyártó vagy annak az Európai Közösségben letelepedett meghatalmazott képviselője” szövegrész lép;

b) az R. 2. §-ának g)–j) pontja, és az R. 8. §-ának (2) bekezdésében a „részlegesen” szó hatályát veszti.

Dr. Csillag István s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

Az oktatási miniszter 30/2003. (XI. 26.) OM rendelete

az ipari és kereskedelmi szakképesítések
szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló
18/1995. (VI. 6.) IKM rendelet módosításáról

A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 5. §-a (1) bekezdésének b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

Az ipari és kereskedelmi szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 18/1995. (VI. 6.) IKM rendelet mellékletének az Oktatási Minisztérium hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményei jegyzékének (a továbbiakban: Jegyzék) szakképesítéseket tartalmazó részében a „Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció” szakmacsoport kiegészül az „52 3439 01 Becsüs I. (a szakirány megjelölésével)”, „52 3439 01 Becsüs II. (a szakirány megjelölésével)”, „51 7862 06 Kereskedő-boltvezető I.”, „52 7862 01 Kereskedő-boltvezető II.”, az „52 7862 04 Tüzelő- és építőanyag-kereskedő I.”, „52 7862 02 Tüzelő- és építőanyag-kereskedő II.”, „52 7899 02 Lakberendező” szakképesítésekkel, valamint a „Vendéglátás-idegenforgalom” szakmacsoport kiegészül „52 7822 03 Vendéglátó-üzletvezető I.”, „52 7822 01 Vendéglátó-üzletvezető II.”, „54 7872 02 Idegenvezető” szakképesítésekkel.

2. §

A Jegyzék szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó részének „Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció” szakmacsoportja kiegészül az e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott „Becsüs I. (a szakirány megjelölésével)”, „Becsüs II. (a szakirány megjelölésével)”, „Kereskedő-boltvezető I.”, „Kereskedő-boltvezető II.”, a „Tüzelő- és építőanyag-kereskedő I.”, „Tüzelő- és építőanyag-kereskedő II.”, „Lakberendező” szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeivel, valamint a „Vendéglátás-idegenforgalom” szakmacsoportja kiegészül az e rendelet 2. számú mellékletében meghatározott „Vendéglátó-üzletvezető I.”, „Vendéglátó-üzletvezető II.”, „Idegenvezető” szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeivel.

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Jegyzék szakképesítéseket tartalmazó részének a „Belkereskedelem, idegenforgalom” szakmacsoportba tartozó „52 3439 01 Becsüs I. (a szakirány megjelölésével)”, „51 7862 06 Kereskedő-boltvezető I.”, „52 7862 04 Tüzelő- és építőanyag-kereskedő I.”, „52 7899 02 Lakberendező”, „52 7822 03 Vendéglátó-üzletvezető I.”, „54 7872 02 Idegenvezető” szakképesítéseket tartalmazó része.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Jegyzék szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó részének a „Belkereskedelem, idegenforgalom” szakmacsoport „Becsüs I. (a szakirány megjelölésével)”, „Kereskedő-boltvezető I.”, „Tüzelő- és építőanyag-kereskedő I.”, „Lakberendező”, „Vendéglátó-üzletvezető I.”, „Idegenvezető” szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye.

Dr. Magyar Bálint s. k.,
oktatási miniszter

1. számú melléklet

a 30/2003. (XI. 26.) OM rendelethez

BECSÜSI.(BÚTOR-SZŐNYEGSZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 3439 01
2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs I. (bútor-szőnyeg szakirány)
3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: középiskola utolsó évfolyamának elvégzése.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.
9. Elmélet aránya: 40%
10. Gyakorlat aránya: 60%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —
13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

A bútor-szőnyeg szakbecsüs bútor-szőnyeg áru felvásárlását és értékesítését végzi:

- az eladásra felkínált árukat szakszerűen meghatározza, leírja és értékeli (becsli), megállapítja a felvásárlási árát
- a megvásárolt árurol vételi jegyet állít ki,
- a bizományba átvett árurol bizományosi szerződést állít ki a mindenkor piaci viszonyok figyelembevételével,
- zálogházak (fiókok) területén a zálogtárgyak szakszerű meghatározását és értékelését (becslését) végzi,
- a tárgy sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, illetve pénzügyi politikájának megfelelően megállapítja a zálogkölcsön nagyságát,
- az előírásoknak megfelelően zálogjegyet tölt ki.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A bútor-szőnyeg szakbecsüs ismerje és alkalmazza a műtárgy-kereskedelemre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a vállalkozás belső szabályait, utasításait.

A bútor-szőnyeg szakbecsüs legyen képes

- szakirányú kis- és nagyvállalkozás bútor-szőnyeg áru felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátására,
- a szakirányú kis- és nagykereskedelem, az együttesen működtetett zálogház bútor-szőnyeg becsüs tevékenységének szakszerű ellátására,
- a régiség és használtcikk kiskereskedelem szakirányú becsüsi tevékenységének ellátására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— képes-e az elsajátított ismeretek birtokában bútorok, szőnyegek teljes körű önálló vizsgálatára, értékelésére és felvásárlására.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem (bel- és külkerkedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

— a művészettörténeti alapfogalmakat, a művészettörténeti korszakokat, stílusokat és azok stílusjegyeit,

— az építészet, a képző- és iparművészet fejlődésének történetét napjainkig, különös tekintettel a bútorkészítés történetére,

— a bútorkészítés fogalmát, a bútortörténeti stílusokat, típusokat, a különböző korokra jellemző bútortípusokat,

— a bútorokon alkalmazható felületdíszítések lehetséges módjait,

— a bútorkészítési technikákat, fontosabb szerszámokat,

— a bútorkészítéshez használt fajtákat,

— a bútorművészet és lakberendezés összefüggéseit,

— a szőnyeg fogalmát, a szőnyegművészet fejlődését, a szőnyegkutatás történetét, a különböző korokra jellemző szőnyegfajtákat,

— a szőnyegek vizsgálatának szempontjait,

— a szőnyegkészítés módjait, a szövött és csomózott szőnyegek készítésének módjait, az alkalmazott eljárásokat,

— a szőnyegek kikészítésénél alkalmazott díszítéstechnikákat, színeket, motívumokat, stílusjegyeket,

— a szőnyegkészítésnél felhasznált anyagokat,

— a szőnyegek értékét befolyásoló tényezőket, szőnyeghibákat,

— a bútorok és szőnyegek készítésével foglalkozó műhelyeket, mestereiket és azok jellemző stílusjegyeit,

— a restaurálási eljárásokat, módszereket és technikákat.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

— a bizonylatok tartalmi és formai előírásait, a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,

— a számítógép/pénztárgép üzembe helyezésére, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveletek végzésére vonatkozó előírásokat.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

— jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomán követésére, megértésére és alkalmazására,

— a piaci viszonyok figyelembevételével a vizsgált bútorkészítés műtárgyak értékelésére és ármegállapítására,

— a művészeti stílusok felismerésére a stílusjegyek alapján, különös tekintettel az építészeti és az iparművészeti stílusokra,

— a különböző bútorok és szőnyegek stílusának és korának felismerésére és meghatározására,

— a szakkatalógus használatára,

— felismerni és meghatározni a bútorkészítéshez felhasznált fajtákat,

— a stílusjegyek alapján felismerni a bútorkészítő műhelyeket, mestereket,

— felismerni a szőnyegkészítés technikáját, meghatározni a szőnyegek anyagát,

— a restaurálási eljárások és módszerek alkalmazására.

4. A szakmai vizsga részei:

— gyakorlati vizsga,

— szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— bútorkészítés és szőnyegkészítés ismeret.

A gyakorlati vizsga célja:

— annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában, a rendelkezésre bocsátott eszközök, katalógusok segítségével bútorkészítés és szőnyegkészítés komplex leírására és meghatározására az alábbi szempontok szerint:

= a tárgy megnevezése, leírása, stílusa,

= kora,

= készítője (mestere), címe,

= különös ismertetőjegyei, stílusa,

= anyaga, használhatósága,

= hibái, esetleges hiányosságai,

= fogyasztói és felvásárlási ára a megadott árképzési szempontok szerint,

= vételi jegy kiállítása,

— a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez 20 különböző tulajdonságú és fajtájú tárgy értékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,

— jogi ismeretek,

— vámügyi alapismeretek,

— bútorkészítés és szőnyegkészítés ismeret.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem helyét és szerepét a nemzetgazdaságban,

— azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,

— a vállalkozási formákat,

— a vállalkozások gazdálkodását meghatározó közgazdasági, pénzügyi, jogi előírásokat,

— az általa forgalmazott árucsoportok főbb jellemzőit,
 — a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,
 — a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,
 — az általa forgalmazott bútór- és szőnyegárak főbb jellemzőit,
 — a művészettörténeti korokat és főbb stílusjegyeit,
 — az építészet, a képző- és iparművészet kapcsolódását,
 — a különböző korok bútorkészítési technikáit, a bútór felületdíszítési típusait,
 — a bútorok és szőnyegek készítésével foglalkozó műhelyeket, mestereket és azok jellemző stílusjegyeit,
 — a bútortörténeti stílusokat, típusokat, a különböző korokra jellemző bútorfajtákat,
 — a bútorkészítéshez felhasznált fajtákat,
 — a szőnyegművészet fejlődését, a szőnyegkutatás történetét,
 — a különböző országokra és korokra jellemző szőnyegfajtákat,
 — a szőnyegkészítés módját, az alkalmazott eljárásokat,
 — a szőnyegek értékét befolyásoló tényezőket, a szőnyeghibákat,
 — a szőnyegek vizsgálatának szempontjait,
 — a restaurálási módszereket, eljárásokat.

A vizsgázó legyen képes:

— felismerni a stílusjegyek alapján a bútór-szőnyegárak korát, származását,
 — a vizsgált bútór-szőnyeg műtárgyak értékelésére és ármegállapítására.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei
 — A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.
 — A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése
 — A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.
 — A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.
 — A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.
 — A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozási ismeretek.
 Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.
 Művészettörténet.

Bútor- és szőnyegárak ismeret.
 Jogi ismeretek.
 Vámügyi alapismeretek.
 Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

BECSÜS I. (ÉKSZER SZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 3439 01
2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs I. (ékszer szakirány)
3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: középiskola utolsó évfolyamának elvégzése.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.
9. Elmélet aránya: 40%
10. Gyakorlat aránya: 60%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —
13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

Az ékszer szakbecsüs nemesfémek, ékszer és díszmű-árak felvásárlását és értékesítését végzi:

- az eladásra felkínált árukat szakszerűen meghatározza, leírja és értékeli (becsli), megállapítja a felvásárlási árát,
- a megvásárolt árurol vételi jegyet állít ki,
- a bizományba vett árurol bizományosi szerződést köt, a mindenkor piaci viszonyok figyelembevételével,
- zálogházak területén a zálogtárgyak szakszerű meghatározását és értékelését (becslését) végzi,
- a tárgy sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, pénzügyi politikájának megfelelően megállapítja a zálogkölcsön nagyságát,
- az előírásoknak megfelelően zálogjegyet tölt ki.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

Az ékszer szakbecsüs ismerje és alkalmazza a műtárgy-kereskedelemben vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a vállalkozás belső szabályait, utasításait.

Az ékszer szakbecsüs legyen képes:

- a szakirányú kis- és nagyvállalkozás nemesfém-, ékszer- és díszműáru felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátására,
- a szakirányú kis- és nagykereskedelemben az együttesen működtetett zálogház ékszer szakbecsüs tevékenységének szakszerű ellátására,
- a régiség és használtcikk kiskereskedelem szakirányú becsüs tevékenységének ellátására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy

- a vizsgázó képes-e az elsajátított ismeretek birtokában nemesfémek, ékszerek, ezüsttárgyak, briliánskövek teljes körű — színes kövek részbeni — vizsgálatára, értékelésére és felvásárlására.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,
- a művészettörténeti korokat, azok meghatározó stílusjegyeit és az iparművészet, ezen belül az ötvösség történetét,
- a nemesfémek fajtáit, jellemzőit, feldolgozását és megmunkálását,
- a fémjelzés történetét, különös tekintettel a magyarországi fémjelekre,
- a drágakövek keletkezését, kitermelését és alapvető fizikai tulajdonságait,
- a gyémánt tulajdonságait, a briliáns csiszolási formáit és értékelésének szempontjait,
- a mechanikus óraszerkezetek típusait,
- a fémek és nemesfémek alapvető tulajdonságait.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

- a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,
- a bizonylatok tartalmi és formai előírásait a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,
- a számítógép/pénztárgép üzembe helyezését, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveleteket, pénztárjelentés előírásait.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

- jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomon követésére, megértésére és alkalmazására,
- a művészeti stílusok felismerésére az építészet és iparművészet körében,
- a magyar ötvösségek, fémjelek felismerésére és a szakkatalógusok használatára,
- a kereskedelemben alkalmazott finomsági vizsgálatok elvégzésére,
- a briliáns tömegének (súlyának) mérésére, a briliáns színének, ásványi tisztaságának és csiszolásának vizsgálatára és osztályozására nemzetközi paraméterek szerint,
- táblázatok segítségével — az általa meghatározott paraméterek figyelembevételével — a briliáns értékének megállapítására,
- a kereskedelemben használatos ötvözetszámítások elvégzésére,
- a mechanikus óraszerkezetek típusainak felismerésére,
- a nemesfémtárgy árának meghatározására.

4. A szakmai vizsga részei:

- gyakorlati vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörökre épül:

- nemesfém- és drágakőismeret.

A gyakorlati vizsga célja:

— annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában, a rendelkezésre bocsátott eszközök, műszerek, katalógusok segítségével konkrét nemesfém tárgyak, díszműárúk, briliánsok, ékszerek és órák önálló leírására és meghatározására, az alábbi szempontok szerint:

- = a tárgy leírása, állaga, stílusa,
- = kora,
- = készítője (mester),
- = finomsága,
- = a briliáns minősége, súlya,
- = fogyasztói és felvásárlási ára a megadott árképzési szempontok szerint,

— a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez legalább 20 különböző tulajdonságú és fajtájú tárgy értékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,
- jogi ismeretek,
- vámügyi alapismeretek,
- nemesfém- és drágakőismeret.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,
- azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,
- a vállalkozási formákat,
- a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,
- a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,
- művészettörténeti korokat és azok nemesfém tárgyakra gyakorolt hatását,
- a nemesfémek meghatározásának és csoportosításának módzatait,
- a fémjelzés történetét,
- arany, ezüst, platina fogalmát és fizikai, kémiai tulajdonságait,
- a drágakövek, a gyémánt és a briliáns keletkezését, tulajdonságait, megmunkálásuk módzatait.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozáselméleti ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Nemesfém- és drágakőismeret.

Jogi ismeretek.

Vámügyi alapismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

BECSÜSL. (FESTMÉNY SZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 3439 01
2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs I. (festmény szakirány)
3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: középiskola utolsó évfolyamának elvégzése.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.
9. Elmélet aránya: 40%
10. Gyakorlat aránya: 60%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —

13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

A festmény szakbecsüs festmények felvásárlását és értékesítését végzi:

- az eladásra felkínált árukat szakszerűen meghatározza, leírja és értékeli (értékbecslés), megállapítja a felvásárlási árát,
- a megvásárolt árurol vételi jegyet állít ki,
- a bizományba átvett árurol bizományosi szerződést állít ki, a mindenkor piaci viszonyok figyelembevételével,
- zálogházak (fiókok) területén a zálogtárgyak szakszerű meghatározását és értékelését (becslését) végzi,
- a festmény sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, illetve pénzügyi politikájának megfelelően megállapítja a zálogkölcson nagyságát,
- az előírásoknak megfelelően zálogjegyet tölt ki.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A festmény szakbecsüs ismerje és alkalmazza a műtárgy-kereskedelemre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a vállalkozás belső szabályait, utasításait.

A festmény szakbecsüs legyen képes:

- a szakirányú kis- és nagyvállalkozás festmény felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátására,
- a szakirányú kis- és nagykereskedelem, az együttesen működtetett zálogház festménybecsüs tevékenységének szakszerű ellátására,
- a régiség és használtcikk kiskereskedelem szakirányú becsüsi tevékenységének ellátására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e az elsajátított ismeretek birtokában a festmények önálló vizsgálatára, értékelésére és felvásárlására,
- ismeri-e az üzleti élet valamennyi fontos területét, elsősorban a kereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalkozások szervezetét, helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,
- a bel- és külkereskedelmi forgalmazást, a gazdálkodást és a becsüs tevékenységet meghatározó jogszabályokat,
- a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,
- a festménybecsüsi tevékenység során használt formanyomtatványokat,
- a művészettörténeti korszakokat, stílusokat és azok meghatározó stílusjegyeit,
- az egyes korszakokra jellemző festészeti műfajokat, az ábrázolás technikai eszközeit, festési módokat,
- az egyes korszakok meghatározó festőiskoláit, műhelyeit, kiemelkedő mestereit és alkotásaikat,
- a különböző korok és mesterek festészeti alkotásait meghatározó nemzeti-történelmi hagyományokat, társadalmi szemléletmódot,
- az egyes korszakokra jellemző technikai sajátosságokat, jellegzetes technikai megoldásokat,
- a festészetben felhasznált anyagokat, eszközöket,
- az üvegfestészet kialakulását, fejlődését, az egyetemes és a magyar üvegfestészet kiemelkedő alkotásait, mestereit,
- a restaurálási eljárásokat, módszereket és technikákat,
- a hamisítványok felismeréséhez alkalmazott vizsgálati módszereket.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

- a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,
- a bizonylatok tartalmi és formai előírásait, a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,
- a számítógép/pénztárgép üzembe helyezésére, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveletek végzésére vonatkozó előírásokat,
- a hamisítványok felismeréséhez alkalmazott vizsgálati módszereket.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

- jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomon követésére, megértésére és alkalmazására,
- a vonatkozó munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelmi előírások betartására és betartatására,
- a piaci viszonyok figyelembevételével a vizsgált festmények értébecslésére és ármegállapítására,
- a művészeti stílusok felismerésére az építészet és a képzőművészet területén,
- a festmények korának, származásának megállapítására, a felhasznált anyagok, az ábrázolás technikája és a festési módozatok alapján,
- megállapítani egyes festmények feltételezett alkotóját a szignatúrák alapján,
- a festmény stílusa, ábrázolástechnikája alapján meghatározni valamely festőiskolához, műhelyhez való tartozását vagy egyediségét,
- a hamisítványok felismerésére és a vizsgálati módszerek alkalmazására,
- a szakkatalógus használatára.

4. A szakmai vizsga részei:

- gyakorlati vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- művészettörténeti és képzőművészeti (festészet) ismeretek.

A gyakorlati vizsga célja:

- annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában, a rendelkezésre álló eszközök, szakkatalógusok segítségével a festmények komplex leírására és meghatározására az alábbi szempontok alapján:

- = a festmény megnevezése, leírása,
- = kora,
- = készítője (mestere), címe,
- = különös ismertetőjegyei, stílusa,
- = anyaga, kopottsága,
- = hibái, hiányosságai,
- = jelzései, szignatúrái,
- = valódi vagy hamis,
- = fogyasztói és felvásárlási ára a megadott árképzési szempontok szerint,
- = vételi jegy kiállítása,

- a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez 20 különböző korú és stílusú festményértékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,
- jogi ismeretek,
- vámügyi alapismeretek,
- művészettörténeti és képzőművészeti (festészet) ismeretek.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem helyét és szerepét a nemzetgazdaság egészében,
- a vállalkozási formákat,
- azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,
- az általa forgalmazott árucsoportok főbb jellemzőit,
- a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,
- a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,
- a művészettörténeti korokat, stílusokat és stílusjegyeit, különös tekintettel az építészetre és a képzőművészetre,
- az egyetemes és a magyar festészet korszakait, fejlődéstörténetét, a kiemelkedő mestereket és alkotásaikat,
- az egyes festészeti irányzatokat meghatározó festőiskolákat, műhelyeket, azok legismertebb mestereit és alkotásaikat,
- a festészeti műfajokat, az ábrázolás technikai eszközeit, festési módozatokat,
- az alkalmazott technikai eljárásokat,
- a sokszorosítási eljárásokat és módszereket,
- a mesterek jelzéseit, szignatúráit,
- a restaurálási eljárásokat, módszereket és technikákat,
- a hamisítványok felismeréséhez alkalmazott vizsgálati módszereket.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

- A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.
- A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

- Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.
- A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.
- A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.
- A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.
- A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.
Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Művészettörténeti és képzőművészeti (festészet) ismeretek.

Jogi ismeretek.

Vámügyi alapismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

BECSÜSL.(MŰSZAKI-HÍRADÁSTECHNIKAI SZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 3439 01
2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs I. (műszaki-híradástechnikai szakirány)
3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: középiskola utolsó évfolyamának elvégzése.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.
9. Elmélet aránya: 40%
10. Gyakorlat aránya: 60%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —
13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árvvező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége:

— műszaki-híradástechnikai áru felvásárlással egybekötött értékesítési területen az eladásra felkínált tárgyak szakszerű meghatározása, leírása és értékelése (becslés), vételi jegy és bizományi szerződés pontos kitöltése, illetve megkötése a mindenkori piaci viszonyok figyelembevételével,

— zálogházak (fiókok) területén zálogtárgyak szakszerű meghatározása és értékelése (becslés),

— a zálogkölcson megállapítása a tárgy sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, illetve pénzügyi politikájának megfelelően,

— a zálogjegy előírásoknak megfelelő kitöltése.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A műszaki-híradástechnikai szakbecsüs ismerje és alkalmazza a műtárgy-kereskedelemre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a vállalkozás belső szabályait, utasításait.

A műszaki-híradástechnikai szakbecsüs legyen képes:

— szakirányú kis- és nagyvállalkozás műszaki-híradástechnikai, fotó-optikai cikk, műtárgy felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátására,

— a szakirányú kis- és nagykereskedelem, az együttesen működtetett zálogház műszaki-híradástechnikai becsüs tevékenységének szakszerű ellátására,

— a régiség és használcikk kiskereskedelem szakirányú becsüsi tevékenységének ellátására,

— bíróságok szakirányú letétkezelői tevékenységének ellátására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— képes-e az elsajátított ismeretek birtokában műszaki-híradástechnikai, számítástechnikai, fotó-optikai cikkek teljes körű vizsgálatára, értékelésére és felvásárlására,

— ismeri-e az üzleti élet fontos területeit, főként a kereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a különböző történelmi korok műszaki kultúrájának fejlettségét, színvonalát, azok jellemzőit,

— elektromos és gázüzemű háztartási készülékek, híradástechnikai eszközök, fotó-optikai cikkek, órák és a számítástechnika területén használt gépek és perifériák,

= fejlődésének történetét,

= fajtáit, csoportosításukat,

= működési elvüket, jellemzőbb tulajdonságaikat,

= ismertebb típusokat, márkákat, és azok működési elvét,

— fémek és nemesfémek fajtáit, alapvető jellemzőit, feldolgozását és megmunkálását,

— a fémjelzés történetét, különös tekintettel a magyarországi fémjelzésekre,

— a mechanikus óraszerkezetek típusait,

— minőségvizsgálati eljárásokat,

— a pénztárjelentés előírásait.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

— a bizonylatok tartalmi és formai előírásait a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,

— a számítógép/pénztárgép üzembe helyezését, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveletek végzésére vonatkozó előírásokat.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

— jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomon követésére, megértésére és alkalmazására,

— a kereskedelemben alkalmazott minőségi vizsgálatok elvégzésére,

— a minőségvizsgálati eljárások ismeretében a jellegzetes áruhibák megállapítására,

— a megismert elektromos és gázüzemű háztartási készülékeket, híradástechnikai eszközöket, fotó-optikai cikkeket, órákat és számítástechnikai eszközöket a

= gyártási technológia,

= műszaki paraméterek,

= avultsági fok,

= elhasználódás mértéke,

= üzemképesség,

= szervizelési lehetőség

figyelembevételével csoportosítani, és értékbecslését elvégezni, értékét megállapítani.

— a műszaki-híradástechnikai cikkek kezelési és tárolási előírásainak ismeretében azok szakszerű alkalmazására,

— a kereskedelemben használatos számítások elvégzésére.

4. A szakmai vizsga részei:

— gyakorlati vizsga,

— szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— műszaki, híradástechnikai, fotó-optikai, számítástechnikai áruismeret.

A gyakorlati vizsga célja:

— annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában, a rendelkezésre bocsátott eszközök, katalógusok segítségével konkrét termékek komplex leírására és meghatározására, az alábbi szempontok szerint:

= a termék leírása, állaga, műszaki paraméterek, avultság foka, szervizelhetőség,

= kora, márkája,

= megmunkálási eljárása,

= minősége,

= fogyasztói és felvásárlási ára a megadott árképzési szempontok szerint,

= vételi jegy kiállítása,

— a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez legalább 20 különböző tulajdonságú és használati értékű tárgy értékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épül:

— kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,

— jogi ismeretek,

— vámügyi alapismeretek,

— műszaki, híradástechnikai, fotó-optikai, számítástechnikai áruismeret.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,

— a vállalkozások formáit, gazdálkodásukra vonatkozó közgazdasági, pénzügyi előírásokat,

— azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,

— az általa forgalmazott árucsoportok főbb jellemzőit,

— a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

- a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,
- különböző történelmi korok műszaki kultúrájának fejlettségét, színvonalát és azok jellemzőit,
- a műszaki és híradástechnikai cikkek meghatározásának és csoportosításának módozatait,
- az elektromos és gázüzemű háztartási készülékek, híradástechnikai eszközök, fotó-optikai cikkek, órák és a számítástechnika területén használt eszközök
 - = fejlődéstörténetét, alapanyagait, gyártási technológiáit,
 - = működési elvüket,
 - = minőségét meghatározó tényezőit,
 - = minőségvizsgálati eljárásait, a jellegzetes áruhibákat,
 - = minőségi és használati tulajdonságait,
 - = csoportosításukat,
 - = kezelési és tárolási módszereit.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

- A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.
- A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

- Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.
- A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.
- A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.
- A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.
- A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Műszaki áruismeret (háztartási gépek, híradástechnika, fotó-optika, számítástechnika).

Jogi ismeretek.

Vámügyi ismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

BECSÜSL.(MŰTÁRGYSZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 3439 01
2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs I. (műtárgyszakirány)
3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: középiskola utolsó évfolyamának elvégzése.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.
9. Elmélet aránya: 40%
10. Gyakorlat aránya: 60%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —
13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összegzése

A műtárgy szakbecsüs üveg, kerámia és ötvös áruk felvásárlását és értékesítését végzi:

- az eladásra felkínált árukat szakszerűen meghatározza, leírja és értékeli (értékbecslés), megállapítja a felvásárlási árát,
- a megvásárolt árurol vételi jegyet állít ki,
- a bizományba átvett árurol bizományosi szerződést állít ki, a mindenkor piaci viszonyok figyelembevételével,
- zálogházak (fiókok) területén a zálogtárgyak szakszerű meghatározását és értékelését (becslését) végzi,
- a műtárgy sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, illetve pénzügyi politikájának megfelelően megállapítja a zálogkölcsön nagyságát,
- az előírásoknak megfelelően zálogjegyet tölt ki.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A műtárgy szakbecsüs ismerje és alkalmazza a műtárgy-kereskedelemlre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a vállalkozás belső szabályait, utasításait.

A műtárgy szakbecsüs legyen képes:

- a szakirányú kis- és nagyvállalkozás üveg, kerámia, ötvös műtárgy felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátására,
- a szakirányú kis- és nagykereskedelem, az együttesen működtetett zálogház műtárgybecsüs tevékenységének szakszerű ellátására,
- a régiség és használtcikk kiskereskedelem szakirányú becsüsi tevékenységének ellátására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e az elsajátított ismeretek birtokában a műtárgyak önálló vizsgálatára, értékelésére és felvásárlására,
- ismeri-e az üzleti élet valamennyi fontos területeit, elsősorban a kereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalkozások szervezetét, helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a bel- és külkereskedelmi forgalmazást, a gazdálkodást és a becsüs tevékenységet meghatározó jogszabályokat,

— a műtárgyak behozatalával és kivitelével kapcsolatos vámügyi előírásokat,

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

— a műtárgybecsüsi tevékenység során használt formanyomtatványokat,

— a művészettörténeti alapfogalmakat, korszakokat, stílusokat, és azok meghatározó stílusjegyeit,

— az üvegművészet fejlődése során az üveggyártásnál felhasznált alapanyagokat, formaadó és díszítési technikákat,

— az üveggyártás központjait, az ismertebb műhelyeket és mestereket,

— a magyar üvegművesség fejlődését, emlékeit, ismertebb műhelyeit és mestereit,

— a kerámia fogalmát, csoportosítását,

— a kerámiakészítés technológiájának fejlődését,

— a kerámiakészítés során felhasznált alapanyagokat és adalékanyagokat,

— a különböző kerámiajegyeket és azonosításuk módszereit, a jegykönyvek használatát,

— a kerámia forma- és díszítéstechnikáit,

— a majolika, a fajansz, a porcelán és a kőedények készítésének sajátosságait, fejlődését, formáit és díszítési technikáit,

— a kerámiagyártás európai és magyar központjait, ismertebb műhelyeit, manufaktúráit,

— az ötvösművesség kialakulását, fejlődését,

— az ötvösteknikai és díszítőeljárásokat,

— az ötvözet fogalmát, a felhasznált alap- és adalékanyagokat,

— a nemesfémek fajtáit, jellemzőit, csoportosításukat és ötvözeteiket,

— a fémek és nemesfémek alapvető tulajdonságait,

— a fémjeleket, a fémjelzés történetét, különös tekintettel a magyarországi fémjelekre,

— az ötvösjegyek típusait,

— az ötvöstárgyak azonosításának módszereit, a jegykönyvek használatát,

— a mechanikus óraszerkezetek típusait,

— az ötvösművészet kiemelkedő darabjait, leírásukat,

— a kegytárgyak szerepét, azok ötvösművészeti értékeit,

— a bizánci művészet kialakulását, fejlődéstörténetét, elterjedését, jelentősebb központjait,

— az ikon meghatározását, művészet- és vallástörténeti szerepét,

— az ikonfestés technikáját, az egyes központok körül kialakult ikonfestő/készítő iskolák jellegzetességeit,

— a leghíresebb ikonokat és ikonkészítő mestereket,

— a fegyverek használatának fejlődését,

— a fegyverek díszítőművészetét,

— a fegyverek fajtáit,

— a fegyverhamisítási eljárásokat és a felismerésük nél alkalmazott technikai módszereket.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

- a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,
- a bizonylatok tartalmi és formai előírásait a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,
- a számítógép/pénztárgép üzembe helyezése, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveletek végzésére vonatkozó előírásokat,
- a hamisított műtárgyak felismerésénél alkalmazott vizsgálati módszereket.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

- jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomon követésére és alkalmazására,
- a vonatkozó munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelmi előírások betartására és betartatására,
- a piaci viszonyok figyelembevételével a vizsgált műtárgyak értékelésére és árának megállapítására,
- a művészeti stílusok felismerésére a stílusjegyek alapján, különös tekintettel az építészet és az iparművészet területére,
- az átadott műtárgy anyaga, formaadó és díszítő technikai ismeretei alapján (üveg, kerámia, ötvös) korának, származásának meghatározására,
- a magyar ötvösjelek, fémjelek felismerésére és a szakkatalógus használatára,
- a kereskedelemben használatos ötvözszámitások elvégzésére,
- a hamisítványok felismerésére és a vizsgálati módszerek alkalmazására.

4. A szakmai vizsga részei:

- gyakorlati vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. A gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- műtárgyismeret (üveg-, kerámia- és ötvösművészet) elmélete és gyakorlata.

A gyakorlati vizsga célja:

- annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában a rendelkezésre bocsátott eszközök, katalógusok segítségével az üveg, kerámia, ötvös műtárgyak komplex leírására és meghatározására az alábbi szempontok szerint:

- = a műtárgy leírása, állaga, stílusa,
- = kora,
- = készítője (mestere),
- = azonosítási jelei,
- = különös ismertető jegyei,
- = az ötvöstárgy ötvösjegyei,
- = a műtárgy hibái, hiányosságai,
- = a műtárgy becsült eladási ára,

- a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez legalább 20 különböző üveg, kerámia és ötvös műtárgy értékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,
- jogi ismeretek,
- vámügyi alapismeretek,
- művészettörténeti és iparművészeti ismeretek,
- üveg, kerámia és ötvös műtárgy ismeretek.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,
- a vállalkozási formákat,
- azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,
- az általa forgalmazott üveg, kerámia, ötvös műtárgy árak főbb jellemzőit,
- a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,
- a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,
- az iparművészetet, különös tekintettel az üvegművesség, a kerámia- és az ötvösművészet történetére, meghatározó stílusjegyeire,
- az üveggyártás, a kerámiakészítés technológiáját, alapanyagait,
- az üveggyártás és kerámiakészítés központjait, fontosabb műhelyeit, mestereit és alkotásaikat,
- a nemesfémek fogalmát, ötvözeit, a fémjelzés történetét, a fémjeleket,
- az ötvösjegyek típusait,
- az ötvöstárgyak készítésénél alkalmazott technikákat, technológiai eljárásokat,
- a formaadó és díszítőtechnikákat, a felhasznált díszítőanyagokat,
- az egyetemes és a magyar üvegművesség, kerámia- és ötvösművészet legkiemelkedőbb alkotásait, mestereit,
- az azonosítási módszereket, a jegykönyvek használatát,
- az arany, ezüst, platina fogalmát, fizikai és kémiai tulajdonságait.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

- A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

- A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétellel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

- Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

- A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

- A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Művészettörténeti, üvegműves, kerámiaművészeti, ötvösművészeti ismeretek.

Jogi ismeretek.

Vámügyi alapismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

BECSÜS I. (RUHÁZATI ÉS SZŐRME SZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 3439 01
2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs I. (ruházati és szőrme szakirány)
3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: középiskola utolsó évfolyamának elvégzése.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.
9. Elmélet aránya: 40%
10. Gyakorlat aránya: 60%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —
13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége:

— ruházati és szőrmeáru felvásárlással egybekötött értékesítési területen az eladásra felkínált tárgyak szakszerű meghatározása, leírása és értékelése (becslés), vételi jegy és bizományi szerződés pontos kitöltése, illetve megkötése a mindenkor piaci viszonyok figyelembevételével,

— zálogházak (fiókok) területén zálogtárgyak szakszerű meghatározása és értékelése (becslés),

— a zálogkölcson megállapítása a tárgy sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, illetve pénzügyi politikájának megfelelően,

— a zálogjegy előírásoknak megfelelő kitöltése.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

Szakirányú kis- és nagyvállalkozás ruházati, szőrme felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátása. Szakirányú kis- és nagykereskedelem, együttesen működtetett zálogház, zálog, ruházati, szőrme becsüs tevékenységének szakszerű ellátása.

Régiség és használtcikk kiskereskedelem szakirányú becsüsi, illetve szolgáltató kereskedelemben méretre igazítási és rendelés átvevői tevékenységének ellátása.

Vállalkozások, pénzügyintézetek központi értéktárában ruházati és szőrme becsüs raktáros tevékenység szakszerű ellátása. Bíróságok szakirányú letétkezelői tevékenységének szakszerű ellátása.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— képes-e az elsajátított ismeretek birtokában ruházati cikkek, bőrárúk, szőrmék teljes körű vizsgálatára, értékelésre és felvásárlására,

— ismeri-e az üzleti élet valamennyi fontos területét, elsősorban a kereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a különböző történelmi korok divatirányzatát, jellegzetes ruhadarabjait,

— a bőr/szőrme fajtáit, jellemzőit, feldolgozását és megmunkálását,

— a bőr és szőrme ki/feldolgozás történetét,

— a különböző ruházati cikkek, bőrárú és szőrmék tulajdonságait, értékelésének szempontjait,

— az értékbecslés alapvető összetevőit,

— a használt ruházati felvásárlási terv alapjait,

— a minőségvizsgálati eljárásokat.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

— a bizonylatok tartalmi és formai előírásait, a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,

— a számítógép/pénztárgép üzembe helyezését, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveletek végzésére vonatkozó előírásokat.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

— jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomon követésére, megértésére és alkalmazására,

— feldolgozási eljárások, technológiák felismerésére,

— a kereskedelemben alkalmazott minőségi vizsgálatok elvégzésére,

— a textilipari alapanyagok csoportosítására tulajdonságaik alapján,

— a minőségvizsgálati eljárások ismeretében a jellegzetes áruhibák megállapítására,

— a feldolgozott textilipari termékek csoportosítására,

— a bőr- és szőrméáruk kezelési és tárolási módszereinek ismeretében azok szakszerű alkalmazására,

— a kereskedelemben használatos számítások elvégzésére,

— az elsajátított ismeretek birtokában a ruházati és szőrméáruk értékének helyes megállapítására.

4. A szakmai vizsga részei:

— gyakorlati vizsga,

— szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— ruházati áruismeret elmélete és gyakorlata.

A gyakorlati vizsga célja:

— annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában, a rendelkezésre bocsátott eszközök, katalógusok segítségével konkrét termékek komplex leírására és meghatározására, az alábbi szempontok szerint:

= a termék leírása, állaga, stílusa,

= kora,

= feldolgozási és kikészítési eljárása,

= minősége,

= fogyasztói és felvásárlási ára a megadott árképzési szempontok szerint,

= vételi jegy kiállítása,

— a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez legalább 20 különböző tulajdonságú és használati értékű tárgy értékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsgatételek megkövetelik a képzés során szerzett ismeretek integrálását és komplex kifejtését.

Az alábbi témakörökre épül:

— kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,

— jogi ismeretek,

— vámügyi alapismeretek,

— ruházati (bőr-szőrme) áruismeret.

4.2.1. A szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,

— a korszerű beszerzési, értékesítési formákat, alkalmazásuk feltételeit,

— azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő, és a jog által szabályozott kérdésekben,

— az általa forgalmazott árucsoportok főbb jellemzőit,

— a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

— a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,

— különböző történelmi korok divatirányzatát és azok jellemzőit,

— a bőr- és szőrméáruk meghatározásának és csoportosításának módjait,

— a textil-, bőr- és műbőr, szőrme- és műszőrméáruk

= alapanyagait, előállítási technológiáit,

= fajtáit, jellemző tulajdonságait,

= feldolgozási, kikészítési eljárásait, azok fejlődését,

= minőségét meghatározó tényezőit,

= minőségvizsgálati eljárásait, a jellegzetes áruhibákat,

= minőségi és használati tulajdonságaikat,

= csoportosításukat,

= kezelési és tárolási módszereit.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei
— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Ruházati (textil, bőr, szőrmé) ismeret.

Jogi ismeretek.

Vámügyi alapismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

BECSÜS II. (BÚTOR-SZŐNYEG SZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 32 3439 01
2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs II. (bútor-szőnyeg szakirány)
3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: alapkülső iskolai végzettség és szakmai előképzettség.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —
7. Előírt gyakorlat: —

8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.

9. Elmélet aránya: 40%

10. Gyakorlat aránya: 60%

11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —

13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

A bútor-szőnyeg szakbecsüs bútor-szőnyeg áru felvásárlását és értékesítését végzi:

— az eladásra felkínált árukat szakszerűen meghatározza, leírja és értékeli (becsli), megállapítja a felvásárlási árát,

— a megvásárolt áruról vételi jegyet állít ki,

— a bizományba átvett áruról bizományosi szerződést állít ki, a mindenkori piaci viszonyok figyelembevételével,

— zálogházak (fiókok) területén a zálogtárgyak szakszerű meghatározását és értékelését (becslését) végzi,

— a tárgy sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, illetve pénzügyi politikájának megfelelően megállapítja a zálogköltségen nagyságát,

— az előírásoknak megfelelően zálogjegyet tölt ki.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A bútor-szőnyeg szakbecsüs ismerje és alkalmazza a műtárgy-kereskedelemre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a vállalkozás belső szabályait, utasításait.

A bútor-szőnyeg szakbecsüs legyen képes:

- szakirányú kis- és nagyvállalkozás bútor-szőnyeg áru felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátására,
- a szakirányú kis- és nagykereskedelem, az együttesen működtetett zálogház bútor-szőnyeg becsüs tevékenységének szakszerű ellátására,
- a régiség és használtcikk kiskereskedelem szakirányú becsüsi tevékenységének ellátására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e az elsajátított ismeretek birtokában bútorok, szőnyegek teljes körű önálló vizsgálatára, értékelésére és felvásárlására.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,
- a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,
- a művészettörténeti alapfogalmakat, a művészettörténeti korszakokat, stílusokat és azok stílusjegyeit,
- az építészet, a képző- és iparművészet fejlődésének történetét napjainkig, különös tekintettel a bútor- és szőnyegkészítés történetére,
- a bútor fogalmát, a bútortörténeti stílusokat, típusokat, a különböző korokra jellemző bútorfajtákat,
- a bútorokon alkalmazható felületdíszítések lehetséges módjait,
- a bútorkészítési technikákat, fontosabb szerszámokat,
- a bútorkészítéshez használt fafajtákat,
- a bútorművészet és lakberendezés összefüggéseit,
- a szőnyeg fogalmát, a szőnyegművészet fejlődését, a szőnyegkutatás történetét, a különböző korokra jellemző szőnyegfajtákat,
- a szőnyegek vizsgálatának szempontjait,
- a szőnyegkészítés módjait, a szövött és csomózott szőnyegek készítésének módjait, az alkalmazott eljárásokat,
- a szőnyegek kikészítésénél alkalmazott díszítéstechnikákat, színeket, motívumokat, stílusjegyeket,
- a szőnyegkészítésnél felhasznált anyagokat,
- a szőnyegek értékét befolyásoló tényezőket, szőnyeghibákat,

- a bútorok és szőnyegek készítésével foglalkozó műhelyeket, mestereiket és azok jellemző stílusjegyeit,
- a restaurálási eljárásokat, módszereket és technikákat.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

- a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,
- a bizonylatok tartalmi és formai előírásait, a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,
- a számítógép/pénztárgép üzembe helyezésére, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveletek végzésére vonatkozó előírásokat.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

- jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomán követésére, megértésére és alkalmazására,
- a piaci viszonyok figyelembevételével a vizsgált bútor-szőnyeg műtárgyak értébecslésére és ármegállapítására,
- a művészeti stílusok felismerésére a stílusjegyek alapján, különös tekintettel az építészeti és az iparművészeti stílusokra,
- a különböző bútorok és szőnyegek stílusának és korának felismerésére és meghatározására,
- a szakkatalógus használatára,
- felismerni és meghatározni a bútorkészítéshez felhasznált fafajtákat,
- a stílusjegyek alapján felismerni a bútor- és szőnyegkészítő műhelyeket, mestereket,
- felismerni a szőnyegkészítés technikáját, meghatározni a szőnyegek anyagát,
- a restaurálási eljárások és módszerek alkalmazására.

4. A szakmai vizsga részei:

- gyakorlati vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- bútor- és szőnyegáruismeret.

A gyakorlati vizsga célja:

- annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában, a rendelkezésre bocsátott eszközök, katalógusok segítségével bútor- és szőnyegárak komplex leírására és meghatározására az alábbi szempontok szerint:

- = a tárgy megnevezése, leírása, stílusa,
- = kora,
- = készítője (mestere), címe,
- = különös ismertetőjegyei, stílusa,
- = anyaga, használhatósága,
- = hibái, esetleges hiányosságai,
- = fogyasztói és felvásárlási ára a megadott árképzési szempontok szerint,
- = vételi jegy kiállítása,

— a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez 20 különböző tulajdonságú és fajtájú tárgyértékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,
- jogi ismeretek,
- vámügyi alapismeretek,
- bútór- és szőnyegáru ismeret.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem helyét és szerepét a nemzetgazdaságban,

— azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,

— a vállalkozási formákat,

— a vállalkozások gazdálkodását meghatározó közgazdasági, pénzügyi, jogi előírásokat,

— az általa forgalmazott árucsoportok főbb jellemzőit,

— a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,

— a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,

— az általa forgalmazott bútór- és szőnyegáruk főbb jellemzőit,

— a művészettörténeti korokat és főbb stílusjegyeit,

— az építészet, a képző- és iparművészet kapcsolódását,

— a különböző korok bútorkészítési technikáit, a bútór felületdíszítési típusait,

— a bútórak és szőnyegek készítésével foglalkozó műhelyeket, mestereket és azok jellemző stílusjegyeit,

— a bútortörténeti stílusokat, típusokat, a különböző korokra jellemző bútorfajtákat,

— a bútorkészítéshez felhasznált fafajtákat,

— a szőnyegművészet fejlődését, a szőnyegkutatás történetét,

— a különböző országokra és korokra jellemző szőnyegfajtákat,

— a szőnyegkészítés módját, az alkalmazott eljárásokat,

— a szőnyegek értékét befolyásoló tényezőket, a szőnyeghibákat,

— a szőnyegek vizsgálatának szempontjait,

— a restaurálási módszereket, eljárásokat.

A vizsgázó legyen képes:

— felismerni a stílusjegyek alapján a bútór-szőnyegáru korát, származását,

— a vizsgált bútór-szőnyeg műtárgyak értékelésére és ármegállapítására.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozási ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Művészettörténet.

Bútór- és szőnyegáru ismeret.

Jogi ismeretek.

Vámügyi alapismeretek.

Írányított szakmai gyakorlat.

* * *

BECSÜS II. (ÉKSZER SZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 32 3439 01

2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs II. (ékszer szakirány)

3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627

4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség és szakmai előképzettség.

5. Előzetes szakmai gyakorlat: —

6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —

7. Előírt gyakorlat: —

8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.

9. Elmélet aránya: 40%

10. Gyakorlat aránya: 60%

11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —

13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

Az ékszer szakbecsüs nemesfémek, ékszer és díszmű árúk felvásárlását és értékesítését végzi:

— az eladásra felkínált árukat szakszerűen meghatározza, leírja és értékeli (becsli), megállapítja a felvásárlási árát,

— a megvásárolt árurol vételi jegyet állít ki,

— a bizományba vett árurol bizományosi szerződést köt, a mindenkori piaci viszonyok figyelembevételével,

— zálogházak területén a zálogtárgyak szakszerű meghatározását és értékelését (becslését) végzi,

— a tárgy sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, pénzügyi politikájának megfelelően megállapítja a zálogkölcsön nagyságát,

— az előírásoknak megfelelően zálogjegyet tölt ki.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

Az ékszer szakbecsüs ismerje és alkalmazza a műtárgy-kereskedelemre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a vállalkozás belső szabályait, utasításait.

Az ékszer szakbecsüs legyen képes:

— a szakirányú kis- és nagyvállalkozás nemesfém-, ékszer- és díszműáru felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátására,

— a szakirányú kis- és nagykereskedelem az együttesen működtetett zálogház ékszer szakbecsüs tevékenységének szakszerű ellátására,

— a régiség és használtcikk kiskereskedelem szakirányú becsüs tevékenységének ellátására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy — a vizsgázó képes-e az elsajátított ismeretek birtokában nemesfémek, ékszerek, ezüsttárgyak, briliánskövek teljes körű — színeskövek részbeni — vizsgálatára, értékelésére és felvásárlására.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a művészettörténeti korokat, azok meghatározó stílusjegyeit és az iparművészet, ezen belül az ötvösség történetét,

— a nemesfémek fajtáit, jellemzőit, feldolgozását és megmunkálását,

— a fémjelzés történetét, különös tekintettel a magyarországi fémjelekre,

— a drágakövek keletkezését, kitermelését és alapvető fizikai tulajdonságait,

— a gyémánt tulajdonságait, a briliáns csiszolási formáit és értékelésének szempontjait,

— a mechanikus óraszerkezetek típusait,

— a fémek és nemesfémek alapvető tulajdonságait.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

— a bizonylatok tartalmi és formai előírásait a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,

— a számítógép/pénztárgép üzembe helyezését, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveleteket, pénztárjelentés előírásait.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

— jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomon követésére, megértésére és alkalmazására,

— a művészeti stílusok felismerésére az építészet és iparművészet körében,

— a magyar ötvössjegyek, fémjelek felismerésére és a szakkatalógusok használatára,

— a kereskedelemben alkalmazott finomsági vizsgálatok elvégzésére,

— a briliáns tömegének (súlyának) mérésére, a briliáns színének, ásványi tisztaságának és csiszolásának vizsgálatára és osztályozására nemzetközi paraméterek szerint,

— táblázatok segítségével — az általa meghatározott paraméterek figyelembevételével — a briliáns értékének megállapítására,

— a kereskedelemben használatos ötvözetszámítások elvégzésére,

— a mechanikus óraszerkezetek típusainak felismerésére,

— a nemesfém tárgy árának meghatározására.

4. A szakmai vizsga részei:

— gyakorlati vizsga,

— szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörökre épül:

— nemesfém- és drágakőismeret.

A gyakorlati vizsga célja:

— annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában, a rendelkezésre bocsátott eszközök, műszerek, katalógusok segítségével konkrét nemesfém tárgyak, díszműárúk, briliánsok, ékszerek és órák önálló leírására és meghatározására, az alábbi szempontok szerint:

= a tárgy leírása, állaga, stílusa,

= kora,

= készítője (mester),

= finomsága,

= a briliáns minősége, súlya,

= fogyasztói és felvásárlási ára a megadott árképzési szempontok szerint,

— a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez legalább 20 különböző tulajdonságú és fajtájú tárgy értékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,

— jogi ismeretek,

— vámügyi alapismeretek,

— nemesfém- és drágakőismeret.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,

— azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,

— a vállalkozási formákat,

— a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,

— a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,

— művészettörténeti korokat és azok nemesfém tárgyra gyakorolt hatását,

— a nemesfémek meghatározásának és csoportosításának módjait,

— a fémjelzés történetét,

— arany, ezüst, platina fogalmát és fizikai, kémiai tulajdonságait,

— a drágakövek, a gyémánt és a briliáns keletkezését, tulajdonságait, megmunkálásuk módjait.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Nemesfém- és drágakőismeret.

Jogi ismeretek.

Vámügyi alapismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

BECSÜS II. (FESTMÉNYSZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 32 3439 01

2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs II. (festmény szakirány)

3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627

4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség és szakmai előképzettség.

5. Előzetes szakmai gyakorlat: —

6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —

7. Előírt gyakorlat: —

8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.

9. Elmélet aránya: 40%

10. Gyakorlat aránya: 60%

11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —

13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összegzése

A festmény szakbecsüs festmények felvásárlását és értékesítését végzi:

— az eladásra felkínált árukat szakszerűen meghatározza, leírja és értékeli (értékbecslés), megállapítja a felvásárlási árát,

— a megvásárolt áruról vételi jegyet állít ki,

— a bizományba átvett áruról bizományosi szerződést állít ki, a mindenkor piaci viszonyok figyelembevételével,

— zálogházak (fiókok) területén a zálogtárgyak szakszerű meghatározását és értékelését (becslését) végzi,

— a festmény sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, illetve pénzügyi politikájának megfelelően megállapítja a zálogkölcson nagyságát,

— az előírásoknak megfelelően zálogjegyet tölt ki.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A festmény szakbecsüs ismerje és alkalmazza a műtárgy-kereskedelemre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a vállalkozás belső szabályait, utasításait.

A festmény szakbecsüs legyen képes:

— a szakirányú kis- és nagyvállalkozás festmény felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátására,

— a szakirányú kis- és nagykereskedelem, az együttesen működtetett zálogház festménybecsüs tevékenységének szakszerű ellátására,

— a régiség és használatcikk kiskereskedelem szakirányú becsüsi tevékenységének ellátására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— képes-e az elsajátított ismeretek birtokában a festmények önálló vizsgálatára, értékelésre és felvásárlására,

— ismeri-e az üzleti élet valamennyi fontos területét, elsősorban a kereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalkozások szervezetét, helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a bel- és külkereskedelmi forgalmazást, a gazdálkodást és a becsüs tevékenységet meghatározó jogszabályokat,

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

— a festménybecsüsi tevékenység során használt formanyomtatványokat,

— a művészettörténeti korszakokat, stílusokat és azok meghatározó stílusjegyeit,

— az egyes korszakokra jellemző festészeti műfajokat, az ábrázolás technikai eszközeit, festési módokat,

— az egyes korszakok meghatározó festőiskoláit, műhelyeit, kiemelkedő mestereit és alkotásaikat,

— a különböző korok és mesterek festészeti alkotásait meghatározó nemzeti-történelmi hagyományokat, társadalmi szemléletmódot,

— az egyes korszakokra jellemző technikai sajátosságokat, jellegzetes technikai megoldásokat,

— a festészetben felhasznált anyagokat, eszközöket,

— az üvegfestészet kialakulását, fejlődését, az egyetemes és a magyar üvegfestészet kiemelkedő alkotásait, mestereit,

— a restaurálási eljárásokat, módszereket és technikákat,

— a hamisítványok felismeréséhez alkalmazott vizsgálati módszereket.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

— a bizonylatok tartalmi és formai előírásait, a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,

— a számítógép/pénztárgép üzembe helyezésére, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveletek végzésére vonatkozó előírásokat,

— a hamisítványok felismeréséhez alkalmazott vizsgálati módszereket.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

— jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomon követésére, megértésére és alkalmazására,

— a vonatkozó munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelmi előírások betartására és betartatására,

— a piaci viszonyok figyelembevételével a vizsgált festmények értékbecslésére és ármegállapítására,

— a művészeti stílusok felismerésére az építészet és a képzőművészet területén,

— a festmények korának, származásának megállapítására, a felhasznált anyagok, az ábrázolás technikája és a festési módozatok alapján,

— megállapítani egyes festmények feltételezett alkotóját a szignatúrák alapján,

— a festménystílus, ábrázolástechnikája alapján meghatározni valamely festőiskolához, műhelyhez való tartozását vagy egyediségét,

— a hamisítványok felismerésére és a vizsgálati módszerek alkalmazására,

— a szakkatalógus használatára.

4. A szakmai vizsga részei:

— gyakorlati vizsga,

— szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— művészettörténeti és képzőművészeti (festészet) ismeretek.

A gyakorlati vizsga célja:

— annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában, a rendelkezésre álló esz-

közök, szakkatalógusok segítségével a festmények komplex leírására és meghatározására az alábbi szempontok alapján:

= a festmény megnevezése, leírása,

= kora,

= készítője (mestere), címe,

= különös ismertetőjegyei, stílusa,

= anyaga, kopottsága,

= hibái, hiányosságai,

= jelzései, szignatúrái,

= valódi vagy hamis,

= fogyasztói és felvásárlási ára a megadott árképzési szempontok szerint,

= vételi jegy kiállítása,

— a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez 20 különböző korú és stílusú festmény értékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,

— jogi ismeretek,

— vámügyi alapismeretek,

— művészettörténeti és képzőművészeti (festészet) ismeretek.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem helyét és szerepét a nemzetgazdaság egészében,

— a vállalkozási formákat,

— azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,

— az általa forgalmazott árucsoportok főbb jellemzőit,

— a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,

— a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,

— a művészettörténeti korokat, stílusokat és stílusjegyeit, különös tekintettel az építészetre és a képzőművészetre,

— az egyetemes és a magyar festészet korszakait, fejlődéstörténetét, a kiemelkedő mestereket és alkotásaikat,

— az egyes festészeti irányzatokat meghatározó festőiskolákat, műhelyeket, azok legismertebb mestereit és alkotásaikat,

— a festészeti műfajokat, az ábrázolás technikai eszközeit, festési módozatokat,

— az alkalmazott technikai eljárásokat,

— a sokszorosítási eljárásokat és módszereket,

— a mesterek jelzéseit, szignatúráit,

— a restaurálási eljárásokat, módszereket és technikákat,

— a hamisítványok felismeréséhez alkalmazott vizsgálati módszereket.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Művészettörténeti és képzőművészeti (festészet) ismeretek.

Jogi ismeretek.

Vámügyi alapismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

BECSÜSIL.(MŰSZAKI-HÍRADÁSTECHNIKAI SZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 32 3439 01

2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs II. (műszaki-híradástechnikai szakirány)

3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627

4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség és szakmai előképzettség.

5. Előzetes szakmai gyakorlat: —

6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —

7. Előírt gyakorlat: —

8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.

9. Elmélet aránya: 40%

10. Gyakorlat aránya: 60%

11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —

13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összeglése:

— műszaki-híradástechnikai áru felvásárlással egybekötött értékesítési területen az eladásra felkínált tárgyak szakszerű meghatározása, leírása és értékelése (becslés),vételi jegy és bizományi szerződés pontos kitöltése, illetve megkötése a mindenkor piaci viszonyok figyelembevételével,

— zálogházak (fiókok) területén zálogtárgyak szakszerű meghatározása és értékelése (becslés),

— a zálogkölcson megállapítása a tárgy sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, illetve pénzügyi politikájának megfelelően,

— a zálogjegy előírásoknak megfelelő kitöltése.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A műszaki-híradástechnikai szakbecsüs ismerje és alkalmazza a műtárgy-kereskedelemre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a vállalkozás belső szabályait, utasításait.

A műszaki-híradástechnikai szakbecsüs legyen képes:

- szakirányú kis- és nagyvállalkozás műszaki-híradástechnikai, fotó-optikai cikk, műtárgy felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátására,
- a szakirányú kis- és nagykereskedelem, az együttesen működtetett zálogház műszaki-híradástechnikai becsüs tevékenységének szakszerű ellátására,
- a régiség és használtcikk kiskereskedelem szakirányú becsüsi tevékenységének ellátására,
- bíróságok szakirányú letétkezelői tevékenységének ellátására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e az elsajátított ismeretek birtokában műszaki-híradástechnikai, számítástechnikai, fotó-optikai cikkek teljes körű vizsgálatára, értékelésére és felvásárlására,
- ismeri-e az üzleti élet fontos területeit, főként a kereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,
- a különböző történelmi korok műszaki kultúrájának fejlettségét, színvonalát, azok jellemzőit,
- elektromos és gázüzemű háztartási készülékek, híradástechnikai eszközök, fotó-optikai cikkek, órák és a számítástechnika területén használt gépek és perifériák
 - = fejlődésének történetét,
 - = fajtáit, csoportosításukat,
 - = működési elvüket, jellemzőbb tulajdonságaikat,
 - = ismertebb típusokat, márkákat, és azok működési elvét,
- fémek és nemesfémek fajtáit, alapvető jellemzőit, feldolgozását és megmunkálását,
- a fémjelzés történetét, különös tekintettel a magyarországi fémjelzésekre,
- a mechanikus óraszerkezetek típusait,
- minőségvizsgálati eljárásokat,
- a pénztárjelentés előírásait.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

- a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

- a bizonylatok tartalmi és formai előírásait a számvetési és pénzügyi rendnek megfelelően,

- a számítógép/pénztárgép üzembe helyezését, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveletek végzésére vonatkozó előírásokat.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

- jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomán követésére, megértésére és alkalmazására,

- a kereskedelemben alkalmazott minőségi vizsgálatok elvégzésére,

- a minőségvizsgálati eljárások ismeretében a jellegzetes áruhibák megállapítására,

- a megismert elektromos és gázüzemű háztartási készülékeket, híradástechnikai eszközöket, fotó-optikai cikkek, órákat és számítástechnikai eszközöket a

- = gyártási technológia,
- = műszaki paraméterek,
- = avultsági fok,
- = elhasználódás mértéke,
- = üzemképesség,
- = szervizelési lehetőség

figyelembevételével csoportosítani, és értékbecslését elvégezni, értékét megállapítani,

- a műszaki-híradástechnikai cikkek kezelési és tárolási előírásainak ismeretében azok szakszerű alkalmazására,

- a kereskedelemben használatos számítások elvégzésére.

4. A szakmai vizsga részei:

- gyakorlati vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- műszaki, híradástechnikai, fotó-optikai, számítástechnikai áruismeret.

A gyakorlati vizsga célja:

- annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában, a rendelkezésre bocsátott eszközök, katalógusok segítségével konkrét termékek komplex leírására és meghatározására, az alábbi szempontok szerint:

- = a termék leírása, állaga, műszaki paraméterek, avultság foka, szervizelhetőség,
- = kora, márkája,
- = megmunkálási eljárása,
- = minősége,
- = fogyasztói és felvásárlási ára a megadott árképzési szempontok szerint,
- = vételi jegy kiállítása,

- a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez legalább 20 különböző tulajdonságú és használati értékű tárgy értékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épül:

- kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,
- jogi ismeretek,
- vámügyi alapismeretek,
- műszaki, híradástechnikai, fotó-optikai, számítástechnikai áruismeret.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,
- a vállalkozások formáit, gazdálkodásukra vonatkozó közgazdasági, pénzügyi előírásokat,
- azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,
- az általa forgalmazott árucsoportok főbb jellemzőit,
- a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,
- a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,
- a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,
- különböző történelmi korok műszaki kultúrájának fejlettségét, színvonalát és azok jellemzőit,
- a műszaki és híradástechnikai cikkek meghatározásának és csoportosításának módjait,
- az elektromos és gázüzemű háztartási készülékek, híradástechnikai eszközök, fotó-optikai cikkek, órák és a számítástechnika területén használt eszközök
 - = fejlődéstörténetét, alapanyagait, gyártási technológiáit,
 - = működési elvüket,
 - = minőségét meghatározó tényezőit,
 - = minőségvizsgálati eljárásait, a jellegzetes árubárat,
 - = minőségi és használati tulajdonságait,
 - = csoportosításukat,
 - = kezelési és tárolási módszereit.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Műszaki áruismeret (háztartási gépek, híradástechnika, fotó-optika, számítástechnika).

Jogi ismeretek.

Vámügyi ismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

BECSÜS II. (MŰTÁRGYSZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 32 3439 01
2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs II. (műtárgyszakirány)
3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség és szakmai előképzettség.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.
9. Elmélet aránya: 40%
10. Gyakorlat aránya: 60%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —
13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

A műtárgy szakbecsüs üveg, kerámia és ötvös áruk felvásárlását és értékesítését végzi:

- az eladásra felkínált árukat szakszerűen meghatározza, leírja és értékeli (értékbecslés), megállapítja a felvásárlási árát,
- a megvásárolt árurol vételi jegyet állít ki,
- a bizományba átvett árurol bizományosi szerződést állít ki, a mindenkor piaci viszonyok figyelembevételével,
- zálogházak (fiókok) területén a zálogtárgyak szakszerű meghatározását és értékelését (becslését) végzi,
- a műtárgy sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, illetve pénzügyi politikájának megfelelően megállapítja a zálogkölcson nagyságát,
- az előírásoknak megfelelően zálogjegyet tölt ki.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A műtárgy szakbecsüs ismerje és alkalmazza a műtárgy-kereskedelembre vonatkozó törvényeket, rendeleteket, a vállalkozás belső szabályait, utasításait.

A műtárgy szakbecsüs legyen képes:

- a szakirányú kis- és nagyvállalkozás üveg, kerámia, ötvös műtárgy felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátására,
- a szakirányú kis- és nagykereskedelem, az együttesen működtetett zálogház műtárgybecsüs tevékenységének szakszerű ellátására,
- a régiség és használtcikk kiskereskedelem szakirányú becsüsi tevékenységének ellátására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az ok-

tatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e az elsajátított ismeretek birtokában a műtárgyak önálló vizsgálatára, értékelésére és felvásárlására,
- ismeri-e az üzleti élet valamennyi fontos területét, elsősorban a kereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalkozások szervezetét, helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,
- a bel- és külkereskedelmi forgalmazást, a gazdálkodást és a becsüs tevékenységet meghatározó jogszabályokat,
- a műtárgyak behozatalával és kivitelével kapcsolatos vámügyi előírásokat,
- a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,
- a műtárgybecsüsi tevékenység során használt formanyomtatványokat,
- a művészettörténeti alapfogalmakat, korszakokat, stílusokat és azok meghatározó stílusjegyeit,
- az üvegművészet fejlődése során az üveggyártásnál felhasznált alapanyagokat, formaadó és díszítési technikákat,
- az üveggyártás központjait, az ismertebb műhelyeket és mestereket,
- a magyar üvegművesség fejlődését, emlékeit, ismertebb műhelyeit és mestereit,
- a kerámia fogalmát, csoportosítását,
- a kerámiakészítés technológiájának fejlődését,
- a kerámiakészítés során felhasznált alapanyagokat és adalékanyagokat,
- a különböző kerámiajegyeket és azonosításuk módszereit, a jegykönyvek használatát,
- a kerámia forma- és díszítéstechnikáit,
- a majolika, a fajansz, a porcelán és a kőedények készítésének sajátosságait, fejlődését, formáit és díszítési technikáit,
- a kerámiagyártás európai és magyar központjait, ismertebb műhelyeit, manufaktúráit,
- az ötvösművesség kialakulását, fejlődését,
- az ötvösteknikai és díszítőeljárásokat,
- az ötvözet fogalmát, a felhasznált alap- és adalékanyagokat,
- a nemesfémek fajtáit, jellemzőit, csoportosításukat és ötvözeteiket,
- a fémek és nemesfémek alapvető tulajdonságait,
- a fémjeleket, a fémjelzés történetét, különös tekintettel a magyarországi fémjelekre,
- az ötvösjegyek típusait,

- az ötvöstárgyak azonosításának módszereit, a jegy-
könyvek használatát,
- a mechanikus óraszerkezetek típusait,
- az ötvösművészet kiemelkedő darabjait, leírásukat,
- a kegytárgyak szerepét, azok ötvösművészeti értékeit,
- a bizánci művészet kialakulását, fejlődéstörténetét,
elterjedését, jelentősebb központjait,
- az ikon meghatározását, művészet- és vallástörténeti
szerepét,
- az ikonfestés technikáját, az egyes központok körül
kialakult ikonfestő/készítő iskolák jellegzetességeit,
- a leghíresebb ikonokat és ikonkészítő mestereket,
- a fegyverek használatának fejlődését,
- a fegyverek díszítőművészetét,
- a fegyverek fajtáit,
- a fegyverhamisítási eljárásokat és a felismerésüknél
alkalmazott technikai módszereket.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

- a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartal-
mi és formai előírásait,
- a bizonylatok tartalmi és formai előírásait a számvi-
teli és pénzügyi rendnek megfelelően,
- a számítógép/pénztárgép üzembe helyezése, a gépen
meghatározott programozási, blokkolási műveletek végzé-
sére vonatkozó előírásokat,
- a hamisított műtárgyak felismerésénél alkalmazott
vizsgálati módszereket.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

- jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szük-
séges szabályozások nyomon követésére és alkalmazására,
- a vonatkozó munka-, tűz-, környezet- és baleset-
védelmi előírások betartására és betartatására,
- a piaci viszonyok figyelembevételével a vizsgált mű-
tárgyak értébecslésére és árának megállapítására,
- a művészeti stílusok felismerésére a stílusjegyek
alapján, különös tekintettel az építészet és az iparművészet
területére,
- az átadott műtárgy anyaga, formaadó és díszítő tech-
nikai ismeretei alapján (üveg, kerámia, ötvös) korának,
származásának meghatározására,
- a magyar ötvösjelek, fémjelek felismerésére és a
szakkatalógus használatára,
- a kereskedelemben használatos ötvözetszámítások
elvégzésére,
- a hamisítványok felismerésére és a vizsgálati mód-
szerek alkalmazására.

4. A szakmai vizsga részei:

- gyakorlati vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. A gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- műtárgyismeret (üveg-, kerámia- és ötvösművészet)
elmélete és gyakorlata.

A gyakorlati vizsga célja:

- annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a meg-
szerzett ismereteinek birtokában a rendelkezésre bocsá-
tott eszközök, katalógusok segítségével az üveg, kerámia,
ötvös műtárgyak komplex leírására és meghatározására az
alábbi szempontok szerint:

- = a műtárgy leírása, állaga, stílusa,
- = kora,
- = készítője (mestere),
- = azonosítási jelei,
- = különös ismertetőjegyei,
- = az ötvöstárgy ötvösjegyei,
- = a műtárgy hibái, hiányosságai,
- = a műtárgy becsült eladási ára,

- a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez
legalább 20 különböző üveg, kerámia és ötvös műtárgy
értékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,
- jogi ismeretek,
- vámügyi alapismeretek,
- művészettörténeti és iparművészeti ismeretek,
- üveg, kerámia és ötvös műtárgy ismeretek.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

- a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosz-
tásban,
- a vállalkozási formákat,
- azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szak-
szerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által
szabályozott kérdésekben,
- az általa forgalmazott üveg, kerámia, ötvös műtárgy
árak főbb jellemzőit,
- a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,
- a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,
- az iparművészetet, különös tekintettel az üvegmű-
vesség, a kerámia- és az ötvösművészet történetére, meg-
határozó stílusjegyeire,
- az üvegyártás, a kerámiakészítés technológiáját,
alapanyagait,
- az üvegyártás és kerámiakészítés központjait, fon-
tosabb műhelyeit, mestereit és alkotásaikat,
- a nemesfémek fogalmát, ötvözeit, a fémjelzés tör-
ténétét, a fémjeleket,
- az ötvösjelek típusait,
- az ötvöstárgyak készítésénél alkalmazott techniká-
kat, technológiai eljárásokat,
- a formaadó és díszítőtechnikákat, a felhasznált díszí-
tőanyagokat,
- az egyetemes és a magyar üvegművesség, kerámia- és
ötvösművészet legkiemelkedőbb alkotásait, mestereit,

— az azonosítási módszereket, a jegykönyvek használatát,
 — az arany, ezüst, platina fogalmát, fizikai és kémiai tulajdonságait.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei
 — A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Művészettörténeti, üvegműves, kerámiaművészeti, ötvösművészeti ismeretek.

Jogi ismeretek.

Vámügyi alapismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

BECSÜS II. (RUHÁZATI ÉS SZŐRME SZAKIRÁNY)

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 32 3439 01

2. A szakképesítés megnevezése: Becsüs II. (ruházati és szőrme szakirány)

3. Hozzárendelt FEOR szám: 3627

4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség és szakmai előképzettség.

5. Előzetes szakmai gyakorlat: —

6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie: —

7. Előírt gyakorlat: —

8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.

9. Elmélet aránya: 40%

10. Gyakorlat aránya: 60%

11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —

13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3627	Becsüs, árverező

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

— ruházati és szőrmeáru felvásárlással egybekötött értékesítési területen az eladásra felkínált tárgyak szakszerű meghatározása, leírása és értékelése (becslés), vételi jegy és bizományi szerződés pontos kitöltése, illetve megkötése a mindenkor piaci viszonyok figyelembevételével,

— zálogházak (fiókok) területén zálogtárgyak szakszerű meghatározása és értékelése (becslés),

— a zálogkölsön megállapítása a tárgy sajátosságainak, piaci keresletének, valamint a vállalkozás üzleti, illetve pénzügyi politikájának megfelelően,

— a zálogjegy előírásoknak megfelelő kitöltése.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

Szakirányú kis- és nagyvállalkozás ruházati, szőrme felvásárlási tevékenységének szakszerű ellátása. Szakirányú

kis- és nagykereskedelem, együttesen működtetett zálogház, ruházati, szőrme becsüs tevékenységének szakszerű ellátása.

Régiség és használtcikk kiskereskedelem szakirányú becsüsi, illetve szolgáltató kereskedelemben méretre igazítási és rendelés átvevői tevékenységének ellátása.

Vállalkozások, pénzintézetek központi értéktárában ruházati és szőrme becsüs raktáros tevékenység szakszerű ellátása. Bíróságok, szakirányú letétkezelői tevékenységének szakszerű ellátása.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— képes-e az elsajátított ismeretek birtokában ruházati cikkek, bőrárúk, szőrmék teljes körű vizsgálatára, értékelésre és felvásárlására,

— ismeri-e az üzleti élet valamennyi fontos területeit, elsősorban a kereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a különböző történelmi korok divatirányzatát, jellegzetes ruhadarabjait,

— a bőr/szőrme fajtáit, jellemzőit, feldolgozását és megmunkálását,

— a bőr és szőrme ki/feldolgozás történetét,

— a különböző ruházati cikkek, bőrárú és szőrmék tulajdonságait, értékelésének szempontjait,

— az értékbecslés alapvető összetevőit,

— a használt ruházati felvásárlási terv alapjait,

— a minőségvizsgálati eljárásokat.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai előírásait,

— a bizonylatok tartalmi és formai előírásait, a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,

— a számítógép/pénztárgép üzembe helyezését, a gépen meghatározott programozási, blokkolási műveletek végzésére vonatkozó előírásokat.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

— jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomon követésére, megértésére és alkalmazására,

— feldolgozási eljárások, technológiák felismerésére,

— a kereskedelemben alkalmazott minőségi vizsgálatok elvégzésére,

— a textilipari alapanyagok csoportosítására tulajdonságaik alapján,

— a minőségvizsgálati eljárások ismeretében a jellegzetes áruhibák megállapítására,

— a feldolgozott textilipari termékek csoportosítására,

— a bőr- és szőrmeárúk kezelési és tárolási módszereinek ismeretében azok szakszerű alkalmazására,

— a kereskedelemben használatos számítások elvégzésére,

— az elsajátított ismeretek birtokában a ruházati és szőrmeárúk értékének helyes megállapítására.

4. A szakmai vizsga részei:

— gyakorlati vizsga,

— szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— ruházati áruismeret elmélete és gyakorlata.

A gyakorlati vizsga célja:

— annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a megszerzett ismereteinek birtokában, a rendelkezésre bocsátott eszközök, katalógusok segítségével konkrét termékek komplex leírására és meghatározására, az alábbi szempontok szerint:

= a termék leírása, állaga, stílusa,

= kora,

= feldolgozási és kikészítési eljárása,

= minősége,

= fogyasztói és felvásárlási ára a megadott árképzési szempontok szerint,

— vételi jegy kiállítása,

— a gyakorlati vizsgán a vizsgázó végső minősítéséhez legalább 20 különböző tulajdonságú és használati értékű tárgy értékelése szükséges.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsgatételek megkövetelik a képzés során szerzett ismeretek integrálását és komplex kifejtését.

Az alábbi témakörökre épül:

— kereskedelmi és vállalkozói ismeretek,

— jogi ismeretek,

— vámügyi alapismeretek,

— ruházati (bőr-szőrme) áruismeret.

4.2.1. A szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,

— a korszerű beszerzési, értékesítési formákat, alkalmazásuk feltételeit,

— azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szak-szerűen tud eljárni a munkája során felmerülő, és a jog által szabályozott kérdésekben,

— az általa forgalmazott árucsoportok főbb jellemzőit,

— a felvásárlás és elszámolás adminisztratív előírásait,

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartal-mi és formai előírásait,

— a reklamációk és panaszok intézésének előírásait,

— különböző történelmi korok divatirányzatát és azok jellemzőit,

— a bőr- és szőrmeáruk meghatározásának és csopor-tosításának módzatait,

— a textil-, bőr- és műbőr, szőrme- és műszőrmeáruk

= alapanyagait, előállítási technológiáit,

= fajtáit, jellemző tulajdonságait,

= feldolgozási, kikészítési eljárásait, azok fejlődését,

= minőségét meghatározó tényezőit,

= minőségvizsgálati eljárásait, a jellegzetes áruhi-bákat,

= minőségi és használati tulajdonságait,

= csoportosításukat,

= kezelési és tárolási módszereit.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rende-let 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minő-síteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsga-darab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem le-het. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szak-mai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképe-sítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti is-meretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Ruházati (textil, bőr, szőrme) ismeret.

Jogi ismeretek.

Vámügyi alapismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

KERESKEDŐ-BOLTVEZETŐI.

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 51 7862 06
2. A szakképesítés megnevezése: Kereskedő-boltvezető I.
3. Hozzárendelt FEOR szám: 1324
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szak-mai előképzettség: középiskola utolsó évfolyamának el-végzése.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági kö-vetelményeknek kell megfelelnie:
 - a foglalkoztatáshoz szükséges egészségi alkalmasság,
 - szakmai alkalmassági követelményeknek kell meg-felelni.
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 500 óra.
9. Elmélet aránya: 70%
10. Gyakorlat aránya: 30%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —
13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető mun-kakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató rész-egység vezetője

2. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége
 - Irányítja, szervezi és ellenőrzi a bolt működését, az áruforgalmi, értékesítési és raktározási tevékenységet.
 - Folyamatosan gondoskodik az árukészlet mennyisé-gi és minőségi átvételéről, biztosításáról, a színvonalas választékról.

— Leltár- és anyagi felelősséggel tartozik a boltban található készletekért.

— Felülvizsgálja az áruelhelyezés és munkamegosztás gyakorlatát, gondoskodik a szükséges változtatások végrehajtásáról.

— Elemzi a forgalom alakulását, a napi üzletmenetet.

— Megszervezi a bolti adminisztrációt.

— Gondoskodik a bolt megfelelő külső és belső megjelenéséről, a kirakat rendbentartásáról, a vevők tájékoztatására szolgáló táblák elhelyezéséről.

— Biztosítja a munkaadói és munkavállalói érdekek érvényesülését.

— Biztosítja a tűz-, munka- és vagyonvédelmi előírások betartását.

— Kapcsolatot tart a vevőkkel és a szállítókkal.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A kereskedő — korszerű technikai és üzemszervezési eszközök felhasználásával — biztosítsa a lakosság áruellátásának és a kereskedelmi szolgáltatásoknak — az igények szerinti mennyiségben, minőségben és választékban történő kielégítését.

Munkájával, tevékenységével meghatározó befolyást gyakoroljon a bolt színvonalas működésére és nyereséges gazdálkodására.

Legyen képes az elsajátított ismereteinek folyamatos fejlesztésére és azok alkalmazására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést végző intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— a körülményeket mérlegelni tudó gazdasági érzékkel rendelkező, az áruforgalomban és gazdálkodásban egyaránt jártas szakemberré vált-e,

— elsajátította-e mindazokat a korszerű ismereteket, amelyek birtokában alkalmassá válhat — tulajdonosi vagy alkalmazotti minőségben — egy kereskedelmi egység önálló működtetésére, önálló kis- és közepes kereskedelmi vállalkozásra,

— képes-e a gazdaságos üzemeltetés érdekében az áruforgalom munkaszervezési, gazdálkodási tevékenységének elemzésére, a megfelelő következtetések meghozatalára a piaci viszonyoknak megfelelően.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a világpiac és a belföldi piac működésének törvényszerűségeit, szabályait és ezek fontosabb összefüggéseit,

— a piacbefolyásolás, a gazdaságirányítás főbb módszereit és eszközeit,

— a bel- és külkereskedelmi forgalmazást és a gazdálkodást meghatározó jogszabályokat,

— a számítástechnikai alapfogalmakat,

— a forgalmazott áruk tulajdonságait, minőségi követelményeit, választékát, beszerzésére, szállítására, átvételére, értékesítésére, kezelésére és tárolására vonatkozó általános és sajátos előírásokat.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— az alapvető gazdasági műveleteket, illetve a vállalati mérleg eredménykimutatás összefüggéseit,

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések, bizonylatok tartalmi és formai előírásait, a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,

— a számítógép/pénztárgép üzembe helyezésére, a gépen meghatározott programozásra, blokkolásra, pénztárjelentésre vonatkozó szabályokat.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

— a kereskedelmi munka főbb folyamatainak — a beszerzés, készletezés, értékesítés — szervezésére, irányítására és ellenőrzésére,

— a kereskedelmi tevékenység gazdaságosságának mérésére és a jövedelmezőségre ható tényezők elemzésére,

— jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomon követésére, megértésére és alkalmazására,

— az áruk rendszerének áttekintésére és az ismert jellemzők alapján, az új áruk piacképességének megállapítására,

— a vonatkozó munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelmi előírások betartására és betartatására.

4. A szakmai vizsga részei:

— írásbeli vizsga,

— szóbeli vizsga.

4.1. Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga feladatsorának kidolgozása megkívánja az elméleti ismeretekről számot adó szöveges elemzést, a példamegoldásokban való jártasságot, valamint a nyomtatványok kitöltési és alkalmazási ismeretét.

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— a bolti gazdálkodás, pénzügyi, adózási ismeretek,

— a bolti gazdasági számítások.

4.1.1. Írásbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó tudja alkalmazni:

- a piac és pénzpolitika összefüggéseit,
- a hitelnyújtás korszerű formáit (részvények, kötvények, kincstárjegyek),
- a pénzügyi rendszer összetevőire, a kereskedelmi bankokra vonatkozó szabályokat,
- a vállalati adók hatását a finanszírozási döntésekre,
- a gazdasági számításokhoz alkalmazott statisztikai eljárásokat (viszonyszámok, középértékek),
- a készletgazdálkodással, a munkaerő- és bér-gazdálkodással, az eszközhatékonysággal, a jövedelmezőséggel kapcsolatos számításokat,
- a készletezésnél használt hatékonysági mutatókat.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsgatételek megkövetelik a képzés során szerzett ismeretek integrálását és komplex kifejtését.

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- általános gazdasági és vállalkozásméleti ismeretek,
- kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek,
- jogi, munkajogi, társadalombiztosítási ismeretek,
- marketing és menedzsment technikák,
- árutani ismeretek,
- szakáruismeret.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

- a piacgazdaság működésének feltételeit,
- az alapvető gazdaságirányítási célkitűzéseket és ezek szabályozó rendszerben történő megnyilvánulásait,
- a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,
 - = a kereskedelem irányítási rendszerét,
 - = a kereskedelem privatizációját és problémáit,
- azokat a legkorszerűbb módszereket, amelyek birtokában önálló vállalkozás indítható,
 - = a vállalkozás működését biztosító jogszabályokat,
 - = az egyéni és társas vállalkozások jellemzőit,
 - = a vállalkozások működésének személyi és tárgyi feltételeit,
 - = a vállalkozások pénzügyi feltételrendszerét,
 - = a vállalkozóval szemben támasztott követelményeket,
- a vállalkozás üzletpolitikájának, stratégiájának kialakítását,
 - a vállalkozás eredményességére ható tényezőket,
 - a teljes áruforgalmi tevékenység lebonyolításának szabályait, személyi és tárgyi feltételeit, irányításának korszerű formáit,
 - a kereskedelmi munka fő folyamatait, ezen belül a beszerzés, értékesítés, készletezés logisztikai rendszer összefüggéseit,
 - a korszerű beszerzési, értékesítési formákat, alkalmazásuk feltételeit, előnyeit,

- a forgalmazott áruk tulajdonságát, választékát, csomagolására, szállítására, átvételére, kezelésére és tárolására vonatkozó általános és sajátos előírásokat,
- az árurendszereket, az árurendszerezés jelentőségét, módjait,

- a termékek minőségi előírásait, a minőség tanúsításának módjait, a minőségvédelem eszközeit és állami szerveit,

- a szabványosítás célját, rendszerét,

- az áruforgalom lebonyolításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításánál figyelembe veendő szempontokat, az egyes kereskedelmi munkakörökben ellátandó feladatokat,

- azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,

- a bizonylatok használatát és az ehhez kapcsolódó jogi szabályozókat,

- a számviteli bizonylati rend előírásait,

- az ármunkával, az adózással kapcsolatos előírásokat, és ennek ismeretében az adott egység ügyviteli rendjének önálló kialakítási módját,

- a munkaviszonnyal kapcsolatos legfontosabb jogszabályokat, munkáltatói és munkavállalói feladatokat,

- a legkorszerűbb környezet-, munka- és vagyonvédelmi szabályokat,

- a vezetői munka szerves részét képező feladatokat, ezek ellátásához szükséges szakmai, vezetési, szervezési követelményeket,

- a vezetési folyamat elemeit (információ, kommunikáció, döntés stb.),

- a sikeres vezetői irányítás követelményrendszerét (személyes tulajdonságok, a munkatársak megválasztásának elvei, módszerei),

- a bolt kialakításának, berendezésének szabályait,

- a vevő információs igényeit szem előtt tartva — vevőcentrikusan — ismerje

- = az egyes árucsoportok főbb jellemzőit, funkcióját, kezelhetőségét,

- = a tulajdonságokat befolyásoló legfontosabb tényezőket (alapanyag, összetétel, szerkezet, technológia stb.),

- a logisztika fogalmát, fejlődését, jelentőségét,

- a logisztika kereskedelmet érintő sajátos kérdéseit,

- a logisztikai irányítás kérdéseit, a logisztikai menedzsment kialakítását,

- a logisztikai technika és szervezés szabályait,

- a szállítmányozás területét érintő logisztikai kérdéseket.

A vizsgázó legyen képes:

- a tanult gazdasági mutatók értelmezésére, összefüggéseinek felismerésére és felhasználására, a kereskedelmi tevékenység eredményességének mérésére,

- a minőség ismeretében megállapítani az áruk piacképességét, az áruk minőségromlásának okait és a minőségvédelem módját,

— a kereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartására és betartására,

— a boltban található gépi berendezések szakszerű használatára,

— a bolti bizonylatok kezelésére és felhasználására.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozás elméleti ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Marketing és menedzsment technikák.

Árutani ismeretek.

Szakáruismeret.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

KERESKEDŐ-BOLTVEZETŐI.

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 32 7862 01

2. A szakképesítés megnevezése: Kereskedő-boltvezető II.

3. Hozzárendelt FEOR szám: 1324

4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: alapkú iskolai végzettség és szakmai előképzettség.

5. Előzetes szakmai gyakorlat: —

6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie:

— a foglalkoztatáshoz szükséges egészségi alkalmasság,

— szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

7. Előírt gyakorlat: —

8. Képzési idő, maximális óraszám: 500 óra.

9. Elmélet aránya: 70%

10. Gyakorlat aránya: 30%

11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —

13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

2. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

— Irányítja, szervezi és ellenőrzi a bolt működését, az áruforgalmi, értékesítési és raktározási tevékenységet.

— Folyamatosan gondoskodik az árukészlet mennyiségi és minőségi átvételéről, biztosításáról, a színvonalas választékról.

— Leltár- és anyagi felelősséggel tartozik a boltban található készletekért.

— Felülvizsgálja az áruehelyezés és munkamegosztás gyakorlatát, gondoskodik a szükséges változtatások végrehajtásáról.

— Elemzi a forgalom alakulását, a napi üzletmenetet.

— Megszervezi a bolti adminisztrációt.

— Gondoskodik a bolt megfelelő külső és belső megjelenéséről, a kirakat rendbentartásáról, a vevők tájékoztatására szolgáló táblák elhelyezéséről.

— Biztosítja a munkaadói és munkavállalói érdekek érvényesülését.

— Biztosítja a tűz-, munka- és vagyonvédelmi előírások betartását.

— Kapcsolatot tart a vevőkkel és a szállítókkal.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A kereskedő — korszerű technikai és üzemszervezési eszközök felhasználásával — biztosítsa a lakosság áruellátásának és a kereskedelmi szolgáltatásoknak — az igények szerinti mennyiségben, minőségben és választékban történő kielégítését.

Munkájával, tevékenységével meghatározó befolyást gyakoroljon a bolt színvonalas működésére és nyereséges gazdálkodására.

Legyen képes az elsajátított ismereteinek folyamatos fejlesztésére és azok alkalmazására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést végző intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— a körülményeket mérlegelni tudó gazdasági érzékkel rendelkező, az áruforgalomban és gazdálkodásban egyaránt jártas szakemberré vált-e,

— elsajátította-e mindazokat a korszerű ismereteket, amelyek birtokában alkalmassá válhat — tulajdonosi vagy alkalmazotti minőségben — egy kereskedelmi egység önálló működtetésére, önálló kis- és közepes kereskedelmi vállalkozásra,

— képes-e a gazdaságos üzemeltetés érdekében az áruforgalom munkaszervezési, gazdálkodási tevékenységének elemzésére, a megfelelő következtetések meghozatalára a piaci viszonyoknak megfelelően.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a világpiac és a belföldi piac működésének törvényszerűségeit, szabályait és ezek fontosabb összefüggéseit,

— a piacbefolyásolás, a gazdaságirányítás főbb módszereit és eszközeit,

— a bel- és külkereskedelmi forgalmazást és a gazdálkodást meghatározó jogszabályokat,

— a számítástechnikai alapfogalmakat,

— a forgalmazott áruk tulajdonságait, minőségi követelményeit, választékát, beszerzésére, szállítására, átvételére, értékesítésére, kezelésére és tárolására vonatkozó általános és sajátos előírásokat.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— az alapvető gazdasági műveleteket, illetve a vállalati mérleg eredménykimutatás összefüggéseit,

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések, bizonylatok tartalmi és formai előírásait, a számviteli és pénzügyi rendnek megfelelően,

— a számítógép/pénztárgép üzembe helyezésére, a gépen meghatározott programozásra, blokkolásra, pénztárjelentésre vonatkozó szabályokat.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

— a kereskedelmi munka főbb folyamatainak — a beszerzés, készletezés, értékesítés — szervezésére, irányítására és ellenőrzésére,

— a kereskedelmi tevékenység gazdaságosságának mérésére és a jövedelmezőségre ható tényezők elemzésére,

— jogi ismereteinek fejlesztésére, a munkájához szükséges szabályozások nyomán követésére, megértésére és alkalmazására,

— az áruk rendszerének áttekintésére és az ismert jellemzők alapján, az új áruk piacképességének megállapítására,

— a vonatkozó munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelmi előírások betartására és betartatására.

4. A szakmai vizsga részei:

— írásbeli vizsga,

— szóbeli vizsga.

4.1. Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga feladatsorának kidolgozása megkívánja az elméleti ismeretekről számot adó szöveges elemzést, a példamegoldásokban való jártasságot, valamint a nyomtatványok kitöltési és alkalmazási ismeretét.

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— a bolti gazdálkodás, pénzügyi, adózási ismeretek,

— a bolti gazdasági számítások.

4.1.1. Írásbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó tudja alkalmazni:

— a piac és pénzpolitika összefüggéseit,

— a hitelnyújtás korszerű formáit (részvények, kötvények, kincstárjegyek),

— a pénzügyi rendszer összetevőire, a kereskedelmi bankokra vonatkozó szabályokat,

— a vállalati adók hatását a finanszírozási döntésekre,

— a gazdasági számításokhoz alkalmazott statisztikai eljárásokat (viszonyszámok, középértékek),

— a készletgazdálkodással, a munkaerő- és bér gazdálkodással, az eszközhatékonysággal, a jövedelmezőséggel kapcsolatos számításokat,

— a készletezésnél használt hatékonysági mutatókat.

4.2. Szóbeli vizsga

A vizsgatételek megkövetelik a képzés során szerzett ismeretek integrálását és komplex kifejtését.

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— általános gazdasági és vállalkozásméleti ismeretek,

— kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek,

— jogi, munkajogi, társadalombiztosítási ismeretek,

— marketing és menedzsment technikák,

— árutani ismeretek,

— szakáruismeret.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

- a piacgazdaság működésének feltételeit,
- az alapvető gazdaságirányítási célkitűzéseket és ezek szabályozó rendszerben történő megnyilvánulásait,
- a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,
 - = a kereskedelem irányítási rendszerét,
 - = a kereskedelem privatizációját és problémáit,
- azokat a legkorszerűbb módszereket, amelyek birtokában önálló vállalkozás indítható,
 - = a vállalkozás működését biztosító jogszabályokat,
 - = az egyéni és társas vállalkozások jellemzőit,
 - = a vállalkozások működésének személyi és tárgyi feltételeit,
 - = a vállalkozások pénzügyi feltételrendszerét,
 - = a vállalkozóval szemben támasztott követelményeket,
- a vállalkozás üzletpolitikájának, stratégiájának kialakítását,
- a vállalkozás eredményességére ható tényezőket,
- a teljes áruforgalmi tevékenység lebonyolításának szabályait, személyi és tárgyi feltételeit, irányításának korszerű formáit,
- a kereskedelmi munka fő folyamatait, ezen belül a beszerzés, értékesítés, készletezés logisztikai rendszerű összefüggéseit,
- a korszerű beszerzési, értékesítési formákat, alkalmazásuk feltételeit, előnyeit,
- a forgalmazott áruk tulajdonságát, választékát, csomagolására, szállítására, átvételére, kezelésére és tárolására vonatkozó általános és sajátos előírásokat,
- az árurendszereket, az árurendszerezés jelentőségét, módjait,
- a termékek minőségi előírásait, a minőség tanúsításának módjait, a minőségvédelem eszközeit és állami szerveit,
- a szabványosítás célját, rendszerét,
- az áruforgalom lebonyolításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításánál figyelembe veendő szempontokat, az egyes kereskedelmi munkakörökben ellátandó feladatokat,
- azokat a jogszabályokat, amelyek birtokában szakszerűen tud eljárni a munkája során felmerülő és a jog által szabályozott kérdésekben,
- a bizonylatok használatát és az ehhez kapcsolódó jogi szabályozókat,
- a számviteli bizonylati rend előírásait,
- az ármunkával, az adózással kapcsolatos előírásokat, és ennek ismeretében az adott egység ügyviteli rendjének önálló kialakítási módját,
- a munkaviszonnyal kapcsolatos legfontosabb jogszabályokat, munkáltatói és munkavállalói feladatokat,
- a legkorszerűbb környezet-, munka- és vagyonvédelmi szabályokat,

— a vezetői munka szerves részét képező feladatokat, ezek ellátásához szükséges szakmai, vezetési, szervezési követelményeket,

— a vezetési folyamat elemeit (információ, kommunikáció, döntés stb.),

— a sikeres vezetői irányítás követelményrendszerét (személyes tulajdonságok, a munkatársak megválasztásának elvei, módszerei),

— a bolt kialakításának, berendezésének szabályait,

— a vevő információs igényeit szem előtt tartva — vevőcentrikusan — ismerje

= az egyes árucsoportok főbb jellemzőit, funkcióját, kezelhetőségét,

= a tulajdonságokat befolyásoló legfontosabb tényezőket (alapanyag, összetétel, szerkezet, technológia stb.),

— a logisztika fogalmát, fejlődését, jelentőségét,

— a logisztika kereskedelmet érintő sajátos kérdéseit,

— a logisztikai irányítás kérdéseit, a logisztikai menedzsment kialakítását,

— a logisztikai technika és szervezés szabályait,

— a szállítmányozás területét érintő logisztikai kérdéseket.

A vizsgázó legyen képes:

— a tanult gazdasági mutatók értelmezésére, összefüggéseinek felismerésére és felhasználására, a kereskedelmi tevékenység eredményességének mérésére,

— a minőség ismeretében megállapítani az áruk piacképességét, az áruk minőségromlásának okait és a minőségvédelem módját,

— a kereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások betartására és betartására,

— a boltban található gépi berendezések szakszerű használatára,

— a bolti bizonylatok kezelésére és felhasználására.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozás elméleti ismeretek.
Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.
Marketing és menedzsment technikák.
Árutani ismeretek.
Szakáruismeret.
Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

LAKBERENDEZŐ

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 7899 02
2. A szakképesítés megnevezése: Lakberendező
3. Hozzárendelt FEOR szám: 5399
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: érettségi vizsga
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie:
 - egészségi alkalmasság,
 - pályaalkalmassági követelményeknek (rajzkészség) kell megfelelni.
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 650 óra.
9. Elmélet aránya: 60%
10. Gyakorlat aránya: 40%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —
13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
5399	Egyéb szolgáltatási foglalkozások

2. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összességé

— Ábrázolási ismeretekkel rendelkező szakember, aki a kereskedelemben kapható késztermékekből képes szakszerűen a lakások és helyiségek berendezését esztétikusan és praktikusán megoldani, összhangban a megrendelő igényeivel, széles körű anyagi és tárgyi ismeretek birtokában.

— Munkáját úgy végzi, hogy sem saját, sem munkatársai testi épségét ne veszélyeztesse, és a környezeti károsodást elkerülje.

— Tevékenységüket önálló vállalkozás keretei között is folytathatják.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A foglalkozás gyakorlása során előforduló legfontosabb feladatcsoportok, feladatok, és az azokhoz közvetlenül kapcsolódó követelmények:

- Ábrázoló geometriai alapfogalmak ismerete
 - = a térelemek meghatározása,
 - = a térelemek és dimenziók összefüggése,
 - = a térelemek kölcsönös helyzete,
 - = szabályos testek szerkesztése,
 - = a Monge-féle képsíkos ábrázolás,
 - = a transzformáció és alkalmazása,
 - = térelemek árnyékai, az árnyékszerkesztés alaptörvényei,
 - = az építészeti árnyék,
 - = axonometria és fajtái,
 - = a perspektivikus kép keletkezése.
- A színtan alapjai
 - = színkör,
 - = színkontraszt és fajtái,
 - = összhangzattan.
- A lakberendező által felhasznált anyagok, tárgyak ismerete
 - = textíliák,
 - = padlóburkolatok,
 - = világítótestek,
 - = festékek,
 - = tapéták,
 - = lakásdíszítő elemek.
- Bútortörténeti ismeretek
- Bútorfunkciók ismerete
 - = szekrény sorok és beépített szekrények,
 - = heverők,
 - = fotelek, székek, kanapék,
 - = asztalok,
 - = kiegészítő bútorok,
 - = szerkezeti csomópontok,
 - = a bútorok összeépítése,
 - = a bútorok méretei.

- Lakásfunkciók ismerete
 - = lakások tájolása,
 - = az előszoba funkciói,
 - = a nappali funkciói,
 - = a konyha funkciói,
 - = az étkező funkciói,
 - = a hálószoba funkciói,
 - = a gyermekszoba funkciói,
 - = a fürdő, WC funkcióinak elemzése,
 - = garderober, kamra és egyéb tárolóhelyiségek elemzése.
- Irodák, üzletek funkcióinak ismerete
 - = egytermű irodák berendezése,
 - = szolgáltató irodák berendezése,
 - = többtermű irodák berendezése,
 - = kereskedelmi kiszolgáló egységek berendezése.
- A munkavédelmi, tűzrendészeti és környezetvédelmi előírások folyamatos betartása.

V. A szakképesítés vizsgáztatási követelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést végző intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga részei,
- írásbeli,
 - gyakorlati,
 - szóbeli.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. Írásbeli vizsga:

A vizsgázónak a vizsgán a gyakorlati vizsgafeladat műleírását és konszignációját kell elkészítenie.

3.2. Gyakorlati vizsga:

A gyakorlati vizsgán a vizsgázó meghatározott funkcióra alaprajzot rendez be.

3.3. Szóbeli vizsga:

A vizsgázónak a kiadott vizsgakérdésekből összeállított tételekből egyet kell megválaszolni. A tételek az anyag- és áruismeret és a szakmai ismeretek (bútorfunkciók, bútortípusok, színtan) témaköreit foglalják magukban.

Időtartam: nem korlátozott.

4. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

- A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

5. A vizsga értékelése
- Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.
 - A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.
 - A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.
 - A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.
 - A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

* * *

TÜZELŐ-ÉSÉPÍTŐANYAG-KERESKEDŐI.

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 7862 04
2. A szakképesítés megnevezése: Tüzelő- és építőanyag-kereskedő I.
3. Hozzárendelt FEOR szám: 5111
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: középiskola utolsó évfolyamának elvégzése.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie:
 - szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 500 óra.
9. Elmélet aránya: 40%
10. Gyakorlat aránya: 60%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —
13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
5111	Kereskedő

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

A tüzelő- és építőanyag kereskedő legfontosabb feladata — a fogyasztói igények figyelembevételével — folyamatos, korszerű technológiával készült, a keresletet tükröző árukínálat biztosítása.

Munkája során:

— irányítja, szervezi és ellenőrzi a tüzelő- és építőanyag telep (TÜZÉP telep) beszerzési, értékesítési és raktározási tevékenységét, az áruk csoportosítását, tárolási és mozgatási módok szerint,

— figyelemmel kíséri a szállítási szerződések tartalmi és formai követelményeinek, valamint teljesítésük határidejének betartását,

— megteremti az áru fogadásának feltételeit, elkészíti a telep tárolási tervét, kidolgozza a tüzelő- és építőanyagok tárolási módjára és iránynormáira vonatkozó útmutatókat, tárolási szerződéseket köt,

— elvégzi az áru mennyiségi és minőségi átvételével kapcsolatos feladatokat, meggyőződik a külföldről érkezett áruk vámkezeléséről,

— meghatározza a tüzelő- és építőanyag telepi (TÜZÉP telepi) ár alkalmazását, árszabályozását, az adott lehetőségeken belül, valamint a kereskedelmi haszonkulcsok, az árrés nagyságát,

— kidolgozza a telep érdekeltségi rendszerét,

— irányítja és ellenőrzi a telep adminisztrációs feladatait, a pénz és értékkezelést, valamint a készletgazdálkodást az idényszerűség figyelembevételével,

— biztosítja a rakodás gépesítését, a mérőeszközök hi-teljesítését és üzemeltetését,

— meghatározza a szervezet hatékony, gazdaságos és jövedelmező tevékenységét, fejlődését, üzletpolitikáját.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A kereskedő — korszerű technikai és üzemszervezési eszközök felhasználásával — biztosítsa a lakosság áruellá-

tásának és a kereskedelmi szolgáltatásoknak az igények szerinti mennyiségben, minőségben, választékban történő kielégítését.

Munkájával, tevékenységével meghatározó befolyást gyakoroljon a tüzelő- és építőanyag telepek (TÜZÉP telepek) színvonalas működésére és nyereséges gazdálkodására.

Legyen képes az elsajátított ismereteinek folyamatos fejlesztésére és azok alkalmazására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— az elsajátított ismeretek birtokában képes-e a tüzelő- és építőanyag kereskedelmi munka önálló végzésére, koordinálására, a kis- és közepes méretű vállalkozás(ok) önálló működtetésére, tulajdonosi vagy alkalmazotti minőségben egyaránt,

— kialakult-e benne a kereskedelemben elengedhetetlen marketingszemlélet és az ésszerű, jövedelmező gazdálkodásra való törekvés,

— ismeri-e az üzleti élet valamennyi fontos területét, főként a bel- és külkereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat,

— elsajátította-e a hatékonyságot fokozó tevékenységformák kialakításához, megszilárdításához szükséges ismereteket.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a piacbefolyásolás, a gazdaságirányítás főbb módszereit és eszközeit,

— a bel- és külkereskedelmi forgalmazást, a gazdálkodást meghatározó jogszabályokat és közgazdasági szabályozókat,

— az alapvető gazdasági műveletek körét, fogalmát, bizonylatait, azok elszámolási módját,

— a forgalmazott áruk tulajdonságait, választékát, felhasználási területüket, beszerzési forrásait, a velük szemben támasztott minőségi követelményeket, a leggyakrabban előforduló minőségi hibák jellemzőit,

— esetlegesen az árukon, illetve a csomagoló/burkoló anyagokon található jelzéseket, tudja értelmezni azokat.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— a tüzelő- és építőanyag telepeken (TÜZÉP telepeken) értékesítésre kerülő áruk kezelésére, tárolására, rak-

tározására, telepi elhelyezésük módjára — különös tekintettel az állagmegőrzés speciális szempontjaira — vonatkozó előírásokat,

— a telep működtetéséhez szükséges szállító, rakodó és egyéb gépek, gépi berendezések működési jellemzőit, feltételeit, beszerzési forrásait, karbantartási lehetőségeit,

— a piac megismerésének és befolyásolásának módszereit és marketing technikáit,

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai jegyeit.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

— a beszerzés, készletezés, értékesítés és azok szervezésével kapcsolatos feladatok ellátására, valamint a kereskedelmi munka személyi és tárgyi feltételeire vonatkozó ismeretek alkalmazására,

— a vállalkozók fogyasztói érdekvédelmi feladatainak ellátására,

— a tanult gazdasági mutatók értelmezésére, összefüggéseinek felismerésére és felhasználására,

— a kereskedelmi tevékenység gazdaságosságának mérésére és a jövedelmezőségre ható tényezők elemzésére,

— a vonatkozó jogszabályok ismereteinek fejlesztésére, megértésére és alkalmazására,

— az áruk rendszerének áttekintésére, az új áruk értékelésére, a minőség alapján az áru piacképességének megállapítására,

— a vonatkozó munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelmi előírások és azok gyakorlati vonatkozásainak betartására és betartatására.

4. A szakmai vizsga részei:

- írásbeli vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga feladatsorának kidolgozása megkívánja az elméleti ismeretekről számot adó szöveges elemzést, a példamegoldásban való jártasságot, valamint a nyomtatványok kitöltési és alkalmazási ismeretét.

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- általános gazdálkodási és vállalkozáselméleti ismeret,
- üzleti-ügynyviteli ismeret.

4.1.1. Írásbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,

— a piac- és pénzüpolitika összefüggéseit,

— a hitelnyújtás korszerű formáit,

— a pénzügyi rendszer összetevőit, ezen belül a kereskedelmi bankok bővülő feladatait,

— a vállalati adók hatását a finanszírozási döntésekre,

— a hosszú távú befektetések döntéseit megalapozó gazdasági számításokat,

— a gazdasági számításokhoz alkalmazott statisztikai eljárásokat (viszonyszámok, középértékek),

— a készletgazdálkodással

= munkaerő- és bér gazdálkodással,

= eszközhatékonysággal,

= jövedelmezőséggel

kapcsolatos számításokat,

— az értékpapírok szerepét és jellemző formáját (részvény, kötvény, váltó, záloglevél, részjegy),

— üzleti terv készítését.

A vizsgázó legyen képes:

— a szükséges bizonylatok szakszerű kezelésére, különös tekintettel a szigorú elszámolás alá vont nyomtatványok esetében,

— tartalmi és formai követelmények előírásai alapján a bizonylatok — mint adathordozók — kitöltésére,

— a kereskedelemben használatos mértékegységek gyors és pontos átváltására, velük kapcsolatos műveletek végzésére,

— a gazdasági, szakmai számítások területéről

= a statisztikai mutatókkal (viszonyszámok, középértékek),

= készletgazdálkodással,

= a munkaerő- és bér gazdálkodással,

= az eszközhatékonysággal,

= a jövedelmezőséggel,

= az árképzéssel

kapcsolatos műveletek elvégzésére.

4.2. Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsgatételek megkövetelik a különböző tantárgyakban szerzett ismeretek integrálását és komplex kifejtését.

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— általános gazdálkodási és vállalkozáselméleti ismeretek,

— kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek,

— marketing és menedzsment technikák,

— szakmai áruismeret.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a korszerű közgazdasági alapfogalmakat,

— jogrendszerünk alapjait, a kereskedelmi tevékenységgel összefüggő fontosabb jogszabályokat (kereskedelmi-munkajog),

— gazdasági verseny, fogyasztói érdekvédelem vonatkozó jogszabályait,

— kereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó legfontosabb tételes és eljárásjogi szabályokat

= szerződések és árak fajtái,

= szerződéskötés lényege, módosítása, alanyai, szerződésszegés típusai,

— bizonylatok használatát és kapcsolódó jogi szabályozókat,

— különböző vállalkozási lehetőségek, formák indításával kapcsolatos feltételeket,

— számviteli, bizonylati rend előírásait,

— az egyéni vállalkozók elszámolásaihoz kapcsolódó nyilvántartási kötelezettségeket,
 — gazdasági környezet hatását a tüzelő- és építőanyag telepek (TÜZÉP) kereskedelmére,
 — a társasági törvény adta új szervezeti formákat,
 — az új üzemelési formák alkalmazásának lehetőségeit,
 — a szabványok, minőség, minőségvédelem előírásait,
 — az értékesítésre kerülő áruk fajtáit, jellemzőit, felhasználási területüket, szállítással, tárolással kapcsolatos speciális előírásokat.

A vizsgázó legyen képes:

— a vezetői munka szerves részét képező feladatok végzésére, az ezek ellátásához szükséges szakmai, vezetési, szervezési követelmények ismeretében,
 — a tüzelő- és építőanyag telepeken (TÜZÉP telepeken) folyó tevékenységek hatékony ellátására, úgymint
 = a telep beszerzési feladatai,
 = az áru fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó feladatok,
 = fuvarozási és raktározási tevékenységek,
 = az áru átvételével, tárolásával és értékesítésével kapcsolatos feladatok,
 = a tevékenységhez kapcsolódó marketing- és reklámfeladatok,
 = üzemelési és gazdálkodási feladatok,
 = a telep adminisztrációs, pénz- és értékkezelési, leltározási, nyilvántartási, külső- és belső ellenőrzési feladatai,
 — az ármunkával, az adózással kapcsolatos előírások ismeretében a saját ügyviteli rend önálló kialakítására,
 — munkájukat segítő számítógép-programok alkalmazására,
 — a tanult gazdasági mutatók értelmezésére, összefüggéseinek felismerésére és felhasználására, a kereskedelmi tevékenység eredményességének mérésére,
 — a minőség ismeretében megállapítani az áruk piacképességét, az áruk minőségromlásának okait és a minőségvédelem módját,
 — a tüzelő- és építőanyag telepi (TÜZÉP telepi) tevékenységhez kapcsolódó munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelmi előírások betartására és betartatására,
 — a telepen található gépi berendezések szakszerű használatára,
 — a kereskedelmi munkához szükséges bizonylatok kezelésére és felhasználására.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei
 — A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.

Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.

Marketing és menedzsment technikák.

Üzleti-ügyviteli ismeretek.

Szakmai áruismeret.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

TÜZELŐ-ÉSÉPÍTŐANYAG-KERESKEDŐII.

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 32 7862 02

2. A szakképesítés megnevezése: Tüzelő- és építőanyag-kereskedő II.

3. Hozzárendelt FEOR szám: 5111

4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: alapképzés: alapfokú iskolai végzettség és szakmai előképzettség.

5. Előzetes szakmai gyakorlat: —

6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni:

— szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

7. Előírt gyakorlat: —

8. Képzési idő, maximális óraszám: 500 óra.

9. Elmélet aránya: 40%

10. Gyakorlat aránya: 60%

11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —

13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
5111	Kereskedő

2. A szakképesítéssel betölthető további és rokon munkakörök, foglalkozások

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1324	Kereskedelmi tevékenységet folytató részegység vezetője

3. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

A tüzelő- és építőanyag kereskedő legfontosabb feladata — a fogyasztói igények figyelembevételével — folyamatos, korszerű technológiával készült, a keresletet tükröző árukínálat biztosítása.

Munkája során:

— irányítja, szervezi és ellenőrzi a tüzelő- és építőanyag telep (TÜZÉP telep) beszerzési, értékesítési és raktározási tevékenységét, az áruk csoportosítását, tárolási és mozgatási módok szerint,

— figyelemmel kíséri a szállítási szerződések tartalmi és formai követelményeinek, valamint teljesítésük határidejének betartását,

— megteremti az áru fogadásának feltételeit, elkészíti a telep tárolási tervét, kidolgozza a tüzelő- és építőanyagok tárolási módjára és iránynormáira vonatkozó útmutatókat, tárolási szerződéseket köt,

— elvégzi az áru mennyiségi és minőségi átvételével kapcsolatos feladatokat, meggyőződik a külföldről érkezett áruk vámkezeléséről,

— meghatározza a tüzelő- és építőanyag telepi (TÜZÉP telepi) ár alkalmazását, árszabályozását, az adott lehetőségeken belül, valamint a kereskedelmi haszonkulcsok, az árres nagyságát,

— kidolgozza a telep érdekeltségi rendszerét,

— irányítja és ellenőrzi a telep adminisztrációs feladatait, a pénz és értékkezelést, valamint a készletgazdálkodást az idényszerűség figyelembevételével,

— biztosítja a rakodás gépesítését, a mérőeszközök hi-teljesítését és üzemeltetését,

— meghatározza a szervezet hatékony, gazdaságos és jövedelmező tevékenységét, fejlődését, üzletpolitikáját.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A kereskedő — korszerű technikai és üzemszervezési eszközök felhasználásával — biztosítsa a lakosság áruellá-

tásának és a kereskedelmi szolgáltatásoknak az igények szerinti mennyiségben, minőségben, választékban történő kielégítését.

Munkájával, tevékenységével meghatározó befolyást gyakoroljon a tüzelő- és építőanyag telepek (TÜZÉP telepek) színvonalas működésére és nyereséges gazdálkodására.

Legyen képes az elsajátított ismereteinek folyamatos fejlesztésére és azok alkalmazására.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— az elsajátított ismeretek birtokában képes-e a tüzelő- és építőanyag kereskedelmi munka önálló végzésére, koordinálására, a kis- és közepes méretű vállalkozás(ok) önálló működtetésére, tulajdonosi vagy alkalmazotti minőségben egyaránt,

— kialakult-e benne a kereskedelemben elengedhetetlen marketingszemlélet és az ésszerű, jövedelmező gazdálkodásra való törekvés,

— ismeri-e az üzleti élet valamennyi fontos területét, főként a bel- és külkereskedelmi tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat,

— elsajátította-e a hatékonyságot fokozó tevékenységformák kialakításához, megszilárdításához szükséges ismereteket.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem (bel- és külkereskedelem), valamint a vállalatok és vállalkozások helyét és szerepét a nemzetgazdaság rendszerében,

— a piacbefolyásolás, a gazdaságirányítás főbb módszereit és eszközeit,

— a bel- és külkereskedelmi forgalmazást, a gazdálkodást meghatározó jogszabályokat és közgazdasági szabályozókat,

— az alapvető gazdasági műveletek körét, fogalmát, bizonylatait, azok elszámolási módját,

— a forgalmazott áruk tulajdonságait, választékát, felhasználási területüket, beszerzési forrásait, a velük szemben támasztott minőségi követelményeket, a leggyakrabban előforduló minőségi hibák jellemzőit,

— esetlegesen az árukon, illetve a csomagoló/burkoló anyagokon található jelzéseket, tudja értelmezni azokat.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— a tüzelő- és építőanyag telepeken (TÜZÉP telepeken) értékesítésre kerülő áruk kezelésére, tárolására, rak-

tározására, telepi elhelyezésük módjára — különös tekintettel az állagmegőrzés speciális szempontjaira — vonatkozó előírásokat,

— a telep működtetéséhez szükséges szállító, rakodó és egyéb gépek, gépi berendezések működési jellemzőit, feltételeit, beszerzési forrásait, karbantartási lehetőségeit,

— a piac megismerésének és befolyásolásának módszereit és marketing technikáit,

— a kereskedelmi megállapodások, szerződések tartalmi és formai jegyeit.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

— a beszerzés, készletezés, értékesítés és azok szervezésével kapcsolatos feladatok ellátására, valamint a kereskedelmi munka személyi és tárgyi feltételeire vonatkozó ismeretek alkalmazására,

— a vállalkozók fogyasztói érdekvédelmi feladatainak ellátására,

— a tanult gazdasági mutatók értelmezésére, összefüggéseinek felismerésére és felhasználására,

— a kereskedelmi tevékenység gazdaságosságának mérésére és a jövedelmezőségre ható tényezők elemzésére,

— a vonatkozó jogszabályok ismereteinek fejlesztésére, megértésére és alkalmazására,

— az áruk rendszerének áttekintésére, az új áruk értékelésére, a minőség alapján az áru piacképességének megállapítására,

— a vonatkozó munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelmi előírások és azok gyakorlati vonatkozásainak betartására és betartatására.

4. A szakmai vizsga részei:

- írásbeli vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga feladatsorának kidolgozása megkívánja az elméleti ismeretekről számot adó szöveges elemzést, a példamegoldásban való jártasságot, valamint a nyomtatványok kitöltési és alkalmazási ismeretét.

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- általános gazdálkodási és vállalkozáselméleti ismeret,
- üzleti-ügyviteli ismeret.

4.1.1. Írásbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a kereskedelem helyét és szerepét a munkamegosztásban,

— a piac- és pénzpólitika összefüggéseit,

— a hitelnyújtás korszerű formáit,

— a pénzügyi rendszer összetevőit, ezen belül a kereskedelmi bankok bővülő feladatait,

— a vállalati adók hatását a finanszírozási döntésekre,

— a hosszú távú befektetések döntéseit megalapozó gazdasági számításokat,

— a gazdasági számításokhoz alkalmazott statisztikai eljárásokat (viszonyszámok, középértékek),

— a készletgazdálkodással,

= munkaerő- és bér gazdálkodással,

= eszközhatékonysággal,

= jövedelmezőséggel

kapcsolatos számításokat,

— az értékpapírok szerepét és jellemző formáját (részvény, kötvény, váltó, záloglevél, részjegy),

— üzleti terv készítését.

A vizsgázó legyen képes:

— a szükséges bizonylatok szakszerű kezelésére, különös tekintettel a szigorú elszámolás alá vont nyomtatványok esetében,

— tartalmi és formai követelmények előírásai alapján a bizonylatok — mint adathordozók — kitöltésére,

— a kereskedelemben használatos mértékegységek gyors és pontos átváltására, velük kapcsolatos műveletek végzésére,

— a gazdasági, szakmai számítások területéről,

= a statisztikai mutatókkal (viszonyszámok, középértékek),

= készletgazdálkodással,

= a munkaerő- és bér gazdálkodással,

= az eszközhatékonysággal,

= a jövedelmezőséggel,

= az árképzéssel

kapcsolatos műveletek elvégzésére.

4.2. Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsgatételek megkövetelik a különböző tantárgyakban szerzett ismeretek integrálását és komplex kifejtését.

A vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

— általános gazdálkodási és vállalkozáselméleti ismeretek,

— kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek,

— marketing és menedzsment technikák,

— szakmai áruismeret.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

— a korszerű közgazdasági alapfogalmakat,

— jogrendszerünk alapjait, a kereskedelmi tevékenységgel összefüggő fontosabb jogszabályokat (kereskedelmi-munkajog),

— gazdasági verseny, fogyasztói érdekvédelem vonatkozó jogszabályait,

— kereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó legfontosabb tételes és eljárásjogi szabályokat,

= szerződések és árak fajtái,

= szerződéskötés lényege, módosítása, alanyai, szerződésszegés típusai,

— bizonylatok használatát és kapcsolódó jogi szabályozókat,

— különböző vállalkozási lehetőségek, formák indításával kapcsolatos feltételeket,

- számviteli, bizonylati rend előírásait,
- az egyéni vállalkozók elszámolásaihoz kapcsolódó nyilvántartási kötelezettségeket,
- gazdasági környezet hatását a tüzelő- és építőanyag telepek (TÜZÉP) kereskedelmére,
- a társasági törvény adta új szervezeti formákat,
- az új üzemelési formák alkalmazásának lehetőségeit,
- a szabványok, minőség, minőségvédelem előírásait,
- az értékesítésre kerülő áruk fajtáit, jellemzőit, felhasználási területüket, szállítással, tárolással kapcsolatos speciális előírásokat.

A vizsgázó legyen képes:

- a vezetői munka szerves részét képező feladatok végzésére, az ezek ellátásához szükséges szakmai, vezetési, szervezési követelmények ismeretében,
- a tüzelő- és építőanyag telepeken (TÜZÉP telepeken) folyó tevékenységek hatékony ellátására, úgymint,
 - = a telep beszerzési feladatai,
 - = az áru fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó feladatok,
 - = fuvarozási és raktározási tevékenységek,
 - = az áru átvételével, tárolásával és értékesítésével kapcsolatos feladatok,
 - = a tevékenységhez kapcsolódó marketing- és reklámfeladatok,
 - = üzemelési és gazdálkodási feladatok,
 - = a telep adminisztrációs, pénz- és értékkezelési, leltározási, nyilvántartási, külső- és belső ellenőrzési feladatai,
- az ármunkával, az adózással kapcsolatos előírások ismeretében a saját ügyviteli rend önálló kialakítására,
- munkájukat segítő számítógép-programok alkalmazására,
- a tanult gazdasági mutatók értelmezésére, összefüggéseinek felismerésére és felhasználására, a kereskedelmi tevékenység eredményességének mérésére,
- a minőség ismeretében megállapítani az áruk piacképességét, az áruk minőségromlásának okait és a minőségvédelem módját,
- a tüzelő- és építőanyag telepi (TÜZÉP telepi) tevékenységhez kapcsolódó munka-, tűz-, környezet- és balesetvédelmi előírások betartására és betartatására,
- a telepen található gépi berendezések szakszerű használatára,
- a kereskedelmi munkához szükséges bizonylatok kezelésére és felhasználására.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

- A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.
- A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése
 - Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.
 - A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.
 - A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.
 - A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.
Kereskedelmi szakmai és szervezési ismeretek.
Marketing és menedzsment technikák.
Üzleti-ügyviteli ismeretek.
Szakmai áruismeret.
Irányított szakmai gyakorlat.

2. számú melléklet

a 30/2003. (XI. 26.) OM rendelethez

VENDÉGLÁTÓ-ÜZLETVEZETŐ.

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 52 7822 03
2. A szakképesítés megnevezése: Vendéglátó-üzletvezető I.
3. Hozzárendelt FEOR szám: 1325
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség: középiskola utolsó évfolyamának elvégzése.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie:
 - a foglalkoztatáshoz szükséges érvényes egészségi alkalmasság, valamint
 - szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 500 óra.
9. Elmélet aránya: 70%
10. Gyakorlat aránya: 30%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —

13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1325	Vendéglátó tevékenységet folytató részegység (üzlet) vezetője

2. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

A vendéglátó üzletvezető

- a vendéglátó egységben a beszerzési, termelési, értékesítési és raktározási tevékenységet irányítja, szervezi és ellenőrzi,
- kialakítja üzletpolitikáját és marketing stratégiáját, ápolja az üzleti és vendégkapcsolatokat,
- folyamatosan gondoskodik megfelelő árukészletről,
- elemzi a forgalom alakulását, a napi üzletmenetet,
- megszervezi az egység adminisztrációs rendjét,
- biztosítja a tűz-, munka- és tulajdonvédelmi előírások betartását,
- gondoskodik a higiénés szabályok betartásáról,
- teljes körű leltár- és anyagi felelősséggel tartozik az egységében a készletértékért.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A vendéglátó üzletvezető a vendéglátóipari (üzleti) tevékenység irányítását, szervezését, ellenőrzését és vállalkozás jellegű feladatait is önállóan ellátó vezető, akinek ismernie kell

- a vendéglátás és az egység általános és speciális adatait,
- az üzleti választék kialakításának, az étel- és itallap szerkesztésének szempontjait,
- az árképzési és áralkalmazási módszereket,
- az ételek és italok választékát, elkészítési módját, kínálati összetevőit, felszolgálati jellegzetességeit.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az ok-

tatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— az elsajátított ismeretek birtokában képes-e vendéglátóipari munka önálló végzésére, az egyes munkafolyamatok koordinálására, az egység(ek) irányítására tulajdonosi vagy alkalmazotti minőségben,

— képes-e a gazdaságos üzemeltetés érdekében a vállalkozás munkaszervezési, gazdálkodási tevékenységének elemzésére, a megfelelő következtetések levonására és a szükséges intézkedések meghozatalára a piaci viszonyoknak megfelelően.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje,

— a vendéglátás, a gazdálkodó szervezetek, vállalkozások helyét és szerepét a piacgazdaság egészében,

— a piac befolyásolásának főbb módszereit és eszközeit,

— a vendéglátóipari egységek működését meghatározó jogi, pénzügyi, számviteli előírásokat,

— a cég és a saját (irányított) egysége gazdálkodásával összefüggő pénzügyi-számviteli előírásokat, bizonylati felgyelmezt, a kimutatások, mérlegközlések tartalmát, azok összefüggéseit,

— a magyar konyha kialakulását, jellegzetes ételeit, italait,

— az egyes nemzetek konyháit, étkezési szokásait,

— a felszolgálati és terítési módokat,

— az ét- és itallap szerkesztés szempontjait,

— az egyes tápanyagokat és azok táplálkozáselettani jelentőségét,

— a korszerű táplálkozás követelményeit,

— az alapvető higiéniai előírásokat,

— az élelmiszerek tartósításával, romlási folyamatainak megelőzésével kapcsolatos eljárásokat és előírásokat,

— az egyes élelmi anyagokat és árucsoportokat.

3.2. A vizsgázó legyen képes:

— a cég/egység üzleti, pénzügyi-gazdálkodási, termékfejlesztési, marketing tervének elkészítésére,

— a piaci értékesítési lehetőségek meghatározására,

— a hatékony árubeszerzésre és feldolgozásra,

— a vendéglátó egység arculatának megeremtésére,

— a vendéglátó egység étel- és italkínálatának kialakítására,

— az ét- és itallap szerkesztésére,

— a csoportos és alkalmi jellegű vendégfogadások, rendezvények szakszerű lebonyolítására,

— a vendéglátóipari és ahhoz kapcsolódó szolgáltatási tevékenység ellátásához szükséges kommunikációra,

- a szakmai és üzleti kapcsolatok során az etikett és protokolláris szabályok alkalmazására,
- az utazási irodákkal és az idegenforgalom szakembereivel való kommunikációra,
- az egységbe beosztott dolgozók megfelelő irányítására, a helyes munkaszervezésre,
- hatékony költséggazdálkodásra.

4. A szakmai vizsga részei:

- írásbeli vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga feladatsorának kidolgozása megkívánja az elméleti ismeretekről számot adó szöveges elemzést, példamegoldásban való jártasságot.

Az írásbeli vizsga az alábbi témakör ismeretanyagára épít:

- vendéglátó gazdálkodási ismeretek.

4.1.1. Írásbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó legyen képes kiszámítani és elemezni:

- az árukészlet forgási sebességét és a forgási napok számát,
- a készletezési hatékonysági mutatókat,
- az alkalmazott árrepszintet,
- az üzlet gazdálkodási eredményét, nyereségét,
- a leltárkészlet értékét,
- a tervezett bérhányad mértékét,
- a nettó árbevétel árufőcsoportos megoszlását,
- a készletnyilvántartási átlagárat,
- az adó- és járulék kötelezettséget,
- a bruttó beszerzési és eladási árakat.

4.2. Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga komplex ismeretanyag számon kérése a megadott témakörökből tételhúzás formájában.

A szóbeli vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- általános gazdálkodási és vállalkozói ismeretek,
- vendéglátó szakmai és szervezési ismeretek,
- jogi ismeretek,
- élelmezési ismeretek,
- rendezvényszervezési ismeretek,
- üzleti-üggyviteli ismeretek,
- üzleti kommunikáció.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

- a piacgazdaság kialakulását és működését,
- a gazdasági versenyképesség fokozásának lehetőségeit,
- a gazdaságot jellemző tulajdonviszonyokat,

— a pénzügyi intézményrendszert, a kereskedelmi bankok — vállalkozásokat is segítő — feladatait, a vendéglátó vállalatok finanszírozási lehetőségeit,

— a vállalkozási formákat és lehetőségeket,

— az alapvető könyvviteli, könyvvezetési, számviteli és adózási előírásokat és pénzügyi teljesítési határidőket, eljárásjogi szabályokat,

— a vendéglátás rövid történetét,

— a vendéglátóipari munkafolyamatokat és azok összefüggéseit, a vendéglátó tevékenység főbb munkaterületeit,

— az üzlettípusokat és azok jellemzőit,

— a vendéglátás tárgyi és személyi feltételeit,

— az áruforgalmi tevékenység megszervezésének és lebonyolításának személyi és tárgyi feltételeit és formáit,

— a korszerű táplálkozásra, élelmezésre vonatkozó előírásokat,

— a vendéglátóipari tevékenység során feldolgozásra és értékesítésre kerülő élelmi anyagok és élelmiszerek táplálkozási jelentőségét, minőségi tulajdonságait, kezelését, tárolását, felhasználását,

— az egyes árucsoportok főbb jellemzőit, funkcióit, kezelhetőségét,

— a szervezet tápanyag, kalóriaszükségletét,

— az élelmiszerek tárolására, raktározására vonatkozó higiénés előírásokat,

— az élelmiszerfertőzések és ételmérgezések okait és azok megelőzését,

— a vendéglátásban alkalmazott árképzési és áralkulációs módszereket,

— az ételismeretet, az ét- és itallap szerkesztés szempontjait,

— a vendégfogadás, ültetés, terítés, ki- és felszolgálás írott és íratlan szabályait,

— a vezetési stílusokat, módszereket, a vezetővel szemben támasztott követelményeket,

— az ellenőrzések formáit, módszereit,

— a vendégpanaszok kezelésének módját, a panaszok intézésénél alkalmazott jogszabályokat,

— a kötelezően előírt és célszerű nyilvántartást, a bizonylati rendszert,

— a legkorszerűbb környezet-, munka- és vagyonvédelmi szabályokat,

— a közegészségügyi szabályokat,

— a munkaerő-gazdálkodás és -foglalkoztatás főbb elveit.

A vizsgázó legyen képes:

— a tanultak értelmezésére, összefüggésekben való felismerésére és alkalmazására, a vállalkozás eredményességének komplex jellegű vizsgálatára vagy abban való részvételre,

— az eredményes vagy veszteséges működés mérésére, a mutatók elemzésére.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei
— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

6. A vizsga értékelése
— Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.

Vendéglátó szakmai és szervezési ismeretek.

Élelmezési ismeretek.

Jogi ismeretek.

Rendezvényszervezési ismeretek.

Marketing ismeretek.

Vezetési ismeretek.

Üzleti kommunikáció.

Ügyviteli ismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

VENDÉGLÁTÓ-ÜZLETVEZETŐI.

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 32 7822 01
2. A szakképesítés megnevezése: Vendéglátó-üzletvezető II.
3. Hozzárendelt FEOR szám: 1325
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség:
 - alapfokú iskolai végzettség,
 - szakmai előképzettség.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —

6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie:

— a foglalkoztatáshoz szükséges érvényes egészségi alkalmasság, valamint

— szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.

7. Előírt gyakorlat: —

8. Képzési idő, maximális óraszám: 500 óra.

9. Elmélet aránya: 70%

10. Gyakorlat aránya: 30%

11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —

13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
1325	Vendéglátó tevékenységet folytató részegység (üzlet) vezetője

2. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

A vendéglátó üzletvezető

— a vendéglátó egységben a beszerzési, termelési, értékesítési és raktározási tevékenységet irányítja, szervezi és ellenőrzi,

— kialakítja üzletpolitikáját és marketing stratégiáját, ápolja az üzleti és vendégkapcsolatokat,

— folyamatosan gondoskodik megfelelő árukészletről,

— elemzi a forgalom alakulását, a napi üzletmenetet,

— megszervezi az egység adminisztrációs rendjét,

— biztosítja a tűz-, munka- és tulajdonvédelmi előírások betartását,

— gondoskodik a higiénés szabályok betartásáról,

— teljes körű leltár- és anyagi felelősséggel tartozik az egységében a készletértékért.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

A vendéglátó üzletvezető a vendéglátóipari (üzleti) tevékenység irányítását, szervezését, ellenőrzését és vállalkozás jellegű feladatait is önállóan ellátó vezető, akinek ismernie kell

- a vendéglátás és az egység általános és speciális feladatait,
- az üzleti választék kialakításának, az étel- és itallap szerkesztésének szempontjait,
- az árképzési és áralkalmazási módszereket,
- az ételek és italok választékát, elkészítési módját, kínálati összetevőit, felszolgálati jellegzetességeit.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei: a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- az elsajátított ismeretek birtokában képes-e vendéglátóipari munka önálló végzésére, az egyes munkafolyamatok koordinálására, az egység(ek) irányítására tulajdonosi vagy alkalmazotti minőségben,
- képes-e a gazdaságos üzemeltetés érdekében a vállalkozás munkaszervezési, gazdálkodási tevékenységének elemzésére, a megfelelő következtetések levonására és a szükséges intézkedések meghozatalára a piaci viszonyoknak megfelelően.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje,

- a vendéglátás, a gazdálkodó szervezetek, vállalkozások helyét és szerepét a piaczgazdaság egészében,
- a piac befolyásolásának főbb módszereit és eszközeit,
- a vendéglátóipari egységek működését meghatározó jogi, pénzügyi, számviteli előírásokat,
- a cég és a saját (irányított) egysége gazdálkodásával összefüggő pénzügyi-számviteli előírásokat, bizonylati fegyelmet, a kimutatások, mérlegközlések tartalmát, azok összefüggéseit,
- a magyar konyha kialakulását, jellegzetes ételeit, italait,
- az egyes nemzetek konyháit, étkezési szokásait,
- a felszolgálati és terítési módokat,
- az ét- és itallap szerkesztés szempontjait,

— az egyes tápanyagokat és azok táplálkozásélettani jelentőségét,

- a korszerű táplálkozás követelményeit,
- az alapvető higiéniai előírásokat,
- az élelmiszerek tartósításával, romlási folyamatainak megelőzésével kapcsolatos eljárásokat és előírásokat,
- az egyes élelmi anyagokat és árucsoportokat.

3.2. A vizsgázó legyen képes:

- a cég/egység üzleti, pénzügyi-gazdálkodási, termékfejlesztési, marketing tervének elkészítésére,
- a piaci értékesítési lehetőségek meghatározására,
- a hatékony árubeszerzésre és feldolgozásra,
- a vendéglátó egység arculatának megteremtésére,
- a vendéglátó egység étel- és italkínálatának kialakítására,
- az ét- és itallap szerkesztésére,
- a csoportos és alkalmi jellegű vendégfogadások, rendezvények szakszerű lebonyolítására,
- a vendéglátóipari és ahhoz kapcsolódó szolgáltatási tevékenység ellátásához szükséges kommunikációra,
- a szakmai és üzleti kapcsolatok során az etikett és protokolláris szabályok alkalmazására,
- az utazási irodákkal és az idegenforgalom szakembereivel való kommunikációra,
- az egységbe beosztott dolgozók megfelelő irányítására, a helyes munkaszervezésre,
- hatékony költséggazdálkodásra.

4. A szakmai vizsga részei:

- írásbeli vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga feladatsorának kidolgozása megkívánja az elméleti ismeretekről számot adó szöveges elemzést, példamegoldásban való jártasságot.

Az írásbeli vizsga az alábbi témakör ismeretanyagára épít:

- vendéglátó gazdálkodási ismeretek.

4.1.1. Írásbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó legyen képes kiszámítani és elemezni:

- az árukészlet forgási sebességét és a forgási napok számát,
- a készletezési hatékonysági mutatókat,
- az alkalmazott árrekszintet,
- az üzlet gazdálkodási eredményét, nyereségét,
- a leltárkészlet értékét,
- a tervezett bérhánnyad mértékét,
- a nettó árbevétel árucsoportos megoszlását,

- a készletnyilvántartási átlagárát,
- az adó- és járulék kötelezettséget,
- a bruttó beszerzési és eladási árakat.

4.2. Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga komplex ismeretanyag számon kérése a megadott témakörökből tételhúzás formájában.

A szóbeli vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- általános gazdálkodási és vállalkozói ismeretek,
- vendéglátó szakmai és szervezési ismeretek,
- jogi ismeretek,
- élelmezési ismeretek,
- rendezvényszervezési ismeretek,
- üzleti-ügyviteli ismeretek,
- üzleti kommunikáció.

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

- a piacgazdaság kialakulását és működését,
- a gazdasági versenyképesség fokozásának lehetőségeit,
- a gazdaságot jellemző tulajdonviszonyokat,
- a pénzügyi intézményrendszert, a kereskedelmi bankok — vállalkozásokat is segítő — feladatait, a vendéglátó vállalatok finanszírozási lehetőségeit,
- a vállalkozási formákat és lehetőségeket,
- az alapvető könyvviteli, könyvvezetési, számviteli és adózási előírásokat és pénzügyi teljesítési határidőket, eljárásjogi szabályokat,
- a vendéglátás rövid történetét,
- a vendéglátóipari munkafolyamatokat és azok összefüggéseit, a vendéglátó tevékenység főbb munkaterületeit,
- az üzlettipusokat és azok jellemzőit,
- a vendéglátás tárgyi és személyi feltételeit,
- az áruforgalmi tevékenység megszervezésének és lebonyolításának személyi és tárgyi feltételeit és formáit,
- a korszerű táplálkozásra, élelmezésre vonatkozó előírásokat,
- a vendéglátóipari tevékenység során feldolgozásra és értékesítésre kerülő élelmi anyagok és élelmiszerek táplálkozástani jelentőségét, minőségi tulajdonságait, kezelését, tárolását, felhasználását,
- az egyes árucsoportok főbb jellemzőit, funkcióit, kezelhetőségét,
- a szervezet tápanyag, kalóriaszükségletét,
- az élelmiszerek tárolására, raktározására vonatkozó higiénés előírásokat,
- az élelmiszerfertőzések és ételmérgeződések okait és azok megelőzését,

- a vendéglátásban alkalmazott árképzési és árkalkulációs módszereket,
 - az ételismeretet, az ét- és itallap szerkesztés szempontjait,
 - a vendégfogadás, ültetés, terítés, ki- és felszolgálás írott és íratlan szabályait,
 - a vezetési stílusokat, módszereket, a vezetővel szemben támasztott követelményeket,
 - az ellenőrzések formáit, módszereit,
 - a vendégpanaszok kezelésének módját, a panaszok intézésénél alkalmazott jogszabályokat,
 - a kötelezően előírt és célszerű nyilvántartást, a bizonylati rendszert,
 - a legkorszerűbb környezet-, munka- és vagyónvédelmi szabályokat,
 - a közegészségügyi szabályokat,
 - a munkaerő-gazdálkodás és -foglalkoztatás főbb elveit.
- A vizsgázó legyen képes:
- a tanultak értelmezésére, összefüggésekben való felismerésére és alkalmazására, a vállalkozás eredményességének komplex jellegű vizsgálatára vagy abban való részvételre,
 - az eredményes vagy veszteséges működés mérésére, a mutatók elemzésére.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

- A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

6. A vizsga értékelése

- Az írásbeli vizsgát egyetlen osztályzattal kell minősíteni.
- A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.
- A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.
- A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Általános gazdálkodási és vállalkozásméleti ismeretek.

Vendéglátó szakmai és szervezési ismeretek.

Élelmezési ismeretek.

Jogi ismeretek.

Rendezvényszervezési ismeretek.

Marketing ismeretek.

Vezetési ismeretek.

Üzleti kommunikáció.

Ügyviteli ismeretek.

Irányított szakmai gyakorlat.

* * *

IDEGENVEZETŐ

I. A szakképesítés Országos Képzési Jegyzékben szereplő adatai

1. A szakképesítés azonosító száma: 54 7872 02
2. A szakképesítés megnevezése: Idegenvezető
3. Hozzárendelt FEOR szám: 3642
4. A képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettség:
 - érettségi vizsga,
 - eredményes nyelvi szintfelmérés.
5. Előzetes szakmai gyakorlat: —
6. Pályaalkalmassági, illetve szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelnie:
 - rátermettség, fizikai, pszichikai alkalmasság, valamint
 - szakmai alkalmassági követelményeknek kell megfelelni.
7. Előírt gyakorlat: —
8. Képzési idő, maximális óraszám: 800 óra.
9. Elmélet aránya: 70%
10. Gyakorlat aránya: 30%
11. Évfolyamok száma: —

II. A szakképesítés szakképzési törvényben meghatározott egyéb adatai

12. Szakmai alapképzés időtartama: —
13. Szintvizsga: —

III. A szakképesítés munkaterülete

1. A szakképesítéssel legjellemzőbben betölthető munkakör, foglalkozás

A munkakör, foglalkozás	
FEOR száma	megnevezése
3642	Idegenvezető

2. A munkaterület leírása, a végezhető tevékenységek összessége

Az idegenvezető

— az országba — egyénileg vagy csoportosan — érkező külföldi turistákat, valamint a belföldi túrákon részt vevő magyar vendégeket megismerteti az ország idegenforgalmi, kulturális, történelmi és művészeti értékeivel, nevezetességeivel magyar, illetve idegen nyelven,

— az utazási iroda megbízásából gondoskodik a csoport részére megrendelt szolgáltatások biztosításáról (szállás, étkezés, program stb.),

— a csoport igényei szerint helyszíni szolgáltatásokat, fakultatív programokat szervez.

Magyar csoportok külföldre kísérése során

— csoportkísérői teendőket lát el,

— tolmácsol,

— megbízottként jár el a hazai utazási iroda és külföldi partnere között a szolgáltatások — szerződés szerinti — teljesítése érdekében.

IV. A szakképesítés szakmai követelményei

Az idegenvezető az elsajátított szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában

legyen képes:

— a hazánkba érkező külföldi vendégek fogadásával, programszervezésével és bonyolításával kapcsolatos idegenvezetői feladatok ellátására,

— a vendégek számára a szükséges — az ország történelmi múltjára, jelenére, kulturális, művészeti és idegenforgalmi értékeire vonatkozó — információk átadására, idegen nyelven,

— belföldi csoportok melletti idegenvezetői feladatok ellátására,

— a külföldre kiutazó magyar turistacsoport mellett csoportkísérői, tolmácsolási és szervezési feladatok elvégzésére,

— váratlan helyzetekben, rendkívüli esetekben alternatívákat keresni és az optimális megoldási lehetőségeket megtalálni, helyes és gyors döntéseket hozni,

— vendégkísérői, házigazdai teendők ellátására,

— az általánosan elfogadott etikai normák alkalmazására, a protokoll szabályok betartására, a helyes önkontroll kialakítására,

— a folyamatos önképzésre, a szakmai ismeretei szinten tartása érdekében a szakirodalom állandó tanulmányozására,

— nyelvtudásának, nyelvismeretének állandó fejlesztésére, bővítésére;

rendelkezzen:

— mindazon pedagógiai, pszichológiai ismeretekkel és fejlett kommunikációs képességekkel, amelyek a munkája magas színvonalú ellátásához nélkülözhetetlenek.

V. A szakképesítés vizsgakövetelményei

1. A szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

— a szakképzést folytató intézmény igazolása arról, hogy a vizsgázó az oktatási programban meghatározott követelményeknek maradéktalanul eleget tett,

— általános „C” típusú középfokú nyelvvizsga vagy szaknyelvi „C” típusú középfokú vizsga. Szaknyelvi vizsgaként bármely akkreditált, az előzőekben meghatározott típusú és szintű közgazdasági vagy gazdasági szaknyelvi vizsga elfogadható.

2. A szakmai vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

— képes-e magyar, illetve idegen nyelven a szükséges — az ország történelmi múltjára, jelenére, kulturális és művészeti értékeire vonatkozó — információk nyújtására,

— képes-e az adott város vagy régió területének nevezetességeit bemutatni városnéző körséta keretében magyar, illetve idegen nyelven,

— ismereteit képes-e idegen nyelven is érthetően kifejezni,

— tudása, felkészültsége birtokában képes-e csoportok és egyéni vendégek mellett idegenvezetői feladatok ellátására.

3. A szakmai vizsgán számon kérhető tudás

3.1. A vizsgázó ismerje:

— a hazánkban zajló aktuális bel- és gazdaságpolitikai folyamatokat, a legfontosabb külpolitikai eseményeket, az időszzerű társadalmi-politikai kérdéseket,

— hazánk gazdasági életét, a törvényhozás, az államigazgatás rendszerét, a társadalombiztosítás, a szociális ellátás, az oktatásiügy helyzetét és a kulturális élet aktuális eseményeit,

— a turizmus alapfogalmait, az idegenforgalmi piac összetevőit és kölcsönhatásukat,

— turizmuspolitikánk célkitűzéseit és fejlesztési elképzeléseit, célterületeit,

— az utazási irodák helyzetét és szerepét a nemzetközi aktív és passzív turizmus szervezésében és bonyolításában,

— az idegenvezető helyét és szerepét a vendégfogadásban, az utazási irodai szervezetben,

— a kongresszusok és rendezvények lebonyolításának folyamatszakaszait, az idegenvezetőre váró idegenvezetői, vendégkísérői és tolmácsolási feladatokat,

— a vendéglátó- és szállodaipar helyét és szerepét az idegenforgalomban,

— a magyar konyha kialakulását, jellegzetes ételeit, azok elkészítésének módját, a magyar nép étkezési szokásait,

— Magyarország borvidégeit, a jellegzetes magyar borokat,

— az egyes nemzetek konyháját, étkezési szokásait, jellegzetes ételeit, italait,

— a különböző terítési és felszolgálási módokat, az étel- és italkínálás szempontjait,

— a magyar nép történelmének főbb állomásait, sorsfordulóit,

— a magyar népi kultúrát, néprajzi hagyományainkat, népi és iparművészeti értékeinket,

— Magyarország tájegységeinek kulturális, történelmi, idegenforgalmi és építészeti értékeit,

— Magyarország közlekedésföldrajzi adottságait, út- és vasúthálózatát,

— Magyarország gyógy- és termálvízadottságait, legismertebb gyógy- és termálfürdőit,

— a csoportok és az egyéni vendégek fogadásával, tartózkodásával, programszervezésével kapcsolatos idegenvezetői feladatokat, itthon és külföldön egyaránt,

— a vendégpanaszok, reklamációk kezelésének, intézésének módját,

— az idegenvezetői munka során használt dokumentumokat,

— az incentive túrák lebonyolításában résztvevők idegenvezetőkként szembeni speciális szakmai elvárásokat,

— a művészettörténeti, elsősorban az építészeti stílusokat, főbb stílusjegyeit, a legismertebb hazai és külföldi mestereket és alkotásait,

— a legjelentősebb hazai és külföldi múzeumokat és gyűjteményeket,

— a magyar színházi és zenei hagyományokat, nemzetközileg ismert zenei klasszikusainkat és kortárs zeneművészetet,

— az idegenvezetővel szemben támasztott társadalmi és szakmai elvárásokat, a rájuk háruló erkölcsi, szakmai felelősséget, a kultúrált magatartás követelményeit,

— a turistákat érintő deviza- és vámszabályokat,

— az etikett és protokoll általános szabályait, az egyes nemzetek eltérő szokásait,

— az emberi kapcsolatok és az emberek viselkedésének pszichológiai alapjait, a szóbeli és az írásos kommunikáció eszköztárát,

— munkavállalásával kapcsolatos legfontosabb jogi, adózási előírásokat.

3.2. A vizsgázó tudja alkalmazni:

— a csoportok és az egyéni vendégek fogadásával, tartózkodásával, programszervezésével kapcsolatos eljárásokat, módszereket,

— az emberi problémák, konfliktusok kezeléséhez szükséges pszichológiai és pedagógiai ismereteket,

— előadásában a figyelemfelkeltő és hatásos beszéd eszköztárát.

3.3. A vizsgázó legyen képes:

- váratlan helyzetekben, rendkívüli esetekben pszichológiai, pedagógiai ismereteinek birtokában a csoportot összefogni, figyelmét felkelteni, érdeklődését ébren tartani, helyes és gyors döntéseket hozni,
- a kísért vendég vagy csoport igényeinek, érdeklődésének megfelelő tájékoztatást adni,
- Budapesten vagy a megyeszékhelyen városnéző körétát tartani, idegen nyelven,
- választ adni az ország társadalmi, politikai, gazdasági helyzetével kapcsolatos kérdésekre, idegen nyelven,
- felismerni, bemutatni és elemezni az épületek vagy épületegyüttesek stílusát, keletkezésének idejét, történelmi értékét,
- a művészettörténeti stílusok, építészeti alapelemek, történelmi és gazdasági fogalmak, valamint a városnézés terminológiájának idegen nyelven való használatára,
- a térképek, menetrendek és telekommunikációs eszközök használatára,
- a vendégek tartózkodása során felmerült panaszok, reklamációk korrekt elintézésére,
- az idegenvezetői munka során használt dokumentumok helyes használatára.

4. A szakmai vizsga részei:

- gyakorlati vizsga,
- szóbeli vizsga.

4.1. Gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsga tartalma:

- az adott város vagy régió idegenforgalmi értékeinek magyarul, illetve a tanult idegen nyelven (nyelveken) történő helyszíni bemutatása gyalogos körséta vagy autóbusszos bejárás keretében.
- A gyakorlati vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó,
 - ismeri-e az adott város történelmi múltját, jelenét, idegenforgalmi értékeit,
 - meg tud-e adni minden szükséges információt a lát-nivalóról, illetve az azokhoz kapcsolódó bármilyen egyéb témákról,
 - az útvonal objektumait az autóbusból vagy gyalogos sétán magyarul, illetve az adott idegen nyelven összefüggően, rendszerezetten tudja-e bemutatni,
 - a városnézésnek azon a szakaszán, ahol nincs vagy kevés a látnivaló, tud-e a vendégek érdeklődését felkeltő, kiegészítő információkat adni,
 - eljáratította-e a mikrofon helyes használatát,
 - helyesen alkalmazza-e a városnézés során a tanult szakmai, módszertani és technikai ismereteket.

4.2. Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga komplex ismeretanyag számon kérése a megadott témakörökből tételhúzás, illetve gyakorlati esepéldák megoldása formájában.

A szóbeli vizsga az alábbi témakörök ismeretanyagára épít:

- aktuális társadalmi ismeretek,
- országismeret,
- művészettörténet,
- idegenforgalmi ismeretek,
- rendezvényszervezési ismeretek,
- szállodai és vendéglátó ismeretek,
- idegenvezetői módszertan (esetpéldák, szituációs gyakorlatok segítségével).

4.2.1. Szóbeli vizsgakövetelmények

A vizsgázó ismerje:

- a Magyarországon zajló kül-, bel- és gazdaságpolitikai eseményeket és azok összefüggéseit,
- hazai és nemzetközi idegenforgalomban zajló folyamatokat, a fejlődés irányait,
- az idegenforgalmi piac alapfogalmait és kölcsönhatásukat,
- a hazai idegenforgalom szervezetét és irányítási rendszerét,
- a vendéglátás és a szállodaipar, valamint az idegenforgalom kapcsolatát,
- a kereskedelmi szálláshelyek szerepét és feladatát, osztályba sorolásuk szempontjait,
- a magyar konyha kialakulását, jellegzetes ételeit, azok elkészítési módját, étkezési szokásaikat,
- Magyarország borvidégeit, a jellegzetes magyar borokat,
- a nemzetek konyháit, étkezési szokásait, egyes nemzeti ételek elkészítésének módját,
- a fontosabb terítési és felszolgálási szabályokat, módokat, az étel- és italajánlás szempontjait,
- a nyelvterület országainak gazdasági, kulturális és történelmi múltját és jelenét, szokásait,
- Magyarország régióinak kulturális, művészeti, népművészeti és idegenforgalmi értékeit, műemlékeit,
- az aktuális vám- és devizasabályokat,
- az idegenvezető munkavállalásának jogi szabályozását, feltételeit,
- az idegenvezető tevékenység helyét, szerepét a turizmus rendszerében és a gazdálkodó szervezetben,
- az idegenvezetővel szembeni szakmai, társadalmi elvárásokat,
- a kongresszusi turizmus és rendezvényszervezés jelentőségét az exkluzív turizmusban, a rendezvényszervezés folyamatát, az idegenvezetőre háruló vendégfogadói és kísérői, valamint tolmácsolási feladatokat,
- az üzleti élet bonyolításához nélkülözhetetlen titkári teendőket,

— a kulturált idegenvezetői magatartás szabályait.

Az idegenvezetői módszertani ismeretek számon kérése esetpéldákon keresztül történik, melynek során a vizsgázók egy idegenvezetői esetpéldát, gyakorlati szituációt oldanak meg.

Az esetpélda megoldásánál a vizsgázó legyen képes:

- az adott idegenvezetői szituációba beilleszkedni, a feladatot megérteni, és helyesen megoldani,
- az oktatás során elsajátított ismeretanyagot az esetpélda megoldásánál felhasználni és szintetizálni,
- megoldási alternatívákat keresni, és megtalálni az optimális megoldást,
- a nehéz helyzetekben azonnal dönteni, a szükséges szervezési, gyakorlati intézkedéseket megtenni.

5. A szakmai vizsga egyes részei alóli felmentés feltételei

— A felmentés feltételei az 1993. évi LXXVI. törvény 11. §-a alapján, valamint a 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet 7. §-a szerint.

— A gyakorlati vizsga alól felmentés semmilyen feltétel mellett nem adható.

6. A vizsga értékelése

— A szóbeli vizsga értékelése egyetlen osztályzattal történik.

— A gyakorlati vizsga értékelését az elkészített vizsgadarab szakszerűségi mutatói alapján kell elvégezni és egyetlen osztályzattal minősíteni.

— A szakmai elméleti vizsga eredményét az írásbeli és szóbeli eredmény alapján kell meghatározni.

— A részvizsgák eredményei között elégtelen nem lehet. Ha egy vagy több részosztályzat elégtelen, úgy a szakmai vizsgát eredménytelennek kell tekinteni, és szakképesítés nem adható ki.

VI. Ajánlott szakmai blokkok

Idegenforgalmi ismeretek.

Aktuális társadalmi ismeretek.

Művészettörténet.

Országismeret.

Néprajzi ismeretek.

Szállodai és vendéglátó ismeretek.

Rendezvényszervezési ismeretek.

Idegenvezetés elmélete.

Városnézés gyakorlata.

Etikett, protokoll.

Kommunikáció.

III. rész HATÁROZATOK

Az Országgyűlés határozatai

Az Országgyűlés 127/2003. (XI. 26.) OGY határozata

**dr. Deutsch Tamás országgyűlési képviselő mentelmi
ügyében***

A Magyar Köztársaság Országgyűlése *dr. Deutsch Tamás* országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Pesti Központi Kerületi Bíróság 23.B.3612/2003/4. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Balogh László s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nagy Nóra s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Országgyűlés 128/2003. (XI. 26.) OGY határozata

**a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános
Konferenciája 90. ülészakán elfogadott,
a szervezetek elősegítéséről szóló
193. számú Ajánlásról szóló beszámoló elfogadásáról****

Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormányának a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája 90. ülészakán elfogadott, a szervezetek elősegítéséről szóló 193. számú Ajánlásról szóló beszámolóját elfogadja.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Balogh László s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nagy Nóra s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2003. november 24-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2003. november 24-i ülésnapján fogadta el.

Az Országgyűlés 129/2003. (XI. 26.) OGY határozata

az 1932—1933. évi nagy ukrajnai éhínség
70. évfordulójára*

Az Országgyűlés

— megerősítve a Magyar Köztársaság elkötelezettségét az Alkotmányban lefektetett demokratikus alapjogok;

— a demokrácia és az emberi jogok eszméi iránti elkötelezettség jegyében;

— annak tudatában, hogy a nemzetközi dokumentumokban és egyezményekben deklarált sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető emberi jogok tiszteletben tartása és védelme az államok első rendű kötelessége;

— azon meggyőződésében, hogy a nemzeti kisebbségek jogainak mint az egyetemes emberi jogok részének tiszteletben tartása és érvényesülése a béke, az igazságosság, a biztonság, a stabilitás és a demokrácia lényegi tényezője;

— újólag kinyilvánítja, hogy a Magyar Köztársaság tilalmaz és elítél minden olyan politikát, amely valamely nemzeti vagy etnikai kisebbséget vagy kisebbséghez tartozó személyt nemzeti és etnikai kisebbség miatt üldöz, bántalmaz, életkörülményeit nehezíti, jogai gyakorlásában akadályozza, illetve valamely kisebbség erőszakos ki- és áttelepítésére irányul;

— határozottan elítéli mindenfajta diktatórikus rendszert, illetve diktatúrára való törekvést, amely megfosztja állampolgárait az emberi méltóságtól és elidegeníthetetlen szabadságjogaitól;

— elítéli a faji, nemzeti és etnikai eredetű diszkrimináció minden fajtáját, különösképpen annak olyan súlyos eseteit, melyek népcsoportok megsemmisítésére, genocídiumra irányulnak.

1. Az Országgyűlés az 1932—1933. évi nagy ukrajnai éhínség november 29-i 70. évfordulóján mély megrendüléssel emlékezik az emberiség történelmének e szörnyű tragédiájára és az ukrajnai népirtás áldozataira.

2. Az Országgyűlés kifejezi a magyar nép szolidaritását és együttérzését a szovjet sztálini rendszer által mesterségesen és szándékosan előidézett éhínség mintegy 7 millió, köztük 3 millió áldozatul esett gyermek hozzátartozói, leszármazottai, illetve túlélője iránt.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Balogh László s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nagy Nóra s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 59/2003. (XI. 26.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz, valamint — hivatalból eljárva — mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség tárgyában — *dr. Kiss László és dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva* alkotmánybírák különvéleményével — meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság hivatalból eljárva megállapítja: az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot sértő alkotmányellenes helyzet jött létre annak következtében, hogy az Országgyűlés nem állapította meg a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 79. § (2) bekezdésében szabályozott közlés eljárásjogi garanciáit, és ezzel nem biztosította a jogorvoslathoz való jog — a 78. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belüli — gyakorlásának feltételeit.

Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet 2004. február 15. napjáig szüntesse meg.

2. Az Alkotmánybíróság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 78. § (1) bekezdése „illetőleg döntés meghozatalától számított” szövegrésze alkotmányellenességének megállapítása és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságon 19.Pk.22.137/2002. szám alatt nyilvántartott ügyben való alkalmazásának megtiltása iránt benyújtott alkotmányjogi panaszt elutasítja.

3. Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az alkotmányjogi panaszt előterjesztő polgármester-jelöltként indult a 2002. október 20-án megtartott választáson. Állítása szerint a polgármesteri tisztségre megválasztott másik jelölt megsértette a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) előírásait, ezért jogorvoslati kérelmeket terjesztett elő. A helyi választási bizottság elutasító döntése ellen a területi választási

* A határozatot az Országgyűlés a 2003. november 24-i ülésnapján fogadta el.

tási bizottsághoz nyújtott be kifogást. A másodfokú választási szerv úgyszintén elutasító döntése ellen a megyei bírósághoz fordult jogorvoslatért. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 19.Pk.22.137/2002/2. számú végzésével a kifogást — tekintettel arra, hogy az a Ve. 78. § (1) bekezdésében előírt három napon belül nem érkezett meg — elkészség miatt érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Az indítványozó sérelmét arra alapítja, hogy a Ve. 78. § (1) bekezdése a jogorvoslati kérelem előterjesztésére a támadott döntés meghozatalától számított három napot biztosít. A panaszos szerint ez a szabályozás sérti egyrészt az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság alkotmányos alapelvét, másrészt ellentétes az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében meghatározott jogorvoslati joggal.

Az indítványozó álláspontját azzal támasztja alá, hogy a kifogásolt szabályozás alapján még az sem biztosított, hogy az érintett egyáltalán három napon belül tudomást szerezzen a döntésről, nemhogy jogorvoslati kérelmet tudjon ezen időtartamon belül előterjeszteni. A panaszának alapjául szolgáló ügyben már akkor lejárt a nyitva álló határidő, amikor a döntést számára kézbesítették.

2. Az indítványozó a bírósági végzést — amely ellen további jogorvoslatnak nincs helye — 2002. november 9-én vette át, alkotmányjogi panasza pedig 2002. december 10-én érkezett az Alkotmánybíróságra. Mindezek alapján megállapítható, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 48. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek az indítvány megfelel, ezért az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság érdemben vizsgálta.

3. Az eljárás során figyelembe vett jogszabályi rendelkezések a következők:

3.1. Az Alkotmány rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„57. § (5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot — a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan — a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

3.2. A Ve. rendelkezései:

„78. § (1) A panaszt és a kifogást (a továbbiakban együtt: kifogás) úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett tevékenységtől, illetőleg döntés meghozatalától számított három napon belül megérkezzen. A kifogást elbíráló választási bizottság, illetve bíróság a benyújtott kifogásról a beérkezésétől számított három napon belül dönt.”

„79. § (2) A választási bizottság és a bíróság határazatát — annak meghozatala napján — az érintettekkel és az

illetékes választási bizottsággal közölni kell. A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.”

II.

Az indítvány megalapozatlan.

1. A Ve.-nek a jogorvoslatról szóló X. fejezetében a jogalkotó egyrészt meghatározta az általános előírásokat (Ve. 77—81. §), másrészt speciális szabályozást alakított ki a névjegyzék összeállításával kapcsolatos (Ve. 82—83. §), illetve a választási bizottság eredményt megállapító döntése elleni jogorvoslatra vonatkozóan (Ve. 84—85. §). A fejezet strukturálását alapvetően az határozta meg, hogy a választási eljárás egyes szakaszaiban mások az eljáró szervek, illetve az is, hogy különbözőek a jogorvoslatra nyitva álló határidők.

A jogorvoslati határidő a főszabály szerint három nap [Ve. 78. § (1) bekezdés], míg az eredményt megállapító döntés elleni kifogás benyújtására, illetve annak elbírálására mindösszesen egy-egy nap áll rendelkezésre (Ve. 85. §).

Az indítványozó az általános jogorvoslati határidőt megállapító szabály egyetlen elemét támadja, nevezetesen azt, hogy a kifogásnak a döntés meghozatalától számított három napon belül kell megérkeznie. Az indítvány tehát nem érinti sem a panasz (a sérelmezett tevékenységen alapuló jogorvoslat) benyújtását, sem pedig a választási eredmény megállapításával kapcsolatos speciális eljárást, hanem csak és kizárólag arra az esetre vonatkozik, amikor a jogorvoslati kérelmet elbíráló szerv döntést hoz.

Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően nem vizsgálta a rendelkezés egyéb elemeit, eljárása csupán a Ve. 78. § (1) bekezdésének az indítványozó által támadott szövegrészére, vagyis arra terjedt ki, hogy alkotmányellenesnek minősül-e az a törvényi feltétel, miszerint a háromnapos határidő a döntés meghozatalától számít.

2. Az Alkotmánybíróság a 24/1999. (VI. 30.) AB határozatban (ABH 1999, 237.) a Ve. szabályozási körében a népszavazási eljárás egyes kérdéseiben — ezen belül különösen a jogorvoslatra nyitva álló határidő tekintetében — már kifejtette álláspontját.

Határozatában hangsúlyozta, hogy alkotmányossági szempontból alapvető különbségek ragadhatók meg a választási és a népszavazási eljárás között. Míg a választási rendszer lényegéből fakadóan szükségesek és ezáltal indokoltak is a rövid (1 és 3 napos) határidők, addig a népszavazási eljárásban ez nem minden esetben indokolható. Rámutatott továbbá: „[...] a jogalkotónak a választási eljárásban olyan ésszerű határidőket kellett megállapítania, amelyek biztosítják egyrészt a jogorvoslatához való jogot, másfelől pedig azt, hogy a választás eredményének megállapítását a jogorvoslat minél kevésbé késleltesse, s ezáltal

a választási eljárás szabályaiból következő egyéb határidők betartását meg ne akadályozza [...]” (ABH 1999, 237, 243.)

Az Alkotmánybíróság arra is utalt, hogy „[a] választási eljárásban tudható, így előre kiszámítható, hogy mikor kerülhetnek sorra olyan döntések, amelyekkel kapcsolatban a jogorvoslat esetlegesen felmerülhet. A választási szervek elérhetősége biztosított, folyamatosan üléseznek, illetve készenléti helyzetben vannak.” (ABH 1999, 237, 245.)

A választási bizottságok jogállásáról, hatásköreikről, az általuk lefolytatott eljárások jellegéről, az eljárások alanyairól a 917/B/1998. AB határozat (ABH 2001, 1028.) részletesen szól. Az Alkotmánybíróság többek között kifejtette, hogy „[a] választási bizottság jogállását a Ve. két megközelítésben határozza meg. Egyrészt a választópolgárok független, kizárólag a törvényeknek alárendelt szervei (társadalmi típusú szervek), másrészt hatóságok, amelyek mindenkire nézve jogot és kötelezettséget állapítanak meg tevékenységi körükben. Vegyes jellegű jogállását tekintve a választási bizottság leginkább közjogi feladatot ellátó társadalmi típusú szervezetnek tekinthető, amely megvalósítja a választások legitimációs funkcióját, törvényesnek vagy törvénytelennek nyilvánítja a választások eredményét. [...] A hatáskörök közül a legfontosabb — a választás legitimációs funkciójához közvetlenül kapcsolódó elem — a jogvita (panasz, kifogás) elbírálásának joga. Minden választópolgárnak joga van — bizonyos formai kötöttségek betartásával — kétségbe vonni a választás eredményét, illetőleg a választási eljárásban szereplő személy vagy szervezet eljárásának törvényességét. E vita eldöntésére az illetékes választási bizottság jogosult és egyben köteles is. A vitában — érthető okok miatt — elkötelezett szereplők vesznek részt: a választás vesztesei rendszeresen támadják a győzteseket, illetőleg a választási kampány időszakában az ellenérdekű felek egymást támadják politikai és jogi eszközökkel is.” (ABH 2001, 1028, 1030—1031.)

3. A fentiekben hivatkozott megállapításokat is figyelembe véve az Alkotmánybíróságnak azt kellett vizsgálnia a jelen eljárásban, hogy a Ve. 78. § (1) bekezdésének „illetőleg döntés meghozatalától számított” szövegrésze — tekintettel a választási eljárás jellegére — eredményezi-e az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslati jog, illetőleg az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogállamiság alapelvének sérelmét.

A Ve. 6. § (1) bekezdése értelmében a választási bizottság ülése, ezzel együtt a döntéshozatal is nyilvános, tehát az érdeklődő választópolgárok, értelemszerűen ideértve az eljárásban közvetlenül érintett személyeket is, mindvégig jelen lehetnek. A Ve. 25. § (1) bekezdése pedig azt teszi lehetővé, hogy a jelölt egy általa megbízott személyt a választási bizottságba tagként delegáljon. A Ve. 78. §-a ezen túlmenően rendelkezéseket tartalmaz az eljárásban érintettek részvételének biztosítására. A (3) bekezdés értelmében a választási bizottság a kifogás előterjesztőjét meghallgathatja, míg a (4) bekezdés ugyanezt a bírósági

eljárás tekintetében írja elő. A hivatkozott alkotmánybíró-sági megállapítások, valamint a Ve. idézett rendelkezései egyértelműen alátámasztják azt, hogy a választási bizottságok tevékenységét nem lehet kizárólagosan hatósági jellegűnek tekinteni. Ez a jellegzetesség nem hagyható figyelmen kívül egyes eljárási cselekmények, illetve az azokhoz kapcsolódó feltételek alkotmányosságának megítélésénél.

A választások a képviseleti demokrácia kiemelkedően fontos eseményei, amelyek lefolyásának és eredményes kiemelésének legfőbb feltétele a választópolgári részvétel. A választási folyamattól való teljes vagy nagyfokú tartózkodás ellehetetlenítené, illetőleg kétséggé tenné a legitimált közhatalom létrejöttét, vagyis a népszuverenitást gyakorló testületek (Országgyűlés, képviselő-testületek) megalakulását, a választott tisztségek betöltését. A választói aktivitás legjelentősebb megnyilvánulása ugyan a szavazás, de a választópolgári részvétel szükségképpen eleme a jelölésnek, a választási kampánynak, a választási bizottságok tevékenységének is.

A közügyek vitelében való olyan részvétel, amikor egy választópolgár jelöltként közhatalmi tisztség elnyerésére törekszik, illetőleg akár ilyen minőség nélkül is jogvitát kezdeményez, az általános választópolgári aktivitáson túlmegegy. Az aktivitás nyilvánvalóan jelentősebb a jelölt esetében, hisz a passzív választójog gyakorlása a választási eljárás jelentős részére kiterjed, és ehhez képest kisebb azoknál, akik csak egy-egy vitás kérdés eldöntése tekintetében érintettek.

A jogvitákról a választási bizottságok, illetve végső soron a bíróságok döntenek, de ezeket a szerveket ugyanolyan szoros határidők kötik, mint a jogorvoslatot kérőket, mert a Ve. 78. § (1) bekezdése azt is előírja, hogy a benyújtott kifogásról a beérkezésétől számított három napon belül határozniuk kell. A Ve. 4. § (4), illetve (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a napokban megállapított határidőket a naptári napok szerint kell számítani, és azok — eltérő rendelkezés hiányában — a határidő utolsó napján 16 órakor járnak le.

A választási eljárásban tehát tudható, illetve nagy valószínűséggel előre kiszámítható, hogy mikor kerülhetnek sorra olyan döntések, amelyekkel kapcsolatban a jogorvoslat esetlegesen felmerülhet. A jogorvoslattal érintett személy ennek megfelelően akár személyesen, akár megbízottja (delegált tag vagy eseti megbízott) közreműködésével figyelemmel kísérheti a kifogás elbírálását. Ha ezt elmulasztja, módjában áll a kifogása elbírálásáról utólag érdeklődni, mert a választási szervek elérhetősége biztosított. Ezek ugyanis — szemben a hatósági eljárásokban döntést hozó szervekkel — folyamatosan üléseznek, illetve készenléti helyzetben vannak.

A választásokon jelöltként való indulás politikai szerepvállalás, csakúgy mint a választási „jogvita” kezdeményezése. A fentiek alapján az ésszerűség azt kívánja, hogy a jogvitát kezdeményező (pl. kifogást benyújtó) személy, kü-

lönösen, ha egyben jelöltként is indult, kísérje figyelemmel az eljárás lefolytatását, akár úgy is, hogy amennyiben módja van rá, részt vegyen a választási bizottság ülésén. Olyan esetben azonban, ha ezzel a jogával bármely okból nem él, akkor is biztosítani kell számára, hogy a jogvita eldöntéséről tudomást szerezzen.

Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy mindezek mellett a jogvitát eldöntő szervet az a kötelezettség terheli, hogy a döntést írásba foglalja, s arról az érintetteket megfelelő módon és a lehető leggyorsabban tájékoztassa. Erre vonatkozóan a Ve. 79. § (2) bekezdése tételesen is előírja, hogy a választási bizottság és a bíróság határozatát — annak meghozatala napján — az érintettekkel és az illetékes választási bizottsággal közölni kell. A törvénynek ez a szabálya az eljáró szervek kötelezettségévé teszi a döntésükről való tudomásszerzés azonnali biztosítását anélkül, hogy a közlés részletszabályait maga a jogalkotó meghatározta volna.

A jogorvoslati jog választási eljárásban való szabályozásának fontos szempontja, hogy az eljárás során minél hamarabb megszülessenek a végleges döntések. A Ve. 3. §-ában foglalt alapelvek szerint ugyanis a választás tisztaságának megóvása, a jogorvoslat lehetőségének biztosítása mellett a választás eredményének gyors és hiteles megállapítását is biztosítani kell; ennek érvényre juttatása a többi alapelvvel azonos fontosságú. Bár a vizsgált rendelkezés nem kapcsolódik közvetlenül a választási eredmény megállapításához, a kifogások benyújtására megállapított határidő rövidegét, illetve a gyors elbírálás előírását érthetővé teszi a Ve. 79. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés. Eszerint ha a választási bizottság, illetőleg a bíróság a kifogásnak helyt ad, a választási eljárás egészének vagy egy részének megismételtetésére is sor kerülhet. Az ésszerűtlenül hosszú ideig elhúzódó jogviták a választások eredményének akár utólagos (későbbi) megkérdőjelezését is lehetővé tennék, adott esetben akadályoznák a választott testületek megalakulását (tisztsegek betöltését) vagy kétségbe vonnák a már megalakult testületek (betöltött tisztsegek) legitimációját. Ez sértené az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében foglalt népszuverenitás elvét, egyúttal ellentétes volna a jogállam demokratikus jellegével [Alkotmány 2. § (1) bekezdés].

A választási eljárásnak a demokratikus legitimáció biztosításában megnyilvánuló funkciója, valamint az eljárási rend sajátosságai, ezen belül is különösen a jogalanyok (jogorvoslattal érintett személyek) fentebb kifejtett helyzete indokoltá teszi a rövid jogorvoslati határidők és az ehhez kapcsolódó szigorúbb feltételek meghatározását. Az Alkotmánybíróság ennek alapján megállapította, hogy a Ve. 78. § (1) bekezdés „illetőleg döntés meghozatalától számított” szövegrésze nem sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogállamiság alapelvét, továbbá az 57. § (5) bekezdésben foglalt jogorvoslathoz való jogot sem, ezért az alkotmányjogi panaszt elutasította.

III.

Az alkotmányjogi panasz elutasításával az Alkotmánybíróság egyértelművé tette, hogy a választási eljárás során önmagában a rövid (háromnapos) határidő, valamint az ehhez kapcsolódó feltételek (a határidő számítása a döntés meghozatalától számít, illetve az, hogy a jogorvoslati kérelemnek három napon belül meg is kell érkeznie) nem eredményeznek alkotmányellenességet. Eljárása során az Alkotmánybíróság figyelembe vette a Ve. 79. § (2) bekezdését, amely a jogorvoslati feltételek teljesíthetősége érdekében előírja, hogy a határozatot annak meghozatala napján az érintettekkel közölni kell.

Nem tartalmaz viszont a felhívott jogszabályhely rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a határozat közzlése, vagyis az, hogy az érintett a döntésről tudomást szerezzen, hogyan, milyen módon, milyen eszközök igénybevitelével biztosítható. A hagyományos kézbesítés átlagos időtartama (két-három nap) ugyanis azzal a következménnyel járhat, hogy az érintett — a nyitva álló határidő rövidege miatt — jogorvoslati jogával nem tud élni. A jogalkotó tehát elmulasztotta annak a garanciális rendelkezésnek a megalkotását, amely a választási eljárásban biztosítja az érintett jogorvoslati jogának teljes körű gyakorlását. Ennek alapján az Alkotmánybíróság — hivatalból eljárva — vizsgálta, hogy a garanciális rendelkezés hiánya eredményezett-e mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet.

A kérdés megítéléséhez az Alkotmánybíróság a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességre, majd a jogorvoslati jogra vonatkozóan kialakított gyakorlatát tekintette át.

Az Alkotmánybíróságnak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességre vonatkozó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. §-a szabályozza, amely alapján erre akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta és ezzel alkotmányellenességet idézett elő.

„Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogalkotó szerv jogalkotási kötelezettségének konkrét jogszabályi felhatalmazás nélkül is köteles eleget tenni, ha az alkotmányellenes helyzet — a jogi szabályozás iránti igény — annak nyomán állott elő, hogy az állam jogszabályi úton avatkozott bizonyos életviszonyokba és ezáltal az állampolgárok egy csoportját megfosztotta alkotmányos jogai érvényesítésének lehetőségétől. [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.] Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg akkor is, ha alapjog érvényesüléséhez szükséges jogszabályi garanciák hiányoznak. [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 231.]

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányértést nemcsak akkor állapít meg, ha az adott tárgykörre vonatkozóan semmilyen szabály nincs [35/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 204.], hanem akkor is,

ha az adott szabályozási koncepción belül az Alkotmányból levezethető tartalmú jogszabályi rendelkezés hiányzik. [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 113.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122, 128.; 15/1998. (V. 8.) AB határozat, ABK 1998. május 222, 225.] A szabályozás tartalmának hiányos voltából eredő alkotmányosértő mulasztás megállapítása esetében is a mulasztás, vagy a kifejezett jogszabályi felhatalmazáson nyugvó, vagy ennek hiányában, a feltétlen jogszabályi rendezést igénylő jogalkotói kötelezettség elmulasztásán alapul.” [4/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 52, 56—57.]

Az 5/1992. (I. 30.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette: „Az Alkotmány a jogorvoslathoz való jogot az alkotmányos alapjogok között rögzíti. Az, hogy az 57. § (5) bekezdése szerint a jogorvoslati jogot mindenki 'a törvényekben meghatározottak szerint' gyakorolhatja, utalás az eltérő szabályozási lehetőségekre az egyes eljárásokban arra, hogy a jogorvoslatnak többféle formája lehet. [...] a jogorvoslathoz való jog, mint alkotmányos alapjog immanens tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy [...] ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége.” (ABH 1992, 27, 31.)

Rámutatott arra is, hogy „[m]inden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a 'jogorvoslás' lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jog-sérelem orvosolhatóságát.” [23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186.]

A jelen határozat indokolása II/2. pontjában már hivatkozott 24/1999. (VI. 30.) AB határozatban az Alkotmánybíróság elvi élel kiemelte: „[a] háromnapos jogorvoslati határidő megállapításának alkotmányossága önmagában, csak az időtartam nagysága alapján nem ítéltető meg, e tényező mellett más elemeket is figyelembe kell venni, mindenekelőtt a jogorvoslattal megtámadható döntésről való tudomásszerzés garantáltságát.” (ABH 1999, 237, 244.)

Az Alkotmánybíróság a jelen eljárásban is megerősíti: a jogorvoslati jognak a választási eljárásban is érvényesülnie kell. A jogalkotót ennek elérése érdekében az a kötelezettség terheli, hogy az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében foglalt jogorvoslati jog gyakorlati érvényesülése érdekében a választási eljárásról szóló törvényben garanciális rendelkezések beiktatásával szabályozza a választási szervek, illetve a bíróságok döntéseiről való azonnali tudomásszerzés biztosítását. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza: a Ve. 78. § (1) bekezdésében, valamint 79. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések során a jogorvoslati jogból folyó alkotmányos követelmény az, hogy a határozat közlésének olyan módon kell történnie, amely biztosítja, hogy annak tartalmát az érintettek a döntés meghozatalának napján megismerhessék.

Mivel az Alkotmánybíróság a Ve. 78. (1) bekezdésével, valamint a 79. § (2) bekezdésével összefüggésben megállapította a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet, az Abtv. 49. § (1) bekezdése szerint felhívta az Országgyűlést, hogy szabályozási kötelezettségének 2004. február 15. napjáig tegyen eleget. Az Abtv. 49. § (2) beke-

dése alapján a mulasztást elkövető szerv a megjelölt határidőn belül köteles jogalkotói feladatának eleget tenni.

Az Alkotmánybíróság a határozatból folyó jogalkotási kötelezettségre figyelemmel elrendelte határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét.

*Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke*

*Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Czúcz Ottó s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Erdei Árpád s. k.,
előadó alkotmánybíró*

*Dr. Harmath Attila s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró*

Alkotmánybírósági ügyszám: 905/D/2002.

Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye

1. A többségi határozatban írt indítványértelmezést túl szűknek tartom, ennek megfelelően nem tartom elegendőnek a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását, hanem e helyett a támadott rendelkezés egészének megsemmisítése mellett látok több érvet. Ennek megfelelően nem értek egyet a benyújtott alkotmányjogi panasz elutasításával sem.

A határozat szerint „az indítványozó az általános jogorvoslati határidőt megállapító szabály egyetlen elemét támadja, nevezetesen azt, hogy a kifogásnak a döntés meghozatalától számított három napon belül kell megérkeznie. Az indítvány tehát nem érinti sem a panasz (a sérelmezett tevékenységen alapuló jogorvoslat) benyújtását, sem pedig a választási eredmény megállapításával kapcsolatos speciális eljárást, hanem csak és kizárólag arra az esetre vonatkozik, amikor a jogorvoslatot elbíráló szerv döntést hoz.”

Az Alkotmánybíróság többségi határozata ennek megfelelően nem vizsgálta a rendelkezés egyéb elemeit, eljárása csupán a Ve. 78. § (1) bekezdésének az indítványozó által támadott szövegrészére, vagyis arra terjedt ki, hogy alkotmányellenesnek minősül-e az a törvényi feltétel, miszerint a háromnapos határidő a döntés meghozatalától számít.

Álláspontom szerint azonban az indítványozó ennél tágabb körű vizsgálatot kért az Alkotmánybíróságtól. Kifejezetten és közvetlenül ugyan valóban arra utal, hogy az Alkotmánybíróság a Ve. 78. § (1) bekezdésének „...” illetőleg döntés meghozatalától számított ...” szövegrésze alkot-

mányellenességét állapítsa meg, szándéka és írásban is kifejezésre juttatott akarata azonban a Ve. teljes 78. § (1) bekezdése szövegének alkotmányossági vizsgálatát célozta. Idézem: „A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 78. §-ának (1) bekezdése a következőket mondja ki: A panaszt és a kifogást (a továbbiakban együtt: kifogást) úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett tevékenységtől, illetőleg döntés meghozatalától számított három napon belül megérkezzen. A kifogást elbíráló választási bizottság, illetve bíróság a benyújtott kifogásról a beérkezéstől számított három napon belül dönt. Ez a szabályozás sérti a jogbiztonságot, tekintettel arra, hogy tökéletlen, hiányos, nem tartalmazza azokat az eljárási szabályokat (azok minimumát sem), amelyek biztosíthatnák in abstracto az érintett számára a bírósági jogorvoslati jog gyakorolhatóságát.”

Az indítványozó valójában tehát a Ve. 78. § (1) bekezdésének teljes szövegét kifogásolta. Erre utal kérésének részletezése is: „A Ve.tv. inkriminált, fentebb idézett §-a ugyanis nem szól egyáltalán arról, hogy a bíróság előtt kifogással megtámadható döntést az azt meghozó választási bizottság hogyan köteles kézbesíteni. Arról sem szól a Ve.tv. vonatkozó §-a, hogy vajon a három napot naptári napban kell-e számolni, vagy a jogorvoslati nem peres eljárásból adódóan a Pp. általános határidő számításra vonatkozó szabályai alkalmazandók-e értelemszerűen? A Ve.tv. idézett §-a nem mondja expressis verbis ki, hogy a háromnapos határidő jogvesztő, ellene igazolási kérelemnek helye nincs.”

2. Álláspontomat az alábbiak szerint foglalom össze:

Egyetértek azzal, hogy:

a) Míg a választási rendszer lényegéből fakadóan szükségessé és ezáltal indokoltak is a rövid határidők, addig a népszavazási eljárásban ez nem minden esetben indokolható. Azaz: a jogalkotónak a választási eljárásban olyan ésszerű határidőket kell megállapítania, amelyek biztosítják egyrészt a jogorvoslatihoz való jogot, másfelől pedig azt, hogy a választás eredményének megállapítását a jogorvoslat minél kevésbé késleltesse, s ezáltal a választási eljárás szabályaiból következő egyéb határidők betartását ne akadályozza meg. [24/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 237, 243.]

b) A választások a képvisleti demokrácia kiemelkedően fontos eseményei, amelyek lefolyásának és eredményes kimenetelének legfőbb feltétele a választópolgári részvétel.

Nem értek egyet viszont azzal, hogy — a fentiekre tekintettel — alkotmányossági szempontból elfogadható lenne a Ve. indítvánnyal támadott 78. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés.

S mint fentebb bizonyítani törekedtem, a Ve. 78. § (1) bekezdésének egészére kiterjedt az indítvány.

Álláspontom szerint a törvényalkotó a panasz és kifogás benyújtására biztosított 3 napos határidővel csak arra biztosított lehetőséget, hogy a keletkező jogviták ésszerű időn

belül elbírálhatók legyenek, annak azonban nem biztosította a feltételeit, hogy már magának a panasznak, kifogásnak a benyújtására is ugyanilyen ésszerű határidő álljon rendelkezésre.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése értelmében „A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam”. A demokrácia elve és követelménye nem toll a kalapon, hanem olyan igény, amelynek tényleges, érdemi érvényesítésére valós, s nem pedig látszat lehetőségeket kell biztosítani. Az érintettek aktív és passzív választójogának gyakorlását biztosító intézmények és működési rend megléte előfeltétele a demokratikus választójog gyakorlásának. Ennek megteremtése az államnak, mint törvényalkotó hatalomnak az Alkotmányból folyó egyenes kötelezettsége.

Látszattmegoldásnak tartom ezért a „megérkezés” cselekményéhez kötődő 3 napos jogvesztő határidő kikötését, amely időtartamnak ugyanakkor biztosítania kellene:

a) a döntés írásba foglalását, arról az érintettek megfelelő módon és a lehető leggyorsabb tájékoztatását [Ve. 79. § (2) bekezdés];

b) a panasz, kifogás szakmai tartalmának — érintett általi — összeállítását;

c) a panasz, kifogás előterjesztőjének meghallgatását; [Persze ha az ezt mérlegelő választási bizottság egyáltalán meghallgatja az érintettet: a Ve. 78. § (3) bekezdése ugyanis is a „meghallgathatja” szóhasználatával nem teszi elkerülhetetlenné és kötelezővé a meghallgatást.]

d) a panasz, kifogás „megérkezését”.

Olyan „elemek” ezek, amelyek szélső esetben, azaz irreálisan rövid határidő biztosítása esetén felvethetik a háromnapos jogorvoslati határidő alkotmányossága, alkotmányellenessége kérdését is. Az Alkotmánybíróság szerint: „[a] háromnapos jogorvoslati határidő megállapításának alkotmányossága önmagában, csak az időtartam nagysága alapján nem ítélt meg, e tényező mellett más elemeket is figyelembe kell venni, mindenekelőtt a jogorvoslattal megtámadható döntésről való tudomásszerzés garانتáltóságát.” [24/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 237, 243].

Úgy gondolom, a támadott szabályozás alkotmányossági szempontból vitatható. Álláspontom összhangban áll az idézett AB határozattal, hiszen magam sem „önmagában”, a 3 napos (egyébként jogvesztő) határidő alkotmányosságát vitatom, hanem azt, hogy a felsorolt cselekmények — mint a demokratikus választójog gyakorlását kifejezni képes „más elemek” — korrekt megtételére a 3 napos határidő elegendő lenne. Ez az idő a döntéshez és a „megérkezéshez” kötött, jogvesztő hatályú, amely ilyenként nincs összhangban mindazzal az elvárással, ami egyébként a Választási Bizottság kötelezettségeként jelenik meg, illetőleg mindazokkal a lehetőségekkel, amelyekkel a panasztevő, kifogást emelő élhetne. Valójában maga a törvény nem biztosította a valós feltételeket ahhoz, hogy az általa előírtak ténylegesen realizálódhassanak is.

Az egyoldalúan csak az ilyen eljárások gyors lezárására koncentráló törvényi szabályozás nem biztosítja a „tisztességes eljárást” (fair trial) sem, emiatt a döntés meghozatalához, a megérkezéshez kötött, háromnapos jogvesztő ha-

táridő előírása — mint mondtam — olyan „szélső” esetnek minősül, amely — a hozzá kapcsolódó demokratikus választói közreműködésre a gyakorlatban nem is teremt lehetőséget.

Az Alkotmánybíróság nem veszi (és nem is veheti) át a törvényalkotó hatáskörét. Arra azonban utalhat, hogy a már alkotmányossági aggályokat felvető rövid határidő — a törvényalkotó mérlegelése szerint — ésszerűen emelhető lehetne, illetőleg az is az érintettek választási eljárásban való demokratikus közreműködése érdemibbé tételét szolgálná, ha a panasz, kifogás döntéshez kötése és „megérkezése” helyett a törvényalkotó legalább annak közlése és „benyújtása” előírását mérlegelné.

Mindezekre tekintettel a támadott rendelkezés [azaz a Ve. 78. § (1) bekezdése] — álláspontom szerint — megsemmisítendő lett volna.

3. Az adott esetben az indítványozó ügyében 2002. október 24-én hozott határozatot csak 2002. november 4-én kézbesítették a részére. Ő november 5-én terjesztette elő a kifogását, azaz a kézbesítést követő napon! Kérelme azonban már elkésettnek számított, hiszen az eljáró bíróság szerint a kifogás ekkor előterjesztésének határideje már október 27-én lejárt. Az elmaradt kézbesítés ellehetlenítette tehát az indítványozó számára az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog igénybevételét. Úgy gondolom, nyilvánvaló összefüggés áll fenn a Ve. támadott 78. § (1) bekezdésének alkotmányossági szempontból kifogás tárgyává tehető tartalma és az indítványozó „sorsa” között. Az indítványozó áldozatává lett egy — nézetem szerint — alkotmányellenes törvényi rendelkezésnek, amely helyzetet az Alkotmánybíróságnak nem az alkotmányjogi panasz elutasításával kellett volna kezelnie, hanem helyt kellett volna adnia az indítványozó (alkotmányjogi panasszal élő) kérelmének.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Tersztyánszkné dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 60/2003. (XI. 26.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálata és mulasztásban megnyil-

vánuló alkotmányellenesség megállapítása tárgyában indult eljárásban meghozta az alábbi

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 44. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, alkotmányellenes helyzet jött létre annak következtében, hogy a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvényben, valamint a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvényben az Országgyűlés nem az Alkotmány 2. §-a (1) bekezdésében és 57. §-a (5) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkotta meg a politikai hirdetéseknek a műsorszolgáltatók által a választási kampány időtartama alatt történő közlésével kapcsolatban a hatékony jogorvoslati eljárás lefolytatásának határidejére vonatkozó szabályokat. Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet 2004. március 1-jéig szüntesse meg.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó azt kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítson meg mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet, mert a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Mtv.) 49. §-a (3), (4), (6) bekezdésének és 51. §-a (1), (2) bekezdésének szabályai lehetetlenné teszik, hogy választási kampány idején valamelyik párt reklámfilmjének sugárzását megtagadó döntés esetén a panasz elbírálása még a kampányidőszak befejezése előtt megtörténhessék. Álláspontja szerint ez a helyzet az Alkotmány 61. §-a (1) és (2) bekezdésének sérelmét idézi elő.

Az indítványozó az Alkotmánybíróság főtítkárától kapott felszólítás után benyújtott kiegészítő beadványában annak megállapítását kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy az Országgyűlés nem rendelkezett az Mtv. és a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) megalkotása során a műsorszolgáltató által elkövetett törvénysértés elleni panasznak a választási kampányidőszakon belül történő elbírálásáról és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. Kérte továbbá a Ve. 44. §-a (2) bekezdésének megsemmisítését, mert ez a szabály rendeli el az Mtv. azon rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek lehetetlenné teszik a panasznak a választási kampányidőszak befejezése előtt való elbírálását. Az indítványozó ebben a

beadványában is az Alkotmány 61. §-ának (1) és (2) bekezdésére hivatkozott.

II.

Az indítvány elbírálásánál az Alkotmánybíróság a következő jogszabályokat vette alapul:

— az Alkotmány hivatkozott rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„57. § (5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot — a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan — a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

„61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát.”

— a Ve. rendelkezései:

„44. § (1) A kampányidőszakban a műsorszolgáltatók a jelölő szervezetek, illetőleg a jelöltek számára azonos feltételekkel tehetnek közzé politikai hirdetést. A politikai hirdetéshez véleményt, értékelő magyarázatot fűzni tilos.

(2) A műsorszolgáltatók választási kampányban való részvételére egyebekben a rádiózásról és televíziózásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.”

— az Mtv. rendelkezései:

„49. § (1) Ha a műsorszolgáltató a vételkörzet lakosságát foglalkoztató társadalmi kérdésben egyoldalúan tájékoztat, különösen ha a vitatott kérdésben egyetlen vagy egyoldalú álláspont megjelenítésére vagy kifejezésére ad lehetőséget, vagy ha egyéb módon súlyosan megsérti a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője vagy a sérelmet szenvedett (a továbbiakban: kifogást tevő) kifogásával a műsorszolgáltatóhoz fordulhat.

(2) A kifogást tevő a kifogásolt közlés megjelenésétől, többszöri közlés esetén az utolsó ismétléstől számított negyvennyolc órán — a Magyar Köztársaság határain kívül élő (tartózkodó, működő) személy esetében nyolc napon — belül írásban kérheti a műsorszolgáltatótól álláspontjának — a kifogásolt álláspont megjelenéséhez hasonló körülmények közötti — ismertetését. Nem élhet a kifogásolás jogával a kifogást tevő, ha az ismertetésre nem juttatott álláspontja ismertetésére ezen álláspont más képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kifogást tevő kapta, de azzal nem élt.

(3) A műsorszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról, annak kézhezvételétől számított negyven-

nyolc órán belül dönt. A döntésről a kifogást tevőt haladéktalanul értesíteni kell. A kifogást tevő a döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül — a döntés közlésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett megjelenítéstől számított hat napon — külföldi esetén tizenkét napon — belül a kifogásolt műsorszám és a műsorszolgáltató pontos megnevezésével írásban panaszt nyújthat be a Panaszbizottsághoz. A Panaszbizottsághoz akkor is benyújtható a panasz, ha a műsorszolgáltató a kifogást elfogadó nyilatkozata ellenére a kifogásban foglaltakat nem teljesíti. Ebben az esetben a Panaszbizottsághoz a kifogás teljesítésére vállalt határidő lejártát követő negyvennyolc órán belül kell a panaszt benyújtani.

(4) A Panaszbizottság a panasz benyújtásától számított tizenöt napon belül állást foglal a kifogást tevő által előterjesztett kérdésekben.”

„51. § (1) A Panaszbizottság állásfoglalása ellen jogorvoslati kérelemmel a Testülethez lehet fordulni az állásfoglalás közlésétől számított negyvennyolc órán belül. A műsorszolgáltató jogorvoslati kérelme halasztó hatályú.

(2) A Testület a jogorvoslati kérelemről nyolc napon belül határoz. A Testület elmarasztaló határozatát, illetve, ha a Testület a műsorszolgáltató kérelmét elutasítja, a Panaszbizottság állásfoglalását azonnal teljesíteni kell.

(3) A Testület határozatának felülvizsgálatát a bíróságtól lehet kérni. A bíróság a polgári perrendtartásról szóló — többször módosított — 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) XX. fejezetének szabályai szerint jár el. A bíróság a Testület határozatát megváltoztathatja.”

III.

Az indítvány részben megalapozott.

1. Az indítványozó a Ve. 44. §-a (2) bekezdésének megsemmisítését kérte. Az indítvány bevezetőjében az Alkotmány 61. §-ának (1) és (2) bekezdésére hivatkozott.

A Ve. 44. §-ának (1) bekezdése a műsorszolgáltatók olyan kötelezettségeit határozza meg, amelyekkel a választások jelöltjeinek azonos szereplési feltételeit biztosítják. Ehhez a szabályhoz kapcsolódik a támadott rendelkezés, amely önálló szabályt nem tartalmaz, hanem csak utal az Mtv.-re. Utaló szabály alkotmányossága nem önmagában, hanem azzal a szabállyal együtt vizsgálándó, amelyre az utalás vonatkozik (ugyanígy a 880/B/1992. AB határozat, ABH 1996, 803, 805.). Maga az indítványozó is a támadott szabályban megjelölt törvénnyel, az Mtv.-vel egységben szemlélve terjesztette elő kérelmét, de a műsorszolgáltatókra az Mtv.-ben a választási kampánnyal kapcsolatban meghatározott szabályok közül csak a 49. § (3), (4) és (6) bekezdését, valamint az 51. § (1) és (2) bekezdését emelte ki. Az indítványozó az alkotmányellenességet csak azon az alapon állította, hogy a szabályozás nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely lehetővé tenné a jogorvoslati eljárásnak a kampányidőszak befejezése előtti elintézését.

Az indítványozó az Mtv.-nek a Ve. utaló szabályával összefüggésben álló rendelkezéseit nem azok tartalma miatt támadta, hanem azért, mert hiányoznak a választási kampányra tekintettel lévő speciális szabályok. A Ve. 44. §-ának (2) bekezdésére vonatkozó megsemmisítési kérelem is valójában a mulasztás megállapítását jelenti. Az Mtv.-nek az Országos Rádió és Televízió Testület Panaszbizottsága (a továbbiakban: panaszbizottság) eljárására vonatkozó rendelkezései nem sértik az Alkotmány szólás- szabadságról, sajtószabadságról és a közérdekű adatok megismerésének jogáról szóló szabályait. Erre tekintettel, valamint figyelembe véve, hogy a Ve. 44. §-ának (2) bekezdése az Mtv.-nek az indítványozó által megjelölt szabályai- val összefüggésben szemlélve sem ellentétes az Alkotmány 61. §-ának (1) és (2) bekezdésével, az Alkotmánybíróság az indítványozó megsemmisítésre irányuló kérelmét elutasította.

2. Az indítványozó mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is kérte. Arra hivatkozott, hogy a választási kampányhoz kapcsolódó reklámfilm sugárzásának megtagadása esetén az Mtv.-ben meghatározott általános jogorvoslati határidők miatt az eljárás nem fejeződik be a választások napja előtt. Így a jogorvoslatra valójában nem kerülhet sor, ennek következtében az Alkotmány 61. §-a (1) és (2) bekezdésében foglaltakkal ellentétes helyzet keletkezik.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. §-ának (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet akkor állapít meg, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő.

A jogalkotás feladata nemcsak akkor állapítható meg, ha erre vonatkozó kifejezett jogszabályi előírás van, hanem akkor is, ha valamely alapvető jog érvényesüléséhez magából az Alkotmányból következik a jogalkotás szükségessége [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.]. Az Alkotmánybíróság már a 37/1992. (VI. 10.) AB határozatban megállapította, hogy a véleménynyilvánítás szabadságát a rádió és televízió esetében részletes jogi szabályozással kell biztosítani és az Országgyűlés olyan körben köteles törvényt alkotni a véleményszabadság biztosítékairól, ahogy ezt a véleménynyilvánítás szabadsága, a tájékoztatás kötelessége megkívánja (ABH 1992, 227, 230—231.).

Az Alkotmány 2. §-a (1) bekezdésében kimondott demokratikus jogállam elvével összhangban a Ve. 3. §-a a választási eljárás alapelveként emeli ki többek között a jelöltek és a jelölő szervezetek esélyegyenlőségét, valamint a jogorvoslat lehetőségét. Ennek megfelelően írja elő a 44. § (1) bekezdése, hogy a műsorszolgáltatók a jelölő szervezetek és a jelöltek számára azonos feltételekkel tehetnek közzé politikai hirdetést. Az Mtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint választási időszakban a választásokról szóló szabályok szerint lehet politikai hirdetést közzétenni. A választási kampány első időszakát a Ve. 4. §-a és 40. §-a viszony-

lag rövid időtartamban határozza meg (a választás kitűzésétől a szavazást megelőző nap 0 óráig; a választás kitűzése legkésőbb 72 nappal a szavazás napja előtt történik meg). Még rövidebb időtartamot határoz meg a Ve. 93. §-a és 106. §-a a jelölő szervezetek, illetve jelöltek ingyen közzéteendő politikai hirdetésére: ez az időtartam a szavazást megelőző 18. (illetve 15.) naptól a szavazást megelőző 3. napig tart.

A médiának a közvélemény befolyásolásában különösen nagy szerepe van és különösen fontos az, hogy a választási kampányok időszakában a műsorszolgáltatás keretében érvényesülhessen a véleménynyilvánítás szabadságának, valamint a közérdekű adatok megismerésének joga. Erre tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 1999-ben ajánlást fogadott el a választási kampánynak a médiában való megjelenítéséről [Recommendation No. R (99) 15 of the Committee of Ministers to Member States on Measures Concerning Media Coverage of Election Campaigns]. Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről kötött Római Egyezménynek a véleménynyilvánítás szabadságát kimondó 10. cikkére hivatkozással az ajánlás általános elveket határoz meg a nemzeti szabályozáshoz. Ilyen elvként rögzíti azt a követelményt, hogy a műsorszolgáltatásban a választási kampányok objektív, kiegyensúlyozott és elfogulatlan módon jelenjenek meg.

A műsorszolgáltatóknak a választási időszakokban játszott szerepére, valamint a politikai hirdetések (különösen az ingyenes hirdetések) közzétételére a Ve.-ben megszabott rövid időszakokra tekintettel különös jelentősége van annak a kérdésnek, milyen határidők vonatkoznak a jogorvoslati eljárás lebonyolítására. A választási eljárás szabályainak megsértésére a Ve. a 77—85. §-okban speciális eljárási szabályokat határoz meg és az eljárás lefolytatására nagyon rövid időtartamokat szab meg. Ezek a szabályok nem vonatkoznak azonban a műsorszolgáltatóknak a választási kampányokban való részvételére, mert ezekre a Ve. 44. §-ának az indítványozó által támadott (2) bekezdése szerint az Mtv. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az Mtv. vonatkozó rendelkezései viszont nem a választási eljárás sajátos, rövid eljárási időtartamot meghatározó követelményeit veszik alapul, hanem a műsorszolgáltatás körében felmerülő panaszoknál általában jelentkező igényekét. Ennek következtében a politikai hirdetés közzétételének elutasításától számítva harminc napot meghaladó időtartamú lehet a jogorvoslat elbírálásának az a szakasza, amely még a felülvizsgálat bíróságtól való kérése előtt van. Így nyilvánvalóan fennáll annak a veszélye, hogy a jogorvoslati eljárás befejezésére a kampányidőszak lezárása után kerül sor. Ekkor pedig a politikai hirdetés közzététele az Mtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint akkor is tilos, ha egyébként a panaszt a jogorvoslati eljárás során megalapozottan találták.

Az Alkotmány 57. §-ának (5) bekezdése szerint a mindenkit megillető jogorvoslati jog az Alkotmánybíróság gyakorlatában a hatékony jogvédelem meglétének követelményét jelenti [39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263, 272.; 21/1997. (III. 26.) AB határozat, ABH 1997, 103, 106.].

A politikai hirdetések műsorszolgáltatók által történő közzétételével kapcsolatos hatékony jogorvoslati eljárás speciális szabályainak hiánya olyan helyzetet teremt, amelyben sérül az Alkotmány 2. §-a (1) bekezdésében kimondott demokratikus jogállam elvének a demokratikus rendszerre vonatkozó az a követelménye, amelynek alapján a választási eljárás alapelvei közé tartozik az esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között [Ve. 3. §-ának c) pontja]. Tekintettel arra, hogy ezen az alapon a jogalkotói mulasztás miatt bekövetkezett alkotmányellenes helyzetet az Alkotmánybíróság megállapította, — állandó gyakorlatának megfelelően [összefoglalóan az 56/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 478, 482.] — nem vizsgálta azt a kérdést, hogy sérül-e az Alkotmány 61. §-ának (1) bekezdésében meghatározott véleménynyilvánítási szabadság joga is.

A fentiek szerint az Alkotmánybíróság a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet megállapította, és az Abtv. 49. §-a (1) bekezdésének megfelelően, határidő tűzésével felhívta a törvényhozót jogalkotási kötelezettségének teljesítésére.

Az Alkotmánybíróság a határozatból eredő jogalkotási kötelezettségre tekintettel elrendelte határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czúcz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 141/E/1999.

Az Alkotmánybíróság 61/2003. (XI. 26.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos megállapítása iránt benyújtott indít-

vány, valamint alkotmányjogi panasz alapján meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság a területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény 21. § (1) bekezdéséből „az Ötv. hatálybalépése előtt” szövegrész alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Pf. IX. 25.213/2001/4. számú közbenső ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Lőrinci Város Önkormányzatának Képviselő-testülete utólagos normakontrollra irányuló indítvánnyal, majd a jogerős bírói ítélet meghozatala után alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Tszt.) 21. § (1) bekezdéséből „az Ötv. hatálybalépése előtt” szövegrész alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az alkotmányjogi panaszban indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság mondja ki azt is, hogy a vitatott rendelkezés a Legfelsőbb Bíróság által jogerősen eldöntött Pf. IX. 25.213/2001. számú ügyben nem alkalmazható. Az Alkotmánybíróság az utólagos normakontrollra irányuló indítvány, valamint az alkotmányjogi panasz alapján indult ügyeket egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

2. 1988. november 22-én tartott népszavazás eredményeként, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa 48/1989. (IV. 7.) NET határozatával — 1989. május 1-jei hatállyal — elrendelte Lőrinci község Petőfibánya belterületi lakott helyének községgé alakítását Petőfibánya néven. Az új községi tanács megalakulása után, Petőfibánya tanácsa a Heves Megyei Tanácstól kérte külterület átcsatolását Lőrinci és még két szomszédos település külterületéből. A Heves Megyei Tanács a területátcsatolás tárgyában érdemi döntést nem hozott, 18/1990. (VI. 29.) számú határozatával az ügyet az önkormányzati törvény rövid időn belül történő elfogadására tekintettel, levette napirendről. Ezt követően a két érintett tanács — illetőleg jogutód önkormányzataik — között tárgyalások kezdődtek területrészes átadásáról, átvételéről. A tárgyalások eredménytelenek voltak. Ezért Petőfibánya önkormányzata külterületének megállapítása érdekében pert indított. A Heves Megyei

Bíróság G. 40.812/1991/4. számú jogerős végzésében megállapította, hogy a község közigazgatási határainak megállapítására nincs hatásköre, ezért a pert megszüntette. 1995-ben Lőrinci város választópolgárai helyi népszavazáson utasították el Petőfibánya önkormányzatának területi igényét.

1998-ban az Alkotmánybíróság a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) községalakításra vonatkozó szabályainak alkotmányossági vizsgálata során arra a megállapításra jutott, hogy a területszervezési eljárás szabályozatlansága következtében alkotmányellenes helyzet keletkezett, ezért a 15/1998. (V. 8.) AB határozatában hivatalból mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg és felhívta az Országgyűlést arra, hogy jogalkotói feladatának 1998. december 31-ig tegyen eleget. Ennek alapján fogadta el az Országgyűlés a Tszt.-t. A Tszt. 13. §-ában községalakítás esetén az új közigazgatási határvonal megállapítása tekintetében bírósági hatáskört állapított meg, a 21. § (1) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezésében pedig úgy rendelkezett, hogy a 13. § rendelkezéseit az Ötv. hatálybalépése előtt és azt követően történt községgé nyilvánítás esetén is alkalmazni kell, ha a képviselő-testületek még nem állapodtak meg a közigazgatási terület megosztásában, illetve arról még nem született jogerős döntés.

A Tszt. hatálybalépését követően fordult Petőfibánya önkormányzata a bírósághoz. Lőrinci város önkormányzata a per során kérte, hogy az ügyben a per felfüggesztése mellett a bíró kezdeményezze a Tszt. 21. § (1) bekezdésének alkotmányossági felülvizsgálatát. Mivel a bíró a kérelem teljesítését megtagadta, a vitatott szabály alkotmányosságának utólagos vizsgálata iránt az Alkotmánybírósághoz fordult. A Heves Megyei Bíróság 2.G. 10-99-040141/25. számon közbenső ítéletet hozott, amelyben a Tszt. 21. § (1) bekezdése, valamint 13. §-a alapján megállapította hatáskörét a perbeli jogvita eldöntésére és döntött a kereset jogalapjáról is.

Az elsőfokú ítéletet az alperes fellebbezése alapján a Legfelsőbb Bíróság Pf. IX. 25.213/2001/4. számú közbenső ítéletével helyben hagyta. Az indítványozó a Legfelsőbb Bíróság jogerős ítélete ellen alkotmányjogi panasszal élt.

3. Az indítványozó minkét indítványában kifejtett álláspontja szerint a Tszt. 21. § (1) bekezdésének rendelkezése sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból folyó jogbiztonság követelményét. Sérti a jogbiztonság követelményét egyrészt azért, mert a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközik. Arra ad felhatalmazást a bíróságnak, hogy az Ötv. hatálybalépése előtt, egészen más állami berendezkedés keretei között, más hatásköri és anyagi jogi szabályok alapján létrejött és lezárt jogviszonyokat megváltoztasson. Másrészt sérti a jogbiztonság követelményét azért is, mert az Ötv. hatálybalépése előtti községalakítási eljárásokra értelmezhetetlen fogalmakat tartalmaz. Ilyen értelmezhetetlen fogalomként értékeli az indítványozó a „községgé nyilvánítás” fogalmát,

mert ezt a fogalmat az Ötv. hatálybalépését megelőzően hatályban volt jogszabályok nem tartalmazták, de nem tartalmazza az Ötv. és a Tszt. sem. Az indítványozó álláspontja szerint ugyancsak nem értelmezhető módon határozta meg a Tszt. 21. § (1) bekezdése a bírói hatáskör gyakorlásának feltételeit, mert az Ötv. előtti községalakítási eljárási szabályok szerint sem az érintett tanácsok megállapodása, sem jogerős döntés nem rendelkezett a közigazgatási terület megosztásáról.

Az indítványozó szerint az Alkotmány 41. és 42. §-ában szabályozott, a helyi önkormányzatoknak a területükhöz való alkotmányos jogát sérti az, hogy a bíróság az érintett választópolgárok megkérdezése nélkül, a választópolgárok akarata ellenére megváltoztathatja a város közigazgatási határait.

Az indítványozó abban az esetben, ha az Alkotmánybíróság a vitatott rendelkezés alkotmányellenességét megállapítja, kérte, hogy a megsemmisítés mellett az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 43. § (4) bekezdése alapján az alkotmányellenes jogszabály konkrét ügyben való alkalmazhatóságát is zárja ki.

II.

Az Alkotmánybíróság által az ügy elbírálása során alkalmazott jogszabályi rendelkezések:

1. Az Alkotmánynak az indítványozó által felhívott szabályai:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„41. § (1) A Magyar Köztársaság területe fővárosra, megyékre, városokra és községekre tagozódik.

(2) A főváros kerületekre tagozódik. A városokban kerületek alakíthatók.”

„42. § A község, a város, a főváros és kerületei, valamint a megye választópolgárainak közösségét megilleti a helyi önkormányzás joga. A helyi önkormányzás a választópolgárok közösségét érintő helyi közügyek önálló, demokratikus intézése, a helyi közhatalomnak a lakosság érdekében való gyakorlása.”

„43. § (2) (...)Az önkormányzat hatáskörének jogszerű gyakorlása bírósági védelemben részesül, jogai védelmében az önkormányzat az Alkotmánybírósághoz fordulhat.”

2. A Tszt.-nek az indítványozó által vitatott szabálya:

„21. § (1) A 13. §-ban foglalt rendelkezést alkalmazni kell az Ötv. hatálybalépése előtt és azt követően történt községgé nyilvánítás esetén is, ha a képviselő-testületek még nem állapodtak meg a közigazgatási terület megosztásában, illetőleg arról még nincs jogerős döntés.”

A Tszt. 13. §-a a következő rendelkezést tartalmazza:

„13. § Községgé nyilvánítás esetén a választást követően legkésőbb 6 hónapon belül az érdekelt önkormányzatok

állapodnak meg a vagyon, a közigazgatási terület megosztásában, az új közigazgatási határvonalban. Megállapodás hiányában bármelyik érdekelt önkormányzat keresete alapján a megyei bíróság dönt.”

3. A tanácsokról szóló 1971. évi I. törvény (a továbbiakban: Tt.) községalakítással kapcsolatos szabályai:

„15. § A megyei tanács: (...)

f) dönt községi tanácsnak nagyközségi tanácsá szervezéséről, községi közös tanács székhelyének áthelyezéséről, megyehatárt nem érintő területrészcseréről;”

„71. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa dönt községnek várossá vagy városnak megyei várossá nyilvánításáról; fővárosi kerület szervezéséről; községalakításról, egyesítésről és községi közös tanács szervezéséről; kijelöli azokat a tanácsokat, amelyeknek szervei közreműködnek a megyei irányításban, és meghatározza a hozzájuk tartozó községeket (városkörnyék).”

III.

1. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványozó által benyújtott alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv. 48. §-a által az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott követelményeknek.

Az Abtv. 48. § (2) bekezdése kimondja, hogy az alkotmányjogi panaszt a jogerős határozat kézbesítésétől számított 60 napon belül kell benyújtani. Az indítványozó által benyújtott dokumentumok alapján megállapítható, hogy a Legfelsőbb Bíróság Pf. IX. 25.213/2001/4. számú jogerős ítéletét 2002. október 29-én kézbesítették az indítványozó jogi képviselőjének. Az alkotmányjogi panaszt 2003. január 7-én adták postára. Így megállapítható, hogy az indítványozó túllépte az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 48. § (2) bekezdésében előírt határidőt.

Ezért az Alkotmánybíróság — az Alkotmánybíróság Ideiglenes Ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. sz. határozat (ABK 2003. augusztus—szeptember) 29. § e) pontja alapján — az alkotmányjogi panaszt visszautasította és a Tszt. 21. § (1) bekezdésének alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványt bírálta el érdemben.

2. Az indítvány alapján az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a Tszt. 21. § (1) bekezdése sérti-e az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból folyó jogbiztonság követelményét.

A Tszt. vitatott rendelkezése alapján a Tszt. 13. §-ában foglaltakat akkor kell alkalmazni az Ötv. hatálybalépése előtt történt községgé nyilvánítás esetén, ha az érintett önkormányzatok nem állapodtak meg a közigazgatási terület megosztásáról, illetőleg e tárgyban nem született jogerős döntés.

Az indítványozó álláspontja szerint ez a szabályozás azért sérti a jogbiztonság követelményét, mert a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába ütközik azáltal, hogy az Ötv. hatálybalépése előtt, tehát több mint egy évtizede létrejött és lezárult jogviszonyok módosítására ad hatáskört a bíróságnak. Az indítványozó szerint ugyanis a Tt. alapján az új község alakítására irányuló eljárás a NET határozatával lezárult. Az Ötv. hatálybalépését megelőzően, az akkor hatályos jogszabályok alapján területszervezési ügyekben nem volt lehetőség sem jogerős döntés meghozatalára, sem a tanácsok megállapodására.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozónak ez a megállapítása nem helytálló.

Az Ötv. hatálybalépését megelőzően a községalakítási ügyekben a területszervezési eljárás két szakaszban zajlott. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa (a továbbiakban: NET) döntött az új község alakításáról és az új községi tanács szervezéséről. A NET határozatok csak a községgé alakítás és az új községi tanács szervezésének elrendeléséről szóló döntést tartalmaztak, a határozat végrehajtását a megyei tanács végrehajtó bizottságának feladatkörébe utalták. Így rendelkezett a NET a Petőfibánya községgé alakításáról, községi tanács szervezéséről szóló 48/1989. (IV. 7.) NET határozatban is:

„1. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elrendeli:

a) Heves megyében Lőrinci község Petőfibánya belterületi lakott helyének községgé alakítását Petőfibánya néven.

b) Petőfibánya községben községi tanács szervezését az ott megválasztott tanácstagokból.

2. A határozat végrehajtásáról Heves megye Tanácsának Végrehajtó Bizottsága gondoskodik. A végrehajtás időpontja 1989. május 1. napja.”

A NET határozat tehát döntött az új község alakítása tárgyában, meghatározta az új község nevét, határozott az új községi tanács megalakításának módját, nem tartalmazott döntést az új község közigazgatási hatáiról.

A területrészeknek községek közötti átcsatolásáról való döntés, azaz a községek közigazgatási határainak megállapítása, megváltoztatása a Tt. 15. § f) pontja alapján a megyei tanács hatáskörébe tartozott.

A Tt. e szabályait figyelembe véve megállapítható, hogy az Ötv. hatálybalépését megelőzően — törvényben biztosított jogorvoslati lehetőség hiányában a döntés meghozatalakor azonnal jogerőre emelkedett — megyei tanácsi döntés határozott az új község alakítása következtében szükségessé vált terület átcsatolásokról.

Mindezeket figyelembe véve megállapítható, hogy a községalakításról és az új községi tanács szervezéséről szóló NET határozat nem tekinthető az új község közigazgatási területi hatáiról, a közigazgatási terület megosztásáról szóló döntésnek. A Tszt. 21. § (1) bekezdése mindezeket figyelembe véve csak akkor alkalmazható, ha közigazgatási terület megosztása, átcsatolása tárgyában a megyei tanács nem döntött, és az érintett községi tanácsok jogutódaiként létrejött önkormányzatok a Tszt. hatályba-

lépéséig nem egyeztek meg a terület megosztásának kérdésében.

A Tszt. vitatott rendelkezése tehát nem a már egy évtizede lezárult jogviszonyok tartalmának megváltoztatására ad hatáskört a bíróságnak, hanem az egy évtizede fennálló jogvita rendezésére biztosít lehetőséget. A vitatott szabály a bíróságot arra jogosította fel, hogy azoknak a községeknek a közigazgatási határai tekintetében döntsön a közigazgatási terület megosztásáról, amelyek tekintetében a községalakításról NET határozat rendelkezik, de a területi határok rendezéséről az Ötv. hatálybalépése előtt állami döntés nem született és az érintett önkormányzatok az Ötv. hatálybalépését követően sem állapodtak meg e kérdésben.

A vitatott szabály a Tszt. hatálybalépése előtt keletkezett ügyekben rendeli alkalmazni a Tszt. 13. §-ában foglaltakat, azonban ez a rendelkezés egy alkotmányellenes helyzet megszüntetését szolgálta. Ez az alkotmányellenes helyzet annak következtében állt elő, hogy az Ötv. úgy állapította meg a községalakítás szabályait, hogy csak a községalakítás kezdeményezésének rendjét és a községalakítás tárgyában való döntési hatáskört szabályozta, de nem rendezte a döntéshozatal eljárási szabályait és a községalakítás tárgyában hozott döntés tartalmát sem. Így nem tartalmazott szabályokat arra nézve sem, hogy mely szerv, milyen eljárási rendben jogosult dönten az önkormányzati vagyon megosztásáról, az új község közigazgatási határainak meghatározásáról. E szabályozatlanság következtében az új községek alakításával, a községegyesítések megszüntetésével kapcsolatosan olyan jogviták keletkeztek, amelyek e jogviták eldöntésére feljogosított szerv hiányában hosszú időn át nem oldódtak meg. Ugyancsak e szabályozatlanság következtében nem került sor a területi határok kérdésében kialakult jogviták eldöntésére azokban a községalakítási ügyekben, amelyekben a tanácsrendszer átalakulásának folyamatában a Tt. alapján a megyei tanács nem hozott döntést.

Az Alkotmánybíróság 15/1998. (V. 8.) AB határozatában egy, a községalakítás szabályai alkotmányellenességének vizsgálatára irányuló indítvány elbírálása során hivatalból eljárva vizsgálta azt is, hogy a községalakításra és a községegyesítés megszüntetésére irányuló eljárásokban biztosítottak-e az önkormányzati alapjogok, illetőleg az önkormányzáshoz való jog érvényesülésének eljárási garanciái. E határozatában az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a döntés-előkészítés, valamint a döntéshozatal eljárási szabályainak hiánya miatt az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból folyó jogbiztonság követelményét, valamint az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében szabályozott jogorvoslathoz való jogot sértő alkotmányellenes helyzet keletkezett. Ezért e határozat rendelkező részének 3. pontjában megállapította a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet és felhívta az Országgyűlést arra, hogy szabályozási feladatának 1998. december 31-ig tegyen eleget. (ABH 1998, 132, 138—139.)

Ezt követően fogadta el az Országgyűlés a Tszt.-t, amely átfogóan szabályozza az Ötv.-ben szabályozott területszerzési eljárások rendjét, 8—13. §-aiban rendezi az új község alakítására és a községegyesítés megszüntetésére irányuló eljárás rendjét. A Tszt. — hasonlóan a korábbi szabályozáshoz — a vagyon és a közigazgatási terület megosztását, a közigazgatási határvonal meghatározását nem tekint a községgé nyilvánításról szóló döntés tartalmi elemének, hanem az érintett önkormányzatok megállapodására bízta, azzal, hogy ha az érintett önkormányzatok nem tudnak megállapodni bármelyik önkormányzat a megyei bírósághoz fordulhat a jogvita eldöntése érdekében.

Az Alkotmánybíróság a 66/2002. (XII. 17.) AB határozatában rámutatott arra, hogy a községek közigazgatási területének meghatározása érinti az Alkotmány 41. § (1) bekezdése alapján kialakított állami területi beosztást is. A települési határok meghatározása nemcsak a települési önkormányzatok működési területének meghatározását jelenti, hanem egyúttal az állami szervek, bíróságok, ügyészségek, a területi államigazgatási szervek, valamint ezzel összefüggésben a politikai, társadalmi, gazdasági szervek működési területét is befolyásolja. (ABH 2002, 376, 383.)

Az Alkotmány 41. § (1) bekezdésével összefüggésben az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból folyó jogbiztonság követelményét sérti az olyan jogi helyzetek tartós fennállása, amelyben a közigazgatási területi határok — közhatalmi döntés hiányában — rendezetlenek, önkormányzatok közötti permanens jogvita tárgyát képezhetik.

A közigazgatási terület végleges rendezésének hiánya az érintett önkormányzatok Alkotmányban szabályozott önkormányzati alapjogainak gyakorlását korlátozhatja, megnehezítheti.

A Tszt. vitatott 21. § (1) bekezdése ezeket, a szabályozatlanság miatt kialakult alkotmányellenes jogi helyzeteket kívánta megszüntetni akkor, amikor a Tszt. 13. §-ában foglaltakat rendelte alkalmazni azokban, a Tszt. hatálybalépése előtt keletkezett ügyekben, amelyekben a községgé nyilvánítást követően a közigazgatási területek megosztásában, a közigazgatási határvonal meghatározásában nem született döntés. Miután a vitatott rendelkezés az Ötv. hatálybalépése előtt lezárult jogviszonyokat nem érint, ellenkezőleg, a jogbiztonságot sértő és az alkotmányban szabályozott önkormányzati jogok érvényesítését veszélyeztető függő jogi helyzetek megoldását szolgálta, az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy alkotmányellenessége a visszamenőleges jogalkotás tilalmába ütközése miatt nem állapítható meg.

3. Az indítvány hivatkozik arra is, hogy a vitatott rendelkezés azért sem felel meg a jogbiztonság követelményének, mert olyan szabály alkalmazását írja elő, amely az Ötv. hatálybalépése előtt elrendelt községalakítás esetén nem értelmezhető. A szabályozás olyan fogalmi pontatlanságo-

kat tartalmaz, amely jogalkalmazói bizonytalanságot terem.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a támadott rendelkezés megfelel a normavilágosság követelményeinek, így a jogbiztonság alkotmányos követelményét nem sérti.

Az a tény, hogy sem az Ötv. hatálybalépése előtti jogszabályok, sem az Ötv. és a Tszt. nem használják a „községgé nyilvánítás” fogalmat, nem jelenti azt, hogy az, e jogszabályok tükrében nem értelmezhető. A vitatott szabály fogalomhasználata éppen a függő helyzet jelzésére szolgál, azt fejezi ki, hogy a hatálya azokra az ügyekre terjed ki, amelyekben az érintett település községgé nyilvánítása megtörtént, azaz elnyerte a községi jogállást, de a községgé alakítása — a közigazgatási terület meghatározásának hiányában — nem tekinthető befejezettnek.

Ugyancsak nem tekinthetők határozatlannak a bírósághoz fordulás feltételeit meghatározó fogalmak sem. Az Ötv. hatálybalépését megelőzően a község közigazgatási területének meghatározása nem az érintett tanácsok megállapodásának tárgya volt, de az Ötv. hatálybalépését követően megnyílt a lehetőség a jogutód önkormányzatok számára, hogy megállapodásban rendezzék területi vitájukat. Nem helytálló az indítványozónak az a megállapítása sem, hogy az Ötv. hatálybalépése előtt területszervezési ügyben nem született jogerős döntés sem, mert a területszervezési döntések nem minősültek hatósági döntésnek, így ellenük a jogorvoslat kizárt volt. A Tt. rendszerében a községalakítás tárgyában a NET által hozott döntés és a megyei tanács által a közigazgatási terület megosztásának tárgyában hozott határozat valóban nem minősült hatósági döntésnek. Azonban ez nem jelenti azt, hogy e határozatok tekintetében a jogerős döntés fogalma értelmezhetetlen. A jogerős döntés e tekintetben a továbbiakban már nem vitatható, végrehajtható határozatot jelent a község közigazgatási területének meghatározásáról.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Tszt. 21. § (1) bekezdésének alkotmányellenessége az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból folyó jogbiztonság követelményének megsértése miatt nem állapítható meg.

4. Az indítvány alapján az Alkotmánybíróság vizsgálta azt is, hogy az indítványozó által kifogásolt rendelkezés sérti-e az érintett települési önkormányzatoknak az Alkotmány 41. §-ából, valamint 42. §-ából folyó, a közigazgatási területükhöz való alkotmányos jogát.

A választópolgároknak az Alkotmány 42. §-ában szabályozott önkormányzathoz való joga, területhez kötött alkotmányos jog gyakorlását jelenti, amennyiben a helyi önkormányzathoz való jog a község, város, a főváros és kerületei, valamint a megye közigazgatási területén élő választójoggal rendelkező polgárok közösségét megillető kollektív alapjogként nyert megfogalmazást [lásd 18/1993. (III. 19.) AB határozat, ABH 1993, 161, 164—168.].

Az Alkotmány 42. §-a meghatározza az önkormányzathoz való jog tartalmát is, kimondja, hogy a helyi önkormányzás a választópolgárok közösségét érintő helyi ügyek önálló, demokratikus intézése, a helyi közhatalomnak a lakosság érdekében való gyakorlása.

Az Alkotmány e rendelkezéséből nem vezethető le a települési önkormányzatok alanyi joga közigazgatási területükhöz. A helyi önkormányzathoz való jogból nem következik az, hogy a helyi önkormányzatok szabadon rendelkezhetnek közigazgatási területükkel. Mivel az Alkotmány 41. §-a alapján a községek, városok közigazgatási területe egyúttal az állami területi beosztás területi egységeit is képezi, a törvényhozó nagy szabadsággal rendelkezik a tekintetben, hogy meghatározza a közigazgatási terület kialakításának feltételeit, eljárási rendjét. A törvényhozó e szabadságának alkotmányos korlátját az jelenti, hogy nem állapíthat meg olyan területszervezési szabályokat, amelyek a választópolgárok önkormányzathoz való jogát és az Alkotmányban szabályozott önkormányzati alapjogok gyakorlását alkotmányellenesen korlátoznák. Ez azt jelenti, hogy a közigazgatási határok megváltoztatásának szabályozása során minden olyan esetben, amikor a területi határok megváltoztatása az önkormányzathoz való jogot érinti, biztosítani kell védelmének garanciáit.

Ezt írja elő az 1997. évi XV. törvénnyel kihirdetett a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, 1985. október 15-én, Strasbourgban kelt egyezmény 5. cikke is, amely a helyi önkormányzat határainak védelméről a következő rendelkezést tartalmazza:

„Nem lehet megváltoztatni a helyi önkormányzatok határait az érintett közösségekkel való előzetes konzultáció, vagy ahol ezt törvény lehetővé teszi, esetleges helyi népszavazás nélkül.”

Az Ötv. és a Tszt. ennek a Chartában megfogalmazott követelménynek úgy tesz eleget, hogy az önkormányzathoz való jog biztosítékeként az érintett önkormányzatok megállapodására bízta új község alakítása esetén a közigazgatási határok meghatározását. Ha az érintett önkormányzatok kölcsönös érdekeik egyeztetése útján nem tudnak meg egyezésre jutni, akkor van mód arra, hogy valamely önkormányzat a vita eldöntése, jogai érvényesítése érdekében bírósághoz forduljon. A bírói jogérvényesítés lehetőségét az Alkotmány 43. § (2) bekezdésével összhangban szabályozza a Tszt. Mindezeket figyelembe véve megállapítható, hogy — az indítványozó álláspontjával ellentétben — a bíróság nem a helyi önkormányzathoz való jog közhatalmi korlátozására, hanem arra kapott a Tszt. 13. §-ában, valamint a Tszt. 21. § (1) bekezdésében hatáskört, hogy valamennyi, a községalakítással érintett önkormányzat jogai érvényesülésének biztosítása érdekében az önkormányzatok közötti jogvitát eldöntse és a kialakult függő jogi helyzetet megszüntesse.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az érintett községek választópolgárainak az Alkotmány 42. §-ában szabályozott önkormányzathoz való joga nem sérült annak következtében, hogy a Tszt. 21. § (1) bekezdése lehetővé

get adott az érintett önkormányzatoknak arra, hogy az Ötv. hatálybalépése előtti községgé nyilvánítás kapcsán, a közgazgatási terület megosztásának hiánya miatt keletkezett rendezetlen jogi helyzet megoldása érdekében bírósághoz forduljanak.

Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Tszt. 21. § (1) bekezdése az indítványozó által felhívott alkotmányi rendelkezéseket nem sérti, ezért az indítványt elutasította.

Az Alkotmánybíróság a határozatban foglalt elvi megállapításokra tekintettel elrendelte határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Bihari Mihály
alkotmánybíró helyett

Dr. Czúcz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Kukorelli István
alkotmánybíró helyett

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 823/B/2000.

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársaság Elnökének 219/2003. (XI. 26.) KE határozata

egyetemi tanári felmentésekről

Az oktatási miniszternek — a fenntartóval egyetértésben tett — előterjesztésére, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvényben foglalt jogkörömben

a Sárospataki Református Teológiai Akadémián

dr. Mészáros István egyetemi tanárt és
dr. Nagy Antal Mihály egyetemi tanárt,

— 70. életéve betöltésére tekintettel — 2003. november hó 1. napjával

felmentem.

Budapest, 2003. november 17.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Dr. Magyar Bálint s. k.,
oktatási miniszter

KEH ügyszám: V-2/4393/2003.

A Köztársaság Elnökének 220/2003. (XI. 26.) KE határozata

egyetemi tanári kinevezésről

Az oktatási miniszter előterjesztésére — a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvényben foglalt jogkörömben —

2003. november hó 15. napjával,

dr. Poór Gyulát, az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézet főigazgató főorvosát

kinevezem egyetemi tanárrá.

Budapest, 2003. november 17.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Dr. Magyar Bálint s. k.,
oktatási miniszter

KEH ügyszám: V-2/4392/2003.

A Kormány határozatai

A Kormány 1115/2003. (XI. 26.) Korm. határozata

**az egészségügyi reformprogram végrehajtásának
koordinálásáért felelős kormánybiztos feladat-
és hatásköréről**

1. A Kormány *dr. Radnai Györgyöt* — 2003. november 20-i hatállyal — a gyógyulás és a gyógyítás feltételeinek és körülményeinek a javítása érdekében az egészségügyi reformprogram végrehajtásának koordinálásáért felelős kormánybiztosnak (a továbbiakban: kormánybiztos) nevezi ki.

2. A kormánybiztos — az illetékes minisztériumokkal együttműködve — az e határozatban megállapított feladatkörét önállóan látja el.

3. A kormánybiztos feladata a Kormányprogram egészségügyi fejezetében megfogalmazott és az egészségügyi rendszer korszerűsítésének soron következő feladatairól szóló 1085/2003. (VIII. 19.) Korm. határozatban megállapított feladatok szervezése, végrehajtása, valamint olyan finanszírozási és irányítási rendszer megalapozása, amelynek révén

— erősödik a tényleges egészségi szükséglet forrásszabályozó szerepe;

— szélesebb körben hasznosulnak az Irányított Betegellátási Rendszer tapasztalatai;

— az egészségügyi szolgáltatókról és az egészségügyi közszolgáltatások szervezéséről szóló 2003. évi XLIII. törvény feltételeinek és lehetőségeinek megfelelően sokszínűbbé válnak az egészségügyi intézmények társasági, gazdasági, gazdálkodási formái, felgyorsulnak a járóbeteg-szakrendelés privatizációs folyamatai.

4. A kormánybiztos vezeti az Egészségügyi Reform Programirodáját.

5. A kormánybiztos titkárságának működési költségeit a központi költségvetésből — az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium fejezetben, az „egészség évtizede” program költségvetésének terhére — kell biztosítani.

6. A Kormány a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 52. § (2) bekezdése alapján a kormánybiztos részére — 2003. november 20-i hatállyal, e megbízatása időtartamára — az államtitkári juttatások teljes körét biztosítja.

7. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba, egyidejűleg az „egészség évtizede” program kidolgozásáért és végrehajtásának koordinálásáért felelős kormányhatalmazott megbízásáról szóló 1145/2002. (VIII. 29.) Korm. határozat hatályát veszti.

Budapest, 2003. november 19.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1116/2003. (XI. 26.) Korm. határozata

**a Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi
Evangélikus Egyház, a Magyarországi Zsidó
Hitközségek és a Budai Szerb Ortodox Egyházmegye
számára 2003. évben rendezésre javasolt ingatlanokról
és az e célra elkülönített költségvetési keret felosztásáról**

A Kormány

1. a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény értelmében alakított egyeztető bizottságok által rendezésre javasolt ingatlanok jegyzékét jóváhagyja, és elrendeli, hogy a határozat 1. számú mellékletét képező jegyzékben felsorolt ingatlanok tulajdonba adásáról és a kártalanítás kifizetéséről a Miniszterelnöki Hivatal címzetes államtitkára gondoskodik a 2. számú melléklet szerinti pénzellátási terv alapján;

Felelős: Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: a határozat közzétételét követő 30 napon belül

2. hozzájárul ahhoz, hogy az egyházi ingatlanok rendezésére biztosított 2004. évi költségvetési előirányzat terhére 6 millió Ft az egyeztető bizottságok folyamatos működéséhez, szakértői és megbízási díjak, illetve az egyházi ingatlanrendezéssel kapcsolatos beszerzések céljára kerüljön felhasználásra.

Felelős: Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: 2004. január 31.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet az 1116/2003. (XI. 26.) Korm. határozathoz

JEGYZÉK

a Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Evangélikus Egyház, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége és a Budai Szerb Ortodox Egyházmegye számára 2003. évben rendezésre javasolt ingatlanokról és az e célra elkülönített költségvetési keret elosztásáról

Magyar Katolikus Egyház

Sor-szám	Az ingatlan címe		Az ingatlan használatának célja			Az ingatlan tulajdonosa, illetve kezelője		Az állami tulajdonba vétel jogcíme	Önkormányzati kártalanítás		Egyházi kártalanítás		Birtokbaadás tervezett ideje	Megjegyzések
	helyrajzi száma	területe m ²	1948. I. 1. előtt	jelenleg	az átadást követően	államosításkor	jelenleg		év	M Ft	év	kártalanítás M Ft		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
1.	Balástya, Felszabadulás u. 9. 296	4302	kultúrház	művelődési ház	közösségi, kulturális cél	Római Katolikus Egyház-község	Községi Önkormányzat	1952. évi 4. tvr.	2003. XII. 15.	9,5	Balástya, Széchenyi u. 56. 181 hrsz. csere-ingatlan		megtörtént	A csere-ingatlan tulajdonba adása is megtörtént. Együtt kezelendő a két balástyai ingatlan.
2.	Balástya, Tolbuchin u. 10. 240	4273	zárdá, óvoda	óvoda	közösségi, kulturális cél	Miasszonyunkról nevezett Szegény Iskolanővérek	Községi Önkormányzat	1952. évi 4. tvr.						
3.	Balatonfüred, Arácsi u. 2. 2315	1179	iskola	iskola	közösségi művelődési cél	Római Katolikus Egyház-község	Városi Önkormányzat	1948. évi XXXIII. tc.	2003. XII. 15. 2004. III. 31.	30,0 44,0			2004. XII. 31.	
4.	Budapest VII., Damjanich u. 50. 33477	2154	Regnum Marianum székháza	ifjúsági otthon, konyha, szolgálati lakás	plébánia, hitélet és közösségi cél	Esztergomi Főegyházmegye	Fővárosi Önkormányzat	1952. évi 4. tvr.	2003. XII. 15. 2004. III. 31. 2005. III. 31.	197,75 102,25 50,0			2004. XII. 31.	
5.	Csanádapáca, Batthyány u. 6. 285	1291	iskola, szolgálati lakás	szolgálati lakás	közösségi ház	Római Katolikus Egyház-község	Római Katolikus Egyház-község	1948. évi XXXIII. tc.	2003. XII. 15.	2,4			megtörtént	
6.	Debrecen, Szent Anna u. 17. 9754	6562	katolikus főgimnázium	gimnázium	gimnázium	Római Katolikus Egyház-község	Városi Önkormányzat	1948. évi XXXIII. tc.	2003. XII. 15. 2004. I. 31. 2005. I. 31.	300,0 300,0 300,0			2005. VIII. 1.	
7.	Fót, Vörösmarty u. 4. 1027/4	9864	iskola, óvoda, kántorlakás	általános iskola	egyházi általános iskola	Római Katolikus Egyház-község	Nagyközségi Önkormányzat	1948. évi XXXIII. tc.	2003. XII. 15. 2004. III. 31.	300,0 260,0			2005. VIII. 1.	

Sor- szám	Az ingatlan címe		Az ingatlan használatának célja			Az ingatlan tulajdonosa, illetve kezelője		Az állami tulajdonba vétel jogcíme	Önkormányzati kártalanítás		Egyházi kártalanítás		Birtokbaadás tervezett ideje	Megjegyzések
	helyrajzi száma	területe m	1948. I. 1. előtt	jelenleg	az átadást köve- tően	államosításkor	jelenleg		év	M Ft	év	kártalanítás M Ft		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
8.	Gyula, Apor tér 1. 6127	1965	iskola, kollégium	általános iskola	kollégium	Római Katolikus Egyház- község	Római Katolikus Egyház- község	1948. évi XXXIII. tc.	2003. XII. 15. 2005. I. 31.	30,0 30,0			megtörtént	
9.	Kótaj, Szent István u. 5. 6/4	970	tanterem, szolgálati lakás	szolgálati lakás, hit- tanterem	szolgálati lakás, hit- tanterem	Római Katolikus Egyház- község	Községi Önkor- mányzat	1948. évi XXXIII. tc.	2003. XII. 15.	2,1			2003. XII. 31.	
10.	Nyőgér, Petőfi u. 66. 185	880	iskola, szolgálati lakás	szolgálati lakások	egyházi szolgálati lakás	Római Katolikus Egyház- község	Községi Önkor- mányzat	1948. évi XXXIII. tc.	2003. XII. 15. 2004. III. 31.	4,0 5,5			2004. VIII. 31.	
11.	Polgárdi, Kossuth u. 128. 45	1134	katolikus kultúrház	kultúrház, könyvtár	egyház- községi közösségi ház	Római Katolikus Egyház- község	Római Katolikus Egyház- község	1952. évi 4. tvr.	2003. XII. 15. 2004. III. 31.	38,0 40,0			Részben megtör- tént, könyv- tár birtok- ba adása: 2005. XII. 31.	
12.	Teskánd, Petőfi u. 65. 47/1	1394	elemi népiskola	óvoda	hitéleti tevékeny- ség	Római Katolikus Egyház- község	Községi Önkor- mányzat	1948. évi XXXIII. tc.	2003. XII. 15.	32,3			2005. VIII. 1.	

Szerzetesrendek

Sor- szám	Az ingatlan címe		Az ingatlan használatának célja			Az ingatlan tulajdonosa, illetve kezelője		Az állami tulajdonba vétel jogcíme	Pénzügyi fedezet		Etv. 2. § (4) bekezdés		Birtokbaadás tervezett ideje	Megjegyzések
	helyrajzi száma	területe m ²	1948. I. 1. előtt	jelenleg	az átadást köve- tően	államosításkor	jelenleg		év	M Ft	év	kártalanítás M Ft		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
13.	Sopron, Ferenczy J. u. 2. 3850	529	nővér- otthon, fürdőház	irodaépület, sport- centrum	szociális otthon, kollégium	Isteni Meg- váltóról nevezett Nővérek	Sopron Megyei Jogú Város Önkor- mányzata	1948. évi XXXIII. tc.			2003. XII. 15.	64,2		műemlék épület

Sor- szám	Az ingatlan címe		Az ingatlan használatának célja			Az ingatlan tulajdonosa, illetve kezelője		Az állami tulajdonba vétel jogcíme	Pénzügyi fedezet		Etv. 2. § (4) bekezdés		Birtokbaadás tervezett ideje	Megjegyzések
	helyrajzi száma	területe m	1948. I. 1. előtt	jelenleg	az átadást köve- tően	államosításkor	jelenleg		év	M Ft	év	kártalanítás M Ft		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
14.	Szikszó, Bethánia köz 1400, 1401	4218, 8353	iskola, gyermek- otthon	óvoda, kápolna	óvoda, kápolna, szeretet- otthon	Szociális Missziótár- sulat	Szikszó Város Ön- kormányzat	1948. évi XXXIII. tc.	2003. XII. 15.	15,0	1402/7 hrszt. ingat- lan		megtörtént	Az 1400 hrszt.-ű ingatlan helyett csere- ingatlant kapott a szerzetes- rend. Az önkor- mányzat érték- növelő be- ruházásai- nak megté- rítése címén kap kártalaní- tást. Az 1401 hrszt.-ű ingatlan esetében funkció- kihelyezés címén jár kártalaní- tás az ön- kormány- zatnak.

Sor- szám	Az ingatlan címe		Az ingatlan használatának célja			Az ingatlan tulajdonosa, illetve kezelője		Az állami tulajdonba vétel jogcíme	Pénzügyi fedezet		Etv. 2. § (4) bekezdés		Birtokbaadás tervezett ideje	Megjegyzések
	helyrajzi száma	területe m	1948. I. 1. előtt	jelenleg	az átadást köve- tően	államosításkor	jelenleg		év	M Ft	év	kártalanítás M Ft		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
15.	Szikszó, Bethánia köz 6. 1402/7	1763/2549 tulajdoni hányad	gyermek- otthon, rendház	volt gazda- sági épület, jelenleg szeretett- thon	szeretett- otthon	Szociális Misszió- társulat	Szociális Misszió- társulat	1950. évi 34. tvr.	2003. XII. 15.	8,0			megtörtént	Az eredeti igények az 1402/4, 6 hrsz.-ok voltak, amelyek megszűn- tek és be- olvadtak az 1402/7 hrsz.-ba. Az igény alapját ké- pező ingat- lanok a szikszói Béke Mg.-i Szövetke- zet tulajdo- nát képezték. A szer- zetesrend az Etv. 17. § (2) bekez- dése alap- ján szakrá- lis célú épületei megvásár- lásához igé- nyelte a pénzügyi fedezetet. A kártalaní- tást az ön- kormány- zat kapja, megelőle- gezett vételár címén.
16.	Tata, Bartók B. u. 1/A 3098/2	2154	diákotthon	ált. iskola és speciális szakiskola	hitélet	Magyar Kapucinus Rend tarto- mány	Városi Ön- kormányzat	1900/1951. sz. hat.			2003. XII. 15.	111,0		

Sor-szám	Az ingatlan címe		Az ingatlan használatának célja			Az ingatlan tulajdonosa, illetve kezelője		Az állami tulajdonba vétel jogcíme	Pénzügyi fedezet		Etv. 2. § (4) bekezdés		Birtokbaadás tervezett ideje	Megjegyzések
	helyrajzi száma	területe m ²	1948. I. 1. előtt	jelenleg	az átadást követően	államosításkor	jelenleg		év	M Ft	év	kártalanítás M Ft		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
17.	Tata, belterület 2557/24	3162	rendház	lakások	rendház	Magyar Kapucinus Rendtartomány	Városi Önkormányzat	1950. évi 34. tvr.	2003. XII. 15.	70,0 funkcióki-váltás			2004. XII. 15.	Az eredeti igény a 2557/13 hrsz. volt, amely telekössze-vonások miatt megszünt. Az új helyrajzi számok a 2557/22, 2557/24 és a 2557/25 hrsz.-ok. A 2557/22 és a /25 hrsz.-ok rendezésére később kerül sor.

Magyarországi Evangélikus Egyház

Sor-szám	Az ingatlan címe		Az ingatlan használatának célja			Az ingatlan tulajdonosa, illetve kezelője		Az állami tulajdonba vétel jogcíme	Önkormányzati kártalanítás		Egyházi kártalanítás		Birtokbaadás tervezett ideje	Megjegyzések
	helyrajzi száma	területe m ²	1948. I. 1. előtt	jelenleg	az átadást követően	államosításkor	jelenleg		év	M Ft	év	kártalanítás M Ft		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
1.	Kölesd, Öreg u. 3. 136	5122	iskola, szolgálati lakás	raktár	gyülekezeti terem	Evangélikus Egyház	Magán-személy	1948. évi XXXIII. tc.			2003. XII. 15. 2004. III. 31.	4,0 5,5		
2.	Rád, Petőfi S. u. 11. 306	956	iskola	polgármesteri hivatal	gyülekezeti ház	Evangélikus Egyház	Községi Önkormányzat	1948. évi XXXIII. tc.			2003. XII. 15. 2004. III. 31.	4,0 6,0		
3.	Uraiújfalu, Petőfi u. 31. 406	3589	iskola, szolgálati lakás	idősek klubja, könyvtár	hitélet	Evangélikus Egyház	Evangélikus Egyház	1948. évi XXXIII. tc.			2003. XII. 15. 2004. III. 31.	4,0 8,6		Az ingatlan önkormányzati tulajdonba adása folyamatban van.

Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége

Sor-szám	Az ingatlan címe		Az ingatlan használatának célja			Az ingatlan tulajdonosa, illetve kezelője		Az állami tulajdonba vétel jogcíme	Önkormányzati kártalanítás		Egyházi kártalanítás		Birtokbaadás tervezett ideje	Megjegyzések
	helyrajzi száma	területe m ²	1948. I. 1. előtt	jelenleg	az átadást követően	államosításkor	jelenleg		év	M Ft	év	kártalanítás M Ft		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
1.	Budapest I., Hegyalja u. 24. 4884/5	489	PIH épület	lakások	kollégium, vendégszoba	Budapesti Zsidó Hitközség	Magyar Állam	1952. évi 4. tvr.	2003. XII. 15. 2004. I. 31. 2005. I. 31.	24,0 24,0 24,0 KVI funkció-kiváltás			2005. VI. 30.	

Budai Szerb Ortodox Egyházmegye

Sor-szám	Az ingatlan címe		Az ingatlan használatának célja			Az ingatlan tulajdonosa, illetve kezelője		Az állami tulajdonba vétel jogcíme	Önkormányzati kártalanítás		Egyházi kártalanítás		Birtokbaadás tervezett ideje	Megjegyzések
	helyrajzi száma	területe m ²	1948. I. 1. előtt	jelenleg	az átadást követően	államosításkor	jelenleg		év	M Ft	év	kártalanítás M Ft		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
1.	Budakalász, Iskola u. 1. 2, 3/2	669, 525	iskola, szolgálati lakás	lakás	közösségi ház, egyházi iroda	Görögkeleti Szerb Egyházközség	Községi Önkormányzat	1948. évi XXXIII. tc.	2003. XII. 15. 2004. II. 29.	8,242 11,758 funkciókiváltás				
2.	Budapest V., Veres Pálné u. 17. 23972/A/15 23972/A/33	170 66	kollégium	lakás	oktatás, szolgálati lakás	Thököly Száva Alapítvány	Magyar Állam (KVI)	1952			2003. XII. 15. 2004. II. 29.	22,8 8,2		Az egyház megelőlegezte a ki-helyezés költségeit.
3.	Hercegszántó, Alkotmány tér 10. 696	2297	iskola, óvoda	nemzeti-ségi óvoda	szolgálati lakás, iroda, közösségi terem	Görögkeleti Szerb Egyházközség	Községi Önkormányzat	5925/1950. sz. hat.			2003. XII. 15.	18,0		
4.	Majs, Kossuth u. 304. 355	2544	szolgálati lakás	idősek otthona	Pécsi Egyházmegyei Központ	Görögkeleti Szerb Egyházközség	Községi Önkormányzat	2106/1953. sz. hat.			2003. XII. 15.	5,2		

2. számú melléklet az 1116/2003. (XI. 26.) Korm. határozathoz**Pénzellátási terv***Átutalás időpontja:*

2003. december 15.	1304,492 M Ft
2004. január 31.	324,000 M Ft
2004. február 29.	19,958 M Ft
2004. március 31.	471,850 M Ft
2005. január 31.	354,000 M Ft
2005. március 31.	50,000 M Ft
<i>Összesen:</i>	<i>2524,300 M Ft</i>

A korábbi kormányhatározatokban elfogadott és megállapított kártalanítási összegek kifizetése változatlan marad.

A Miniszterelnök határozatai**A Miniszterelnök
106/2003. (XI. 26.) ME
határozata****a Központi Statisztikai Hivatal elnökének felmentéséről**

A statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 4. § (2) bekezdése, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 54. § (6) bekezdés *a)* és *b)* pontja alapján alkalmazandó, 29. § (1) bekezdése alapján — figyelemmel a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 4. § (3) bekezdésére —

dr. Mellár Tamást, a Központi Statisztikai Hivatal elnökét e tisztségéből

— 2003. november 24-i hatállyal —

felmentem.

Budapest, 2003. november 21.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Miniszterelnök
107/2003. (XI. 26.) ME
határozata****a Központi Statisztikai Hivatal elnökének kinevezéséről**

A statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény 4. § (2) bekezdése alapján

dr. Pukli Pétert a Központi Statisztikai Hivatal elnökévé

— 2003. november 25-i hatállyal, hatévi időtartamra —

kinevezem.

Budapest, 2003. november 21.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Miniszterelnök
108/2003. (XI. 26.) ME
határozata****főiskolai tanár felmentéséről**

A felsőoktatásról szóló — többször módosított — 1993. évi LXXX. törvény 73. § *a)* pontja alapján, az oktatási miniszter előterjesztésére

dr. Farkas Györgyöt, a Széchenyi István Egyetem Főiskolai tanárát — 70. életéve betöltésére tekintettel —

2003. november 6-i hatállyal

e tisztségéből felmentem.

Budapest, 2003. november 6.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Miniszterelnök
109/2003. (XI. 26.) ME
határozata****központi tiszt cím megszűnésének megállapításáról**

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 245/J. § (4) bekezdése alapján — a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 31/D. § (1) bekezdés *a)* pontjára tekintettel — megállapítom, hogy

Tőrincsi József központi tiszt címe — hivatásos szolgálati viszonyának megszüntetésére tekintettel —

2003. december 15-i hatállyal

megszűnik.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**V. rész KÖZLEMÉNYEK,
HIRDETMEÉNYEK****A külügyminiszter
közleménye**

A külügyminiszter közli, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya közt, a minősített kato-

nai információk védelméről szóló, 1997. február 17-én, Aradon aláírt Egyezmény, melyet a Magyar Köztársaság Országgyűlése az 1997. évi XXXIX. törvénnyel erősített meg és hirdetett ki, összhangban 13. Cikke és a kihirdető törvény 3. § (3) bekezdése rendelkezéseivel, a hatálybalépéshez szükséges belső jogi követelmények teljesüléséről szóló jegyzékváltás megtörténte után, 2003. november 18-án hatályba lépett.

Kovács László s. k.,
külgügyminiszter

**A Magyar Szabadalmi Hivatal elnökének
7/2003. (MK 135.) MSZH**

k ö z l e m é n y e

**egyes 2004. évi kiállításokon bemutatásra kerülő
találmányok, védjegyek, formatervezési és használati
minták kiállítási kedvezményéről**

Az 1995. évi XXXIII. törvény 3. §-ának *b)* pontja, az 1997. évi XI. törvény 53. §-a (1) bekezdésének *c)* pontja, a 2001. évi XLVIII. törvény 40. §-a (1) bekezdésének *c)* pontja és az 1991. évi XXXVIII. törvény 36. §-ának (1) bekezdése alapján közlésem, hogy

— a 2004. február hó 10. és 13. napjai között, Budapesten megrendezendő, „LABORTECHNIKA” szakkiallításán,

— a 2004. február hó 18. és 21. napjai között, Budapesten megrendezendő, „AGRO+MASHEXPO” Nemzetközi mezőgazdasági és mezőgép kiállításon,

— a 2004. március hó 4. és 7. napjai között, Budapesten megrendezendő, „BUDAPEST BOAT SHOW” Nemzetközi hajókiállításon, „BUDAPEST MOTOR KIÁLLÍTÁS” Nemzetközi motorkerékpár szakkiallításon, „FeHoVa” Fegyver, horgász, vadász nemzetközi kiállításon és „SPORT” Nemzetközi sport és szabadidő kiállításon,

— a 2004. március hó 18. és 21. napjai között, Budapesten megrendezendő, „UTAZÁS” Nemzetközi idegenforgalmi kiállításon és „KARÁT” Nemzetközi ékszer, drágakő, óra szakkiallításon és vásáron,

— a 2004. március hó 28. és 30. napjai között, Budapesten megrendezendő, „UKBA” Nemzetközi cukrászati, sütiipari és gasztronómiai szakkiallításon,

— a 2004. április hó 20. és 24. napjai között, Budapesten megrendezendő, „CONSTRUMA” Nemzetközi építőipari szakkiallításon és „DECORSTONE” Nemzetközi díszítőipari szakkiallításon,

— a 2004. május hó 1. és 4. napjai között, Budapesten megrendezendő, „HAGYOMÁNY ÉS HOZOMÁNY” rendezvénysorozaton az EU csatlakozás kapcsán,

— a 2004. május hó 18. és 21. napjai között, Budapesten megrendezendő, „INDUSTRIA” Nemzetközi ipari szak-

kiállításon és „SECUREX” Nemzetközi munka-, tűz- és biztonságvédelmi szakkiallításon,

— a 2004. június hó 9. és 11. napjai között, Budapesten megrendezendő, „SPEDEXPO” Szállítmányozási, fuvarozási és haszongépjármű szakkiallításon,

— a 2004. szeptember hó 11. és 19. napjai között, Budapesten megrendezendő, „BNV” Budapesti Nemzetközi Vásáron, „INFOmarket” Információtechnológiai és telekommunikációs vásáron és „BUDAPESTI DIVAT NAPOK” kiállításon,

— a 2004. október hó 12. és 16. napjai között, Budapesten megrendezendő, „HOVENTA” Nemzetközi kereskedelmi és vendéglátó-technikai szakkiallításon,

— a 2004. október hó 26. és 29. napjai között, Budapesten megrendezendő, „ÖKOTECH” Nemzetközi környezetvédelmi és kommunális szakkiallításon és „HUNGAROMED” Nemzetközi orvostechikai, egészségügyi szakkiallításon és konferencián,

— a 2004. október hó 26. és 28. napjai között, Budapesten megrendezendő, „INFOtrend” Nemzetközi informatikai és telekommunikációs konferencián és szakkiallításon,

— a 2004. november hó 3. és 7. napjai között, Budapesten megrendezendő, „BÚTORVILÁG” Nemzetközi bútortor szakkiallításon,

— a 2004. november hó 11. és 14. napjai között, Budapesten megrendezendő, „HÓ — SHOW” Találkozó a téli sportok szerelmeseinek kiállításon, valamint

— a 2004. november hó 23. és 26. napjai között, Budapesten megrendezendő, „FOODAPEST” Nemzetközi élelmiszer, ital és élelmiszer-gépipari szakkiallításon

bemutatásra kerülő találmányokat, védjegyeket, formatervezési és használati mintákat az említett jogszabályokban meghatározott kiállítási kedvezmény illeti meg.

Dr. Bendzsel Miklós s. k.,
a Magyar Szabadalmi Hivatal
elnöke

**A BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó
és Választási Hivatal közleménye**

A BM Központi Hivatal a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 73. § (1) bekezdése alapján — az eddig közzétetteken kívül — az alábbi elveszett, megsemmisült gépjármű törzskönyvek sorszámát teszi közzé:

835430A
920809A
177474B
841006B
328659A
846111D
846281A

677199C
885873A
950496C
485361D
968991C
384954C
041449B
157322C
386250B
399821A
784557B
062374B
300509D
635019A
503729C
945019B
704085A
121389A
500551C
653248A
069950B
342485A
547946A
377896A
518876A
819749A
709355D
023245D
182054A
581414D
307189D
865018B
807279C
867159C
589498B
668707A
752416A
540953A
364790A

763660C
317865B
751445A
927673B
584867B
144976A
492839B
504304A
451568B
748967B
559704C
265131A
128642B
260614C
814549D
554265A
416776C
455888A
522765B
912489B
851937A
015100C
430945A
404842C
489626A

Közlekedési Nyilvántartó Osztály

Helyesbítés: A Magyar Közlöny 2003. évi 122. számában kihirdetett, az élelmiszer eredetű megbetegedések esetén követendő eljárásról szóló 62/2003. (X. 27.) ESZCSM rendelet 2. számú mellékletének a mérgező gomba vizsgáló laboratóriumokra vonatkozó része helyesen:

„kórházi laboratóriumok, illetve az **OKK—OÉTI gombavizsgálati referencia laboratóriuma.**”

(Kézirathiba)

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kormányrendelet felhatalmazása alapján jelenteti meg a Miniszterelnöki Hivatal a Magyar Közlöny mellékleteként a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐT**. A lap hetente, szerdánként, tematikus főrészekben hitelesen közli a legfőbb állami, önkormányzati, társadalmi, gazdasági szervek, illetve szervezetek személyi, szervezeti, igazgatási és képzési, valamint a hírközlési tevékenység (frekvenciagazdálkodás, távközlés, postaügy, informatika) közleményeit, továbbá az üzleti élet híreit. Térítési díj ellenében közzé tesszük a Kincstári Vagyoni Igazgatóság vagyonértékesítési pályázatait, az állami, társadalmi, gazdasági szervezetek, parlamenti pártok, kamarák, helyi önkormányzatok, egyházak, különböző képviseletek közleményeit. Fizetett hirdetésként — akár színes oldalakon is — helyet kaphatnak az Értesítőben a gazdálkodó szervezetek, egyetemek, alapítványok, de magánszemélyek közérdeklődésre számot tartó közlései is.

Őszintén reméljük, hogy a hírek, információk, közlemények egy lapban történő pontos és rendszerezett formában való közreadásával sikerül hatékonyabbá és eredményesebbé tenni előfizetőink tájékozódását a hivatali és üzleti életben. Az érdeklődők számára egyéb hasznos információkat is nyújt a lap.

A lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címen, levélcím: 1394 Budapest 62., Pf. 357; faxszám: 318-6668.

2003. évi éves előfizetési díja: 9408 Ft áfával.

A **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** egyes számai megvásárolhatók a kiadó közlőnyboltjában: 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Telefon/fax: 267-2780.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendelem a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házszám:

Ügyintéző (telefonszám):

2003. évi előfizetési díj fél évre 4704 Ft áfával ☐

egy évre 9408 Ft áfával ☐

Számlát kérek a befizetéshez. ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Kelt.:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény rendelkezik — többek között — a Magyar Köztársaság Kormánya hivatalos lapjának, a **Határozatok Tárá**nak megjelentetéséről.

A Határozatok Tárat szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal a Szerkesztőbizottság közreműködésével, évente mintegy 60 alkalommal jelenik meg.

A Határozatok Tára a Kormánynak azokat a határozatait (kétezes) közli, amelyeknek közzétételét a Kormány elrendelte, továbbá tartalmazza a miniszterelnök határozatait, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter határozatait, valamint a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, az önkormányzatok közleményeit, hirdetményeit, különféle tájékoztatóit, továbbá azokat a közleményeket stb., amelyeket a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter engedélyez.

A Határozatok Tára megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén (Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6.; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357.) vagy a 318-6668 faxszámán.

Éves előfizetési díja 2003. évre: 14 448 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlőnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel/fax: 267-2780).

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a

HATÁROZATOK TÁRA

című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

Előfizetési díj egy évre: 14 448 Ft áfával ☐

fél évre: 7 224 Ft áfával ☐

Csekkeket kérek a befizetéshez ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát!

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A Miniszterelnöki Hivatal és a Belügyminisztérium közös szerkesztésében havonta megjelenő

ÖNKORMÁNYZATOK KÖZLÖNYE

az önkormányzatok számára működésük során hasznos és nélkülözhetetlen tájékoztató forrás.

A kiadvány első három része az önkormányzatokat érintő, újonnan kihirdetett jogszabályokat (törvények, rendeletek — ideértve az önkormányzati rendeleteket is —, alkotmánybíróági és egyéb határozatok) közli. Negyedik főrésze közleményeket, pályázati felhívásokat és tájékoztatásokat (szakértők közleményei, az Állami Számvevőszék ajánlásai, az önkormányzatok által elnyerhető támogatások pályázati feltételei, az önkormányzatok éves pénzügyi beszámolóit, alapító okiratok stb.) tartalmaz.

Az **Önkormányzatok Közlönye** előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) címen (postacím: 1394 Budapest 62. Pf. 357) vagy a 318-6668 faxszámán.

2003. évi éves előfizetés díja: 3696 Ft áfával.

Példányonként megvásárolható a kiadó közlőboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel./fax: 267-2780).

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az **Önkormányzatok Közlönye** című lapot példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

CD-JOGASZ®
HIVATALOS JOGTÁR

A **MAGYAR KÖZLÖNY** alapján készült hivatalos és hatályos jogszabálygyűjtemény.

ONLINE
 A hálózati frissítésre alkalmas online szolgáltatásunk előfizetőinknek ingyenes.

ÁRGARANCIA
 Előfizetési díjaink az akció ideje alatt nem változnak, és más, hasonló szolgáltatást nyújtó termékekénél ezután is garantáltan kedvezőbbek lesznek.

SOKOLDALÚSÁG
 A jogszabály-szolgáltatást Magyar Közlöny fakszimile, EU Szakjogász, Adó és Ellenőrzési Értesítő, Bírósági Határozatok, KSH-jelzőszámok, Iratmintatár is kiegészíti.

12+1

MOST RENDSZERBELÉPÉSI DÍJ NÉLKÜL!

Akciónk keretében a havi frissítéseken kívül most ingyenesen eljuttatjuk Önnek a **2003. évi záró CD-t** is, amely a hatályos jogszabályok év végi állapotát tartalmazza (a példány értéke 12 000 Ft + áfa*).

Előfizetem a CD-JOGASZ® Hivatalos Jogtár 1 / 5 / 10 / 25 / 50 munkahelyes változatát egy évre példányban.

Éves előfizetési díj: **48 000 / 64 000 / 80 000 / 96 000 / 112 000 Ft + áfa**, rendszerbelépési díj nincs.

Előfizetés időtartama: 2004. január–december.

Név, cím:

Ügyintéző, telefon:

Kézbesítési cím és név:

Dátum: Cégszerű aláírás:

Az akció a 2003. december 31-ig beérkezett új, éves előfizetésekre vonatkozik. Kérjük, hogy a szelvényt a Magyar Hivatalos Közlönykiadó **1394 Budapest 82, Pf. 361** postacímére, illetve a **266-8906-os** vagy a **266-5190-es** faxszámra küldje vissza. Megrendelését feladhatja a **www.mhk.hu** honlapon vagy a **cdjogasz@mhk.hu** e-mail-címen is.

*Darabonkénti listaár. Ha ezt a kedvezményt nem kéri, **Házi Jogtanácsadó** című lapunk egyéves, ingyenes előfizetését is választhatja. Ebben az esetben választását jelezze itt: ☐

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2004. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítás szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2004. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát nem tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	63 600 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	9 840 Ft/év
Hivatalos Értesítő	9 360 Ft/év	Oktatási Közlöny	15 360 Ft/év
Határozatok Tára	14 640 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	20 160 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	3 600 Ft/év	Statisztikai Közlöny	8 400 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	12 240 Ft/év	Szociális Közlöny	9 840 Ft/év
Bányászati Közlöny	3 120 Ft/év	Turisztikai Értesítő	7 440 Ft/év
Bérlői Közlöny	16 320 Ft/év	Ügyességi Közlöny	4 320 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	16 560 Ft/év	Vízügyi Értesítő	8 160 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	11 520 Ft/év	Házi Jogtanácsadó	3 120 Ft/év
Gazdasági Közlöny	15 360 Ft/év	Magyar Közigazgatás	6 000 Ft/év
Hírközlési Értesítő	4 080 Ft/év	Pénzügyi Szemle	14 640 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	3 120 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	3 120 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	10 320 Ft/év	Élet és Tudomány	7 440 Ft/év
Informatikai és Hírközlési Közlöny	13 680 Ft/év	Ludovik Noviny	1 680 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	9 360 Ft/év	Neue Zeitung	3 120 Ft/év
Közlekedési Értesítő	15 600 Ft/év	Természet Világa	4 080 Ft/év
Kulturális Közlöny	12 240 Ft/év	Valóság	4 800 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	12 720 Ft/év		

Tájékoztatjuk előfizetőinket, hogy 2004. január 1-jétől a Cégközlöny elektronikus formában (CD-n) jelenik meg.

Éves előfizetési díja: 58 800 Ft/év.

A CD-Jogász HIVATALOS JOGTÁR hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2004. évi éves előfizetési díjai:

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	48 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	64 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	112 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	80 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	128 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 6000 Ft.

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2003-as évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen:

Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357 vagy faxon: 318-6668, vagy a www.mhk.hu/hj internetcímen található megrendelőlapon.

Telefon: 266-9290/234, 235 mellék.

Éves előfizetési díja 3120 Ft + áfa.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2003. évi éves előfizetési díj: 62 496 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 140 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközből emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

03.2444 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.